

Incipit scriptura sancti Iheronimi presbiteri
in Iheroniam prophetam

Iheronias propheta. cui hic prologus scribitur. sermone quidem apud hebreos. ysaia & osie & quibusdam aliis prophetis uidetur esse rusticior. sed sensibus par est. quoniam qui eodem spiritu prophauit. Porro simplicitate eloqui. de loco ei in quo natus est accidit. fuit enim anathothites. qui est usque hodie in culis ab iherosolymis tribus distant milibus. sacerdos ex sacerdotibus. & in matris utero sanctificatus. uirginitate sua euangelicam uirum christi ecclesie dedicans. hic uaticinarius exersus est puer. & captiuitatem urbis atque iude. non solum spiritu. sed oculis carnis intatus est. Iam decem tribus israhel assiris in medos transtulerant. iam terras earum colome gentium possidebant. Unde in iuda tantum & beniamin prophauit. & eius tantis sue ruinas quadruplici planxit alphabeta. quod nos mensurae metrum uersibusque reddidimus. Preterea ordinem uisionum qui apud grecos & latinos omnino confusus est. ad pristina fidem correximus. Utrum autem baruch notarii eius. qui apud hebreos nec legitur nec habetur pretermisimus. per his omnibus maledicta ab emulis prestolantibus. quibus me necesse est per singula opuscula respondere. Et hoc patior. quia uos cogitis. Ceterum ad compendium malis. rectius fuerat modum furoris eorum silentio meo ponere. quam cotidie noui aliquid scripserant. inuidorum insaniam prouocare.

Explicit prologus. Incipit Iheronias propheta.

*Hic liber est Bibliothecae
et facti in uelldopitibus
et collegiatis. Editus est 1711.*

de sacerdotibus qui fuerunt in anathoth in terra beniamin. quod factum est uerbum domini ad eum in diebus ioseph filii amon regis iuda in tertio decimo anno regni eius. Et factum est in diebus ioachim filii ioseph regis iuda. ad consummationem undecimum annu sede chis filii ioseph regis iuda. usque ad transmigrationem iherusalem. in mense quinto. factum est uerbum domini ad me dicens. Prius quam te formarem in utero matris. & antequam erires de uulua sanctificauit te. & prophetam in gentibus dedi te. Et dixit. Ah. Ah. Ah. dicit dominus. Ecce nesci loqui. quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me. Noli dicere quia puer sum. quoniam ad omnia que mittam te ibis. & uniuersa que mandauero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum. quia ego tecum sum. ut eruiam te dicit dominus. Et misit dominus manum suam. & tetigit os meum. & dixit dominus ad me. Ecce dedi uerba mea in ore tuo. ecce constitui te hodie super gentes et super regna. ut euellas. & destruas. & dissipas. & dissipes. & edifices. & plantes. Et factum est uerbum domini ad me dicens. Quid tu uides iheremia. & dixit. Uirgam uigilantem ego uideo. Et dixit dominus ad me. Bene uidi. quia uigilabo ego super uerbo meo. ut faciam illud. Et factum est uerbum domini secundo ad me dicens. Quid tu uides. & dixit. Ollam succensam ego uideo. & faciem eius

A facie aquilonis. Et dixit dñs ad me.
Ab aquilone pandet malū. sup omīs habi-
tatores terrę. quia ecce ego conuocabo omīs
cognationes regnorū aquilonis ait dñs. &
uenient & ponent unusquisq; solū suū
in introitu portarū iherlm. & sup omnes
muroseius in circuitu. & sup uniuersas ur-
bes iuda. & loquar iudicia mea cū eis. sup
omni malitia eorū qui dereliquerunt me. &
libauerunt diis alienis. & adorauerunt
opus manuum suarū. Tu ḡ accinge lūbō
tuos & surge. & loquere ad eos omīa que ego
p̄cipio tibi. Ne formides a facie eorū. nec enī
timere te faciā uultū eorū. Ego quippe
dehinc hodie. in ciuitatem munitā. & in co-
lūpnā ferreā. & in murū cretū sup omnem
terrā. regib; iuda. & principib; eius. & sacer-
dotib; & omī p̄plo terrę. & bellabunt ad
uersum te. & n̄ p̄ualebunt. quia tecū ego
sum ait dñs ut liberem te. & factū est
uerbū dñi ad me dicens. Vade & clama
in aurib; iherlm dicens. hec dicit dñs.
Recordatus sum tui miserans adolescentię
am tuā. & caritatem desponsationis tuę.
quando secuta es me in deserto. in terra
que n̄ seminat. Sēs isrl' dño primitię
frugū eius. Omīs qui deuorant eū de-
linquunt. mala uenient sup eos dicit dñs.
Audite uerbū dñi domus iacob. & omnis
cognatio dom' isrl' hec dicit dñs. Quid
inuenerunt in me patres ur̄i iniquitatib;.
quia elongauerunt ā me. & ābulauerūt
post uanitatem. & uani facti sunt. & n̄
dixerunt ubi est dñs qui ascendere nol-
fecit de terra egypti. q̄ transduxit nos
p̄ desertū p̄ terrā inhabitabilem & in-
uiam. p̄ terrā sicut. & imaginem mortal.
p̄ terrā in qua n̄ ābulauit uir. neq; ha-
bitauit homo. & induxi uos in terram
carmeli. ut comederetis fructus eius.

& optima illius. Et ingressi contaminastis
terrā meā. & hereditatem meā posuistis
in abominationem. Sacerdotes n̄ dixerūt
ubi est dñs. & tenentes legem nescierūt me
& pastores p̄uaricati sunt in me. & prophete
p̄phauerunt in baal. & ydola secuti sunt.
P̄pterea adhuc iudicio contendā uobiscū.
ait dñs. & cū filiis ur̄is disceptabo. Transi-
te ad insulas cethim. & uidete. & in cedar mi-
tate. & considerate uehementer. & uidete si
factū est huiusmodi. si mutauit gens
deos suos. & certe ipsi n̄ sūt dii. P̄p̄t' autē
meus. mutauit gl'am suam in ydolum.
Obstupescite celi sup hoc. & portę ei' desolamini
uehementer dicit dñs. Duo enī mala sūt
populus meus. Me dereliquerunt fontē
aque uiuę. & foderunt sibi cisternas dis-
sipatas. que continere n̄ ualent aquas.
Nūquid seruus est isrl' aut uernaculus.
Quare ḡ factus ē in p̄dā. Sup cū rugierunt
leones. & dederunt uocem suā. posuerunt
terrā eius in solitudinem. ciuitates eius ex-
ulsi sunt. & n̄ est qui habitet in eis. filii q̄q;
memphes & caphnes. constuprauerunt te
usq; ad uerticem. Nūquid n̄ istud factū est.
quia dereliquisti dñm dñm tuū cōtempore. q̄
ducebat te p̄ uiam. Et nunc quid tibi
uis in uia egypti. ut bibas aquā turbidam.
Et qd ē cū uia assiriorū. ut bibas aquam
fluminis. Arguet te malitia tua. & aūstio
tua increpabit te. Scito & uide qā malū et
amarū est reliquisse te dñm dñm tuū. & n̄ ē
timorem eius apud te dicit dñs d's exercitū.
A sclo confregisti iugū meū. rupisti uineta
mea. & dixisti n̄ seruiā. In omī enī colle
sublimi. & sub omni ligno frondoso. tu
p̄sternebaris meretricę. Ego autē plantaui
te uinea electā. omne semen uerū. Quā
ḡ cōuersa es in prauum uinea aliena.
Si laueris te nitro. & multiplicaueris tibi

herbā borich: maculata et in iniquitate
 tua corā me dicit dñs dñs **Q**uom di
 cil n̄ sū polluta post baalum n̄ ambulauit
 Vide uias tuas in conualle: scito qđ feceris
 Cur sor leuis explicans uias tuas onager
 assuet in solitudine in desiderio anime
 sue attraxit uentū amoris sui nullus
 auertat eā Om̄s q̄ querunt eā n̄ deficient
 in mensuris eius inuenient eā. Phibe pedē
 tuum a nuditate & guttur tuum a siti
 & dixisti Despauy nequaquā faciā. Ada
 mauy quippe alienos & post eos ābulabo
Quom confundit fur quando dephenditur
 sic confusi sunt domus isrl̄ ipsi & reges eorū
 p̄ncipes & sacerdotes & p̄ph̄e eorū dicentes
 ligno pater meus est tu & lapidi tu me genu
 isti. Verterunt ad me tergū & n̄ faciem
 & in tempore afflictionis sue dicent surge
 & libera nos. Vbi se dñi tui quos fecisti tibi
 Surgant & liberet te in tempore afflictionis tue
 Scdm̄ numerū quippe ciuitatū tuarū erant
 dñi tui juda. Qđ uultis mecum iudicio contende
 re Om̄s dereliquisti me dicit dñs frustra
 percussisti filios ur̄os disciplinā n̄ receperunt
 Venorauit gladius uester p̄ph̄as uestros
 quasi leouastatur generatio ur̄a. Videte uer
 bū dñi. Nūquid solitudo facta sum isrl̄
 aut terra serotina. Quare ḡ dixit popul
 meus recessim n̄ uenimus ultra ad te. Nū
 quid obliuiscit uirgo ornamenti sui aut spō
 sa fasciā pectoralis sue. Populus uero me
 oblitus est mei diebus innumeris. Qđ niteris
 bonā ostendere uia tuā ad querendā dilec
 tionem. Quē in sup̄ & malitias tuis docui
 stis uias tuas & in alitatis inuentus est
 sanguis animarū paup̄m & innocentium
 Non in fossis inueni eos sed in omnib; que
 supra memorauy. & dixisti Absq; peccato et
 innocens ego sum & p̄pterea auertat furor
 tuus a me. Ecce ego iudicio contendā tecū.

eo qđ dixeris n̄ peccauy. Quā uis facta es
 nimis iterans uias tuas. Et ab egypto confun
 deris sicut confusa es ab assur. Nā & ab ista
 egredieris & manus tue erunt sup̄ caput
 tuum qm̄ obrunt dñs confidentiā tuam
 & nil habebis p̄sp̄m. **U**lgo dicit;
 Si dimiserit uir uxorem suam & recesserit
 ab eo dixerit uirū alterū nūquā reuertet
 ad eū ultra. Nūquā n̄ polluta & contamina
 ta erit mulier illa. Tu autē fornicata es
 cū amatorib; multis tamen reuertere ad
 me dicit dñs & ego suscipiā te. Leua ocu
 los tuos in directū & uide ubi p̄strata sis;
 In uis sedebas expectans eos quasi latro in
 solitudine & polluisti terrā in fornicatiōib;
 tuis & in malitiis tuis. Quā obrem phibi
 te sunt stelle pluuiarū & serotinus ymber
 n̄ fuit. Front mulieris meretricis facta ē tibi
 noluisse erubescere. Ergo saltem aīn uocame
 pater meus dur uirginitatis mee tu es. Nū
 quid uasceris in p̄pectuum aut p̄seuerabis
 in finem. **E**cce locuta es & fecisti mala ut po
 tuisti. **E**t dixit dñs ad me in diebus
 josie regis. Nūquid uidisti que fecerit auer
 satrix isrl̄. Abiit sibi met sup̄ omnem mon
 tem excelsum & sub omni ligno frondoso & for
 nicata est ibi. Et dixi eū fecisset hec omnia
 ad me conuertere & n̄ est reuersa. **E**t uidit
 p̄uaricatrix soror eius juda quia p̄ eo qđ me
 chata esset auersatrix isrl̄ dimissem eam
 & dedissem ei libellū repudiū & n̄ timuit
 p̄uaricatrix juda soror eius sed abiit & for
 nicata est etiā ipsa & facilitate fornicatiōis
 sue contaminauit terrā & mechata ē cum
 lapide & cū ligno & in omnib; his n̄ est
 reuersa ad me p̄uaricatrix soror eius juda
 in toto corde suo sed in mendacio ait dñs.
Et dixit dñs ad me. Iustificauit animam
 suā auersatrix isrl̄ cōpatione p̄uaricatis
 juda. Hade & clama sermones istos contra

Aquilonem & dices: Reuertere aduersa-
trix isrl' dicit dñs. & ñ auertā faciem
meā a uobis. quia scs ego sū dicit dñs.
& ñ irascat in perpetuum. Tam̄ lecto miq̄
tatem tuā. quia in dñm dñm tuū p̄uar-
cata es. & dispisti uas tuas aliens. sub
omni ligno frondoso. & uocem meā ñ au-
disti ait dominus. **C**onuertamini
filii reuertentes ait dñs. quia ego uir uir
& assimā uos unū de ciuitate. & duos de
cognatione. & introducā uos in syon. et
dabo uobis pastores iuxta cor meū. & pa-
scent uos scientia & doctrina. Cūq; multū
p̄licati fueritis. & creueritis in terra. in diebū
illis ait dñs. ñ dicent ultra archa testam̄ti
dñi. neq; ascendet sup̄ cor. neq; recordabit̄
illius. nec uisitabit̄. nec fiet ultra. Intēp̄
illo uocabit̄ isrl'm solū dñi. & congrega-
bunt̄ ad eā om̄s gentes. in nomine dñi in
isrl'm. & ñ ābulabunt post prauitatem
cordis sui pessimi. In dieb; illis ibit dom̄
iuda. ad domū isrl'. & ueniet̄ simul de
terra aquilonis. ad terrā quā dedi pat̄r
uris. Ego aut̄ dixi. Quom̄ ponā te in filiis
& tribuā tibi terrā desiderabilem. heredi-
tatem p̄clarā exercitiū gentiū. Et dixi. Pa-
trem uocabis me. & post me ingredi ñ cessa-
bis. Sed qm̄ si contempnat mulier amato-
rem suum. sic contempnit me domus isrl'.
dicit dñs. Vox in uis̄ audita est. plorat̄
& ululatus filiorū isrl'. qm̄ iniquā fece-
runt uia suā. oblit̄ s̄ dñm dñm suū. Conuer-
tamini filii reuertentes. & sanabo auersio-
nes uestras. Ecce nos uenimus. & tu em̄
et dñs dñs n̄r. Vere mendaces erant colles
multitudo montiū. **V**ere in dño
dō n̄r. salus isrl'. Confusio comedit labore
patrū n̄r. ab adolescentia n̄r. greges eorū
& armenta eorū. filios eorū. & filias eorū.
Veniemus in confusione n̄r. & opiet n̄s

ignominia n̄r. qm̄ dño dō n̄r peccauim̄ nos
& patres n̄r ab adolescentia n̄r. usq; ad hanc
diem. & ñ audiuimus uocem dñi dñi nostri.
Si conuerteris isrl' ait dñs. ad me conuertere.
Si abstuleris offendicula tua a facie mea. non
cōmoueberis. & iurabis inuit dñs in uerita-
te. & in iudicio. & iustitia. & benedicent eū
gentes. ipsum q; laudabunt. Hec em̄ dicit
dñs uir iuda. & habitator isrl'm. Nouate
uobis nouale. & nolite serere sup̄ spinas.
Circūcidimini dño. & auferte p̄puta cor-
diū uestroꝝ. uiri iuda. & habitatores ihe-
rusalem. ne forte egrediat̄ ut ignis indig-
natio mea. & succendat̄. & ñ sit qui extinguit.
p̄ter malitiā cogitatio n̄r uestrarū. Annū-
tiate in uida. & in isrl'm. auditū facite. loq̄-
minū & canite tuba in terra. clamate fortiter
& dicit. Congregamini. & ingrediamur ciui-
tates munitas. Venate signū in syon. confort-
tamini. & nolite stare. quia malū ego adduco
ab aquilone. & contritionem magnā. A scen-
dit leo de cubili suo. & predo gentiū se le-
uauit. Egressus est de loco suo. ut ponat
terrā tuā in desolationem. Ciuitates tuę ua-
stabuntur. remanentes absq; habitatore.
Sup̄ hoc accingite uos ciliciis. plangite. & ulu-
late. qā ñ est auersa uia furoris dñi a uobis.
Et erit in die illa dicit dñs. p̄bit cor regis. et
cor principū. & obstupescēt sacerdotes. & p̄phetę
consternabuntur. Et dixi. heu. heu. heu dñe
dñs. Ergo ne decepisti isrl'm istū. & isrl'm dicens.
p̄uerit uobis. & ecce p̄uenit gladius usq; ad
animā. In tempore illo dicitur populo huic.
& isrl'm. Venit uireus in uis̄ que sunt in de-
serto. uis̄ filie p̄li mei. ñ aduentandū. & ad
purgandū. sp̄s plenus ex his ueniet michi.
Et nunc ego. sed loquar iudicia mea. cū eis.
Ecce quasi nubes ascendet. & quasi tēpes-
tal currus equis. uelociorel aquilis equi
illius. He nobis. qm̄ uastat̄ sumus.

Lava a malitia cor tuum iherusalem ut salua
fias. Usque morabuntur in te cogitationes
nocturne. Vorem annuntiantes adan et nocti
facientis. ydolum de monte effraim concitate
gentes. Ecce auditum est in iherusalem custodes
venire de terra longinqua et dare super
civitates iuda vocem suam. Quasi custodes a
grove facti sunt super eam in giro quia me ad
iracundiam provocavit. ait dominus. Hic tuus et co
gitationes tuas fecerunt hec tibi. ista malitia
tua quia amara quia tetigit cor tuum. Ven
trem meum. ventrem meum doleo. sensus cordis
mei conturbati sunt in me. Et tacebo quoniam vo
cem bucinę audiunt anima mea clamorem
plurimum. Conteritio super conteritionem uocata est.
et vastata est omnis terra. Repente vastata
sunt tabernacula mea. subito pelles mee.
Usque videbo fugientem. audiam uocem bucinę.
Quia stultus populus meus me non cognovit. si
in insipientes sunt et uecordes. Sapientes
sunt ut faciant mala bene autem facere
nescierunt. Asperi terram et ecce uacua erat
et nichil. et celos et non erat lux meis. Hi di
montes et ecce mouebantur. et omnes colles con
turbati sunt. Intuitus sui et ecce non erat homo.
et omne uolubile celi recessit. Asperi et ecce
carmelus desertus. et omnes urbes eius destructę
sunt. a facie domini et a facie ire furoris eius.
Hec enim dicit dominus. Deserta erit omnis terra.
sed tamen consumationem non faciam. Lugebit
terra. et merebunt celi de super eo quod locutus
sum. cogitavi et non penituit me. nec auer
sus sui ab eo. A uoce equitum et mutrenas sa
gittarum fugit omnis ciuitas. Ingressi sunt
ardua. et ascenderunt rupes. Uniuersę
urbes derelictę sunt. et non habitat in eis homo.
Tu autem vastata quid facies. Cum uestieris
te coccino. cum ornata fueris monili aureo.
et pinxeris sibi oculos tuos frustra con
poneris. Contempserunt te amatores tui

animam tuam querunt. Hoc enim quasi par
turientis audiuisti. angustias ut puerperę. Hor
filię syon inter morientes et expandentes manus
suas. He in quia defecit anima mea propter
interfectos. Circuite uias iherusalem et aspice.
et considera et querite in plateis eius. An
inueniatis uirum facientem iudicium et que
rentem fidem. et propicius eritis. Quod si etiam
uiuit dominus dixerunt et hoc falso iurabunt.
Dne. oculi tui respiciunt fidem. Percussisti eos
et non doluerunt. Actinisti eos. et rennuerunt.
Accipe disciplinam. Indurauerunt facies sua
super petram. et noluerunt reueri. Ego autem
dixi. Forsitan pauperes sunt et stulti. ignoran
tes uiam domini. iudicium dei sui. Ibo igitur adopta
tinet et loquar eis. ipsi enim cognouerunt
uiam domini. iudicium dei sui. Et ecce magis hi si
mul confugerunt iugum. ruperunt uincula.
Ideo percussit eos leo de silua. lupus ad uespam
uastabit eos. pardus uigilans super ciuitatem.
Omnis qui egressus fuerit ex eis capiet. quia
multiplicati sunt puaricationes eorum. con
fictati sunt auersiones eorum. Super propicius esse
tibi potero. filii tui dereliquerunt me. et iurati
in his qui non sunt dei. Saturni eos et mecha
ti sunt. et in domo meretricis luxuriabant.
Qui amatores in feminas et emissarij fac
ti sunt. unusquisque ad uxorem primum sui
hinnuebat. Numquid super his non uisitabo dicit
dominus. et in gente tali non ulciscetur anima mea.
Ascendite muros eius. et dissipate. consumma
tionem autem nolite facere. Auferite propagines
eius. quia non sunt domini. Puaricatione puaricata est
in me domus ista. et domus iuda. ait dominus. Noga
uerunt dominum. et dixerunt. Non est ipse. neque ue
met super nos malum. gladium et famem non uidebi
mus. Prophete fuerunt inuentum locuti. et respon
sum non fuit in eis. Hec ergo uenient illis.

Hec dicit dominus deus exercituum. Quia locuti estis
uerbum istud. ecce do uerba mea in ore tuo

ignem. & pplm istū ligna. & uorabit eos.
 Ecce ego adducā sup uos gentem de longinq.
 domus isrl' ait dñs. gentem robustā. gentem
 antiquā. gentē cuius ignorabilis lingua. nec
 intelliges quid loquat. Pharetra eius quasi
 sepulchrū patens. Innuerit foras comedet.
 segetes tuas. & panem tuum deuorabit. filios
 tuos & filias tuas comedet. gregem tuum. et
 Armenta tua comedet. uineā tuā & ficū tuā.
 & conteret urbes tuas munitas. in quib; tu
 habes fiduciā gladio. Yerūtamen & in dieb;
 illis ait dñs. nō faciā uos in consumationem.
 Qd si dixeritis quare fecit dñs dñs nō nobis
 hec omnia. dices ad eos. Sicut dereliquisti
 me. & seruisti dō alieno in terra urā. sic serue
 ris alienis in terra nō urā. Annuntiate hoc domui
 iacob. & auditū facite in iuda. dicens. Audi
 pplē stulte. qui nō habes oēs. q̄ habentes oculos.
 nō uidetis. & aures. & nō auditis. Ne q̄ nō time
 bitis. ait dñs. & a facie mea nō dolebitis. q̄ po
 sui harenā terminū mari. p̄ceptū sempiternū
 qd nō p̄teribit. & cōmouebunt. & nō poterūt.
 & intumescent. studebit. & nō transibunt
 illud. Populo autē huic factū ē. & incredu
 lum. & exasperans. Recesserunt. & abierūt.
 & nō dixerūt in corde suo. metiam dominū.
 dñm nōm. quidat nobis pluuiā tēporaneam
 & serotinā in tempore suo. plenitudinem
 annuē. messis custodientē nobis. Iniquitatē
 nrē declinauerunt. hec. & peccata nrā. phibue
 runt bonū a uobis. quia inueni sunt in p̄tō
 meo impij. insidiantes. quasi aucupes laqueos
 ponentes. & pedicā ad capiendos uiros. Sicut
 decipula plena auib;. sic domus eorū. plene
 dolo. Ideo magnificati sunt. & ditati. in lingua
 ti sunt. & in crassat. & p̄terierunt sermones
 meos pessime. Causam yduē nō iudicauerūt.
 & causā pupilli nō dixerunt. & iudicium
 paupm nō diudicauerunt. Nūq̄d sup his
 nō iurabo dicit dñs. aut sup gentem hu

iuscemodi nō uideatur anima mea. Stupor &
 mirabilia facta sunt in terra. Pphē. p̄habant
 mendaciū. & sacerdotes applaudebant manib;
 suis. & ppl's meus dilexit talia. Qd igit̄ fiet inno
 uissimo egi. Confortamini filiū beniamin. in
 medio iherlm. & in thecua clangite bucina. et
 sup bethacharem. leuate uerillū. quia malū
 est usū. ad aquilone. & contritio magna. Speg
 osē & delicatē assimilauit filiā syon. Ideā ue
 nient pastores & greges eorū. firerunt in ea
 tentoria. in circuitu. pascer unusquisq; eos qui
 sub manu sua sunt. Sanctificate sup eā bellū.
 consurgite & ascendamus in meridie. Ne nobis
 quia declinauit dies. quia longiores facte sūt
 umbre uesp̄i. Surgite & ascendamus in nocte.
 & dissipemus domos eius. quia hec dicit dñs
 exercituum. Cedite lignū eius. & cura iherlm
 fundate aggerem. Hec est ciuitas uisitatonis.
 omnis calumpnia in medio eius. Sicut frigi
 dā facit cisterna aquā suā. sic frigida fecit
 malitā suam. Iniquitas & uastitas audietur
 in ea. corā me semp infirmitas & plaga. Erudite
 iherlm. ne forte recedat anima mea a te. ne for
 te ponā te desertā. terrā inhabitabilem. Hec
 dicit dñs exercituum. Usq; ad racemū colliget
 quasi in uinea reliquias israhel. Conuerte ma
 nū tuā quasi uindicta ad cartallū. Cui lo
 quar. & quem contestabor ut audiat. Ecce in
 circuitu eorū. aures eorū. & audire nō possunt. laxe
 uerbu dñi factū ē eis. obp̄tū. & nō suscipiunt
 illud. Idcirco furore dñi plenus sūt. laborauit su
 stinens. Effunde sup paruulū foris. & sup con
 cilū iuuenū simul. Vir enī cū muliere caput
 fener cū pleno dierū. Et transibunt domos
 ad alteros. Agri & uiros pariter. quia exten
 dā manū meā sup habitantes terrā. dicit dñs.
 A minore quippe usq; ad maiorem. omnes
 auaricie student. & a p̄phā usq; ad sacerdotē
 cuncti faciunt doli. & curabant contritionē
 filie ppli mei. cū ignominia dicentes par. par.

& non erat par. Confusi sunt qui abhominati-
 onem fecerunt. quoniam potius confusione non sunt
 confusi. & erubescere nescierunt. Quam obrem ca-
 dent inter ruentes in tempore uisitationis sue.
 dicit dominus. **H**ec dicit dominus. State super uias & ui-
 dete. & interrogate de semitis antiquis que sit
 uia bona. & ambulare in ea. & inuenietis refri-
 gerium animarum uestrarum. Et dixerunt. Non ambulabimus.
 Et constitui super uos speculatores. Audite
 uocem tubę. & dixerunt. Non audiemus.
 Ideo audite gentes. & cognoscite congregatio-
 quanta ego faciam eis. Audi terra. Ecce ego ad-
 duco mala super populum istum fructum cogitationum
 eius. quia uerba mea non audierunt. & legem
 meam preceperunt. Ut quid michi thus de saba af-
 feras. & calamum suauem olentem de terra longi-
 qua. holocausta uia non sunt accepta. et
 uicime uestrę non placuerunt michi. Propterea hec
 dicit dominus. Ecce ego dabo in populum istum rumas.
 & rucem meis. patres & filii simul. uicinus et
 proximus. & peribunt. **H**ec dicit dominus. Ecce populus
 uenturus de terra aquilonis. & gens magna con-
 surret de finibus terre. Sagitta & scutum arripiet.
 crudelis est & non miserebitur. Vortex quasi
 mare sonabit. & super equos ascendent preparati.
 quasi uir ad prelium aduersus te filia syon. Au-
 diuimus famam eius. dissolutę sunt manus meę.
 tribulatio apprehendit nos. dolores ut partu-
 rientem. Nolite exire ad agros. & in uia ne am-
 bulatis. quoniam gladius inimicę pauor incurrit.
 filia populi meę accingere ciliis. & conspargere ci-
 nere. Uidit unguentum fac tibi. planetam amare.
 quia repente ueniet uastator super uos. Probatore
 dedit in populo meo robustum. & scies & probabis
 uiam eorum. Omnes isti principes declinant.ambu-
 lauites fraudulenter. & ferrum uniuersi corrup-
 ti sunt. Defecit sufflatorum. in igne consumptum est
 plumbum. frustra conflauit conflator. malitę
 enim eorum non sunt consumptę. Argentum
 reprobum uocate eos. quia dominus precepit illos.

Verbum quod factum est a domino ad iheroniam.
 dicens. Sta in porta domus domini. & predica ibi
 uerbum istud & dic. Audite uerbum domini omnes iuda.
 qui ingredimini per portas has. ut adoretis dominum.
 Hec dicit dominus exercituum deus israel. Bonas facite
 uias uestras & studia uestra. & habitabo uobiscum in loco
 isto. Nolite confidere in uerbis mendacium dicentium
 templum domini. templum domini est. Quoniam si
 bene directas uias uestras & studia uestra. si feceritis
 iudicium inter uirum & proximum eius. aduenit et
 pupillo & uidue non feceritis calumpniam. nec
 sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc
 & per deos alienos non ambulaueritis in malum uobis
 met ipsis. habitabo uobiscum in terra quam dedi pa-
 tribus uestris a seculo & usque in seculum. Ecce uos con-
 fiditis uobis in sermonibus mendacium que non
 perderunt uobis. furari. occidere. adulterari.
 iurare mendaciter. libare humanum. & ire post
 deos alienos quos ignoratis. Et uenistis & stet-
 istis coram me in domo hac in qua inuocatum est
 nomen meum. & dixistis. Liberati sumus. eo quod
 fecerimus omnes abhominaciones istas. Ergo sper-
 lunca latronum facta est domus ista. in qua inuo-
 catum est nomen meum in oculis uestris. Ecce ego sum.
 ego uos. dicit dominus. Ite ad locum meum in silio. ubi
 habitauit nomen meum a principio. & uidete
 que fecerim. propter malitiam populi meę israel.
 Et nunc quia fecistis omnia opera hec dicit dominus.
 & loquutus sum ad uos mane consurgens & loquens
 & non audistis. & uocaui uos & non respondistis.
 faciam domum hanc in qua inuocatum est nomen
 meum. & in qua uos habetis fiduciam. & loco quem
 dedi uobis. & patribus uestris sicut feci syon. &
 preciam uos a facie mea. sicut preciam omnes fratres uestris
 uniuersum semen effraim. Tu ergo noli orare pro
 populo hoc. nec assumes laudem. pro eis & oratio-
 nem. & non obstitas in. quia non erandiate. Non-
 ne uidetis quid isti faciunt in ciuitatibus iuda. &
 in plateis iherusalem. filii colligunt ligna. & pane
 succendunt ignem. & mulieres conspungunt

A dipem. ut faciant placental regne celi. et
libent dñs alienis. & me ad iracundiã. puocent
Nūquid me ad iracundiã. puocant dicit dñs.
Nonne semet ipsos in confusione uultus sui.
Ideo hec dicit dñs dñs. Ecce furor meus & indignatio
mea. conflatur sup locũ istũ. sup uiros. et
sup iumenta. & sup lignũ regionis. & fruges
terre. & succendẽt. & n̄ extinguẽt. **H**ec dicit
dñs exercitũ dñs isrl̄. holocaustomata uirã
addite uehimis uirũ. & comedite carnes. quia
n̄ sũ locutus cũ patribus uirũ. & n̄ p̄cepi eis in
die qua eduxi eos de terra egypti. de uerbo ho
locaustomatũ & uectimarũ. sed hoc uerbum
p̄cepi eis dicens. Audite uocem meã & exuo
bis dñs. & uos eritis michi populus. & abulate
in omni uia quam mandauit uobis. ut bene
sit uobis. Et n̄ audierunt nec inclinauerũt
aurem suã. sed abierunt in uoluptatib; suis.
& in prauitate cordis sui mali. facti q; sunt
retrosus & n̄ manẽ. A die qua egressi sũt
patres eorũ de terra egypti. usq; ad diem hãc
Et misit ad eos omnes seruos meos. p̄ph̄as p̄ diẽ
constringens diluculo & mittens. & non audierũt
me. nec inclinauerunt aurem suã. sed in
durauerunt ceruicem. & penis opati sunt
quã patres eorũ. Et loqueris ad eos omnia uer
ba hec. & n̄ audient te. & uocabis eos & n̄ respon
debunt tibi. Et dices ad eos. hec est gens que n̄
auduit uocem dñi dñi sui. & n̄ recepit disciplinã
perit fides. & ablata est de ore eorũ. Tonde capil
lũ tuum & pice. & sime in directũ plandũ. quia
p̄iecit dominus. & reliquid generationem furo
ris sui. quia fecerunt filii iuda malũ in oculis
meis dicit dominus. Posuerunt offendicula sua
in domo. in qua uniuocãtũ est nomen meũ. ut pol
luerent eam. & edificauerunt excessa tophet.
que est in ualle filii emmon. ut incenderent filios
suos. & filias suas igni. que n̄ p̄cepi. nec cogita
ui in corde meo. Ideo ecce dies uenient dicit
dñs. & n̄ dicetur amplius tophet. & uallis

filii emmon. sed uallis interfectionis. & sepelient
in tophet. eoq; non sit locus. & erit mortuanũ.
p̄ph̄a huius in cubitũ uoluerib; celi. & bellis terre.
& n̄ erit qui abigat. Et quiescere faciã de ur
tribus iuda. & de plateis iherusalem uocem gau
dii. & uocem lætitię. uocem sponsi & uocem sponse.
In desolatione erit enĩ omnis terra. In tempore
illo ait dñs eicient ossa regis iuda & ossa prin
cipũ eius. & ossa sacerdotũ q; ossa p̄phetarũ. et
ossa eor; qui habitauerunt iherlm̄ de sepulchris
suis. & pandent ea ad solem & lunã. & omnem
militã celi. que dilexerunt. & quib; seruerunt
& post que ambulauerunt. & que quiescerũt
& adorauerunt. Non colligent & n̄ sepelient.
in interquiliniũ sup faciem terre erunt. & eligẽt
magis mortẽ quã uitã. om̄s qui residui fuerint
de cognatione hac pessima. in uniuersis locis
que derelicta sunt. ad que eieci eos. dicit dñs
exercituum. Et dices ad eos. hec dicit dñs.
Hũ quid qui cadit n̄ resurget. & qui uersus est
n̄ reuertet. Quare ḡ uersus est populus iste
in iherlm̄. auersione contentosus. Apphẽde
runt mendaciũ. & noluerunt reuera. Attẽ
dẽ. & auscultant. nemoq; bonũ est loquitur.
nullus ẽ qui agat penitentiã. sup peccato suo
dicens. Uã feci. Om̄s conuersi sunt ad cursũ
suum. quasi equus impetu uadens in prelio.
Miluus in celo cognouit tempus suum. tur
tur. & hyrundo & cicogna. custodierunt tẽp;.
aduentus sui. populus autẽ meus n̄ cognouit
iudiciũ dñi. Quom̄ dicitis sapientes nos sum;.
& lex dñi nobiscũ est. Vere mendaciũ opat
est stultus mendax scribarũ. Confusi sunt sapi
entes. p̄teriti & capti sunt. Verbum enĩ dñi p̄ie
cerunt. & sapientia nulla est in eis. P̄pterea
dabo mulieres eorũ exteris. Agros eorũ here
dib; quia a minimo usq; ad maximũ om̄s
auaritiã sequunt. a p̄ph̄a usq; ad sacerdotẽ.
cuncti faciunt mendaciũ. & sanabant cont
tionẽ filie p̄ph̄e meę. ad ignominã dicentes

par. par. cū n̄ esset par. Confusi sunt quia
abominationem fecerunt. quoniam immo confu-
sione non sunt confusi. & erubescere nescierunt.
Ideo cadent inter corruentes. in tempore
inquisitionis suę corruent dicit dominus.
Congregans congregabo eos dicit dñs. N̄ est
uia in uiribus. & n̄ ē ficus in ficulnea. foliū
defluxit. & dedit eis quę pretergressa sunt.
Quare sedemus. Conuenite & ingrediamur
ciuitatem munitā & sileamus ibi. q̄a dñs n̄
silere nos fecit. & potū dedit nobis aquam
fellis. Peccauimus enī dñō. Expectauimus
pacem. & n̄ erat bonū. tempus medelę. et
ecce formido. Adan auditus est fremitus
equorū eius. a uoce hinnitusu pugnatorū
eius. cōmota ē omnis terra. & uenerunt.
& denouerunt terrā & plenitudinem eius.
urbem. & habitatores eius. a uia ecce ego mit-
tam uobis serpentes regulos. quib; n̄ est mē-
tatio. & mordebunt uos ait dñs. Voloꝝ meus
sup dolorem. in me cor meū merens. Ecce uox
clamosi filię ppli mei. de terra longinqua.
Nūquid dñs n̄ ē in syon. aut rex eius non ē
mea. Quare ḡ me ad iracundiā concitauerunt.
in sculpilib; suis. & in uanitatib; ahe-
nis. Transit messis. finita est estas. & nos
saluari non sumus. Sup conuentionem filię
ppli mei. contritus sum. & contristatus. Nū-
quid obtinuit me. Nūquid resina n̄ ē in gala-
ad. aut medicus n̄ est ibi. Quare igitur ob-
ducta n̄ ē cicatrix filię ppli mei. Quis dabit
capiti meo aquā. & oculis meis fontem lacry-
marū. & plorabo die ac nocte interfectos fi-
lię ppli mei. Quis dabit me in solitudinem.
diuersorū uatorū. Verelinquā pplm me-
um. & recedā ab eis. quia om̄s adulteri sunt.
cetus p̄uicatorū. Extenderunt linguam
suā quasi arcū mendacij. & non ueritatis.
Confortati sunt in terra. quia de malo ad
malū egressi sunt. & me n̄ cognouerunt dñe dñs.

Unus quisq; a primo suo secundo dicit. et
in omni fratre suo n̄ habeat fiduciā. quia omnis
frater supplantans supplantabit. & omnis amicus
fraudulenter incedet. & uir fratrem suum de-
ridebit. & ueritatem n̄ loquentur. Vocauerunt
enī linguā suā loqui mendaciū. ut inique age-
rent laborauerunt. Habitatio tua in medio
ydoli in dolo. remunerunt scire me dicit dñs.
Propterea hec dicit dñs exercitū. Ecce ego
confutabo. & p̄babo eos. Quid enim aliud faciā
a facie p̄puli mei. Sagitta uulnerans lin-
gua corū. dolū locuta est. In ore suo pacē cū
amico suo loquet. & occulte ponet ei insidias.
Nūquid sup his n̄ uisitabo dicit dñs. aut in
gente huiusmodi ulciscetur anima mea.
Sup montem assumā flectū ac lamentū. et
sup speciosa deserti planctū. qm̄ inuenta sunt.
eo qd̄ n̄ sit uir p̄transiens. & n̄ audierunt uocē
possidentis. A uolucere celi usq; ad pecora. trā-
migrauerunt & recesserunt. & dabo iherlm̄
in aceros arene. & cubilia drachonū. et
ciuitates iuda dabo in desolationem. eo quod
n̄ sit inhabitator. Quis est uir sapiens q̄ intelli-
gat hoc. & ad quem uerbu oris dñi fiat. ut
annuntiet istud quare p̄ierit terra. & exusta
sit quasi desertū. eo quod n̄ sit q̄ p̄transit.
Et dixit dñs. Quia dereliquerunt legē meā
quā dedit eis. & n̄ audierunt uocem meam.
& n̄ ambulauerunt in ea. sed abierunt post
p̄auitatem cordis sui. & post baalim qd̄ didi-
cerunt a patribus suis. Ideo dicit dñs. Quis
exercituum dñs isrl̄. Ecce ego cibabo pplm istū
absinthio. & potū dabo eis aquā fellis. & dispi-
gā eos in gentib; quas non nouerunt ipsi & pa-
tres eorū. & mittā post eos gladiū. donec con-
sumant. **H**ec dicit dñs exercituum.
Contemplamini. & uocate lamentatrices.
& ueniant. & ad eas quę sapientes sunt mit-
tite. & p̄perent. festinent. & assumant sup os
lamentū. Deducant oculi nostri lacrimas

& palpebrę nřę defluant aquis quia uox
lamentationis audita est de syon. Qm̄ uastatę
sunt et confusi uehementę qđ deliquit tĩa. qm̄ de
ferta fę tabernaculũ. ^{nostra} Audite ḡ mulieres uerbũ
dn̄i. & assumant aures uřę sermonem oris
eius. & docete filias ur̄as lamentũ. & unaqueq;
proximã suã plandũ. quia ascendit mors p̄
fenestras uestras. ingressa ẽ domos uestras.
dispdere paruulos de foris. iuuenes de plateis.
Loquere. Hec dicit dn̄s. & cadet morticiniũ
hominis quasi stercus sup̄ faciem regionis. et
quasi fenũ post tergũ merentis. & n̄ ẽ qđ colli
gat. **H**ec dicit dn̄s. N̄ gl̄iet sapiens in sa
pientia sua. & n̄ gl̄iet fortis in fortitudine sua.
& n̄ gl̄iet diues in diuitiis suis. sed in hoc gl̄iet.
qđ gl̄ietur. scire & nosse me quia ego sum dn̄s.
qui facio mĩam & iudiciũ & iustitiã in terra.
Hec enĩ placent michi ait dn̄s. Ecce dies ue
niunt dicit dn̄s. & uisitabo sup̄ omnem qui
incurũ cum sum habet preputiũ. sup̄ egyptũ
& sup̄ iudam. & sup̄ edom. & sup̄ filios ammõ.
& sup̄ filios ioab. & sup̄ om̄s qui attonsi sunt
in coma. habitantes in deserto. qđ om̄s gentes
habent p̄putiũ. om̄s aut̄ domus israhel in
circũcisi sunt corde. **A**udite uerbũ quod
locutus est dn̄s sup̄ uos domus israhel. Hec dicit dn̄s.
Hyrtã mal̄ gentiũ nolite discere. & a signis cęli
nolite metuerẽ. que timent gentes. quia leges
ipsorũ uanę sunt. qđ lignũ de saltu precidit
opus manuum artificis in ascia. argento et
auro decorauit illud. claus & malleis cõpegit
ut n̄ dissoluat. In similitudine imp̄. a me fa
bricata sunt. & n̄ loquent. portata tollentur.
quia incedere non possunt. Nolite ḡ timere
ea. quia nec male possunt facere. nec bene. N̄
est similis tui dn̄s. Magnus tu. & magnum
nomen tuum in fortitudine. Qđ n̄ timebit te
o rex gentium. Tuum est enĩ decus. Inter
cunctos sapientes gentiũ. & in uniuersis reg
nis eorũ. nullus est similis tui. pariter in si

pientes & facti pbantur. **D**octrina uanitatis
eorũ lignũ est. argentũ inuolutũ de charis
asserit. & aurũ de ophir. Opus artificis & manus
erarij. iacinctus & purpura indumentũ eius.
opus artificũ uniuersa hec. Hn̄s aut̄ d̄s uerũ
ipse est d̄s uiuent. & rex sempiternus. Ab indignatione eius cõmouebitur terra. & n̄ sustinebunt
gentes cõmmnationem eius. Sic ḡ dicebat. In qui
celos & terrã n̄ fecerunt. pereant de terra. & de his
que sub celo sunt. Qui facit terrã in fortitudine
sua. p̄parat orbem in sapientia sua. & prudentia
sua extendit celos. Ad uocem suã dat multitudi
nem aquarũ in celo. & eleuat nebulas ab ex
tremitatib; terrę. fulgura in pluuĩã facit. et
educit uentũ de thesauris suis. Stultus fact̄ ẽ
omnis homo. a scientia sua. confusus est omnis
artifer in sculpsit. qm̄ falsũ ẽ qđ constauit. &
n̄ est sp̄s meus. Vana sunt. & op̄ r̄isũ dignũ.
In tempore uisitacionis sue pbunt. N̄ hũ ẽ simi
lis pars iacob. Qui enĩ formauit oĩa ipse ẽ d̄s.
& isrl̄ uirga hereditatis eius. dn̄s exercitũ no
men ẽ illi. Congrega de terra confusionem
tuã. qui habitas in obsidione. qđ hec dicit dn̄s.
Ecce ego. p̄iciã longe habitatores terrę in hac
uice. & tribulabo eos ita ut non inueniantur.
He michi sup̄ contione mea. pessima plaga
mea. Ego aut̄ dixi. Plan e hec infirmitas me
a est. & portabo illã. Tabernaculũ meũ ua
stati est. om̄s stumculi mei dirupũ sunt. filij
mei erierunt a me. & n̄ subsistunt. N̄ ẽ qđ exten
dat ultra tentoriũ meũ. & erigat pelles meas.
Quia stulte egerunt pastores. & diũm n̄ que
sierunt. p̄terea n̄ intellexerunt. & om̄s gre
gorũ dispersus est. Vox auditiõis eorũ uenit.
& cõmotio magna de terra a q̄lonis. ut ponat
ciuitates iuda in desolationem. & habitaculũ
drachonũ. Scio dn̄s qđ n̄ ẽ hominis uia est.
nec uiri est ut ambulet. & dirigat gressũ suũ.
Corripe me dn̄s. uerũ tamen in iudicio. & n̄
in furore tuo. ne forte ad nichilũ redigas me.

Effunde iram tuam super gentes que non
 cognoverunt te. & sup punctas que nomen
 tuum non invocaverunt. quia comederunt iacob &
 deuorauerunt eum. Consumperunt illum. & decus
 eius dissipauerunt. **V**erbū qđ factū ē ad
 iherosolimam a dño dicens. Audite uerba pacti
 huius. & loquimini ad uiros iuda. & ad habitatores
 iherosolime. & dices ad eos. Hec dicit dñs israhel.
 Maledictus uir qui non audierit uerba pacti
 huius. qđ p̄cepi patrib; ur̄is. in die qua eduxi
 eos de terra egypti. de fornace ferrea dicens.
 Audite uocem meam & facite omnia que p̄cipio
 uobis. & erit salus michi in populo. & ego ero uobis
 in dñm. ut suscitarem iuramentū qđ iuravi pa
 trib; ur̄is. daturū me eis. terrā fluentē lac
 te & melle. sicut est dies hęc. **R**espondi et
 dixi. Am̄ dñe. **E**t dixit dñs ad me. Uocife
 rare omnia uerba hęc in ciuitatib; iuda. &
 foris iherosolime dicens. Audite uerba pacti huius.
 & facite illa. quia contestans contestatus sum
 patres ur̄os. in die qua eduxi eos de terra egypti
 usq; ad hanc diem. Mane surgens contestatus
 sum & dixi. Audite uocem meam. Et non audierunt
 nec inclinauerunt aurem suam. sed abierunt
 unusquisq; in prauitate cordis sui mali. & in
 duxi sup eos omnia uerba pacti huius. qđ p̄ce
 pi ut facerent. & non fecerunt. **E**t dixit dñs ad me.
 Inuenta ē coniuratio in uiris iuda. & in habita
 torib; iherosolime. Reuersi sunt ad iniquitates
 patrum suorum priores. qui noluerunt audire
 uerba mea. **E**t hi qđ abierunt post deos alienos.
 ut seruirent eis. Irritū fecerunt domus israhel
 & domus iuda pactū meū. qđ pepigi cū patrib;
 eorū. Quāobrem hec dicit dñs. Ecce ego indu
 cam sup eos mala. de quib; exire non poterūt.
 & clamabunt ad me. & non exaudiam eos. **E**t ibunt
 ciuitates iuda. & habitatores iherosolime. & clama
 bunt ad eos quib; libant. & non saluabunt eos
 in tempore afflictionis eorū. **S**ecūm nume
 rū enī ciuitatū tuarū erat dñs tuus iuda.

& secūm numerū uirū iherosolime. posuisti aras con
 fusionis ad libandū baalim. **T**u qđ noli orare pro
 populo hoc. & ne assumas. pro eis laudem & orati
 onem. quia non exaudiam in tempore clamoris eorū
 ad me. in tempore afflictionis eorū. **U**idē qđ dñs
 lectus meus in domo mea. fecit scelera multa.
Nūquid carnes sanctę auferent a te malitias
 tuas. in quibus gloriata es. **O**liuā uberem. pulchrā
 fructiferā. speciosam. uocauit dñs nomen tuum.
Ad uocem loquele grandis. exarsit ignis in ea.
 & combusta sunt fructeta eius. **E**t dñs exercitū
 qui plātauit te. loquutus est sup te malū. pro ma
 lis domus israhel. & domus iuda. que fecerunt sibi
 ad irritandū me. libantes baalim. **T**u autē dñe
 demonstrasti michi & cognoui. tu ostendisti mē
 studia eorū. & ego quasi agnus mansuetus. qui
 portatur ad uictimā. & non cognoui. quia sup me
 cogitauerunt consilia dicentes. Mutamus lig
 nū in panē eius. & eradant eū de terra iuuentū.
 & nomen eius non memoretur amplius. **T**u autē dñe
 sabaoth. qđ iudiciali iuste. & p̄bas renes et cor. uis
 deā ultionem tuā eris. tibi enī reuelauit causā
 meā. **P**ropterea hec dicit dñs ad uiros anathoth.
 qđ querunt animā tuā & dicunt. non p̄phicabis
 in nomine dñi. & non morieris in manib; nostris.
Propterea hec dicit dñs exercitū. Ecce ego uisitabo
 sup eos. iuuenes eorū morientur in gladio. filii eorū
 & filie eorū morientur in fame. & reliquę non erūt
 ex eis. **I**nducā enī malū sup uiros anathoth. an
 num uisitationis eorū. **I**ustus quidē tu es dñe
 si dispertem tecū. uerūtamen iusta loquar ad te.
Quare uia impiorū p̄spat. bene ē omib; qđ p̄na
 ricant. & iniquę agunt. **P**lantasti eos & radicē
 miserunt. p̄ficiunt & faciunt fructū. **P**rope est uis
 ori eorū. & longe a renib; eorū. **E**t tu dñe nostime
 & iudisti. & p̄basti cor meū tecū. **C**ongrega eos
 quasi gregem ad uictimā. & sanctifica eos in
 die occisionis. **V**sq; qđ lugebit terra. & herba
 omnis regionis siccabitur. **P**ropter malitiam
 habitantū in ea. consumptū ē animal & uolucres.

.xii.

qm̄ dixerunt: n̄ uidebit nouissima nr̄a. Si cū pe-
dibus current laborasti: qm̄ contendere poteris
cū equis? Cū autē in terra pacis securus n̄ fueris:
quid facies in supbia jordanis? Nā & fratres tui &
domus patris tui: etiā ipsi pugnaverunt adūsū te:
& clamauerunt post te plena uoce. Ne credas eis:
cū locuti fuerint tibi bona. Reliqui domū meam.
dimisi hereditatem meā: dedi dilectā animā meā
in manu inimicorū eius. Facta est michi heredi-
tas mea: quasi leo in silua: dedit contra me uocē.
ideo odny eā. Nūquid auis discolor hereditas
mea michi? Nūquid auis tincta p̄ totū? Venite
congregamini omnes bestie terre: p̄p̄tate ad
deuorandū. Pastores multi demoliti sunt uincā
meā: conculcauerunt partem meā: dederūt
portionem meā desiderabilem in desertū soli-
tudinis: posuerunt eā in dissipationē: luxit q;
sup me. Desolatione desolata est omnis terra:
quia nullus est qui recogitet corde. Sup omni-
uas deserti uenerunt uastatores: q̄a gladius
dn̄i deuorant ab extremo terre usq; ad extre-
mū eius. N̄ ē par uniuersę carni. Seminaue-
runt triticū & sp̄mas messuerunt: heredita-
tem acceperunt: & n̄ eis p̄derit. Confundemini
a fructib; ur̄is: p̄pter irā furoris domini.

Hec dicit dn̄s aduersum omnes inimicos meos
pessimos: q̄ tangunt hereditatem: quā distri-
bui populo meo iher̄. Ecce ego euellā eos de tra-
eoe: & domū iuda euellā de medio eorū. & cū
euulsero eos: conuertar & miserebor eorū: &
reducā eos iurū ad hereditatem suā: & iurum
in terrā suā. Et erit si eruditi didicerint uias
populi mei: ut iurent in nomine meo iur̄
dn̄s: sicut docuerunt iplm̄ meū jurare in
baal: edificabunt in medio populi mei. Ad
si n̄ audierint: euellā gentem illā euulsi-
one: & p̄datione ait dn̄s.

Hec dicit dn̄s ad me. Vade & posside tibi
lumbare lineū: & pone illud sup lūbos tuos:
& in aquā n̄ inferes illud. Et possedi lūbare

iur̄ta uerbū dn̄i: & posui circa lumbos meos.
Et factus ē sermo dn̄i ad me dicens. Tolle lum-
bare quod possedisti: qd̄ est circa lūbos tuos:
& surgens uade ad eufraten: & absconde illud
ibi: in foramine petre. Et abiit & abscondi illud
in eufrate: sicut p̄cepit in dn̄s. Et factū est post
dies plurimos: dixit dn̄s ad me. Surge & uade
ad eufraten: & tolle inde lūbare qd̄ p̄cepi t̄: ut
absconderes illud ibi. Abiit ad eufraten & fodi-
t & tū lūbare ubi absconderā illud: & ecce com-
putruerat lūbare: ita ut nullo usui aptū eēt.
Et factū est uerbū dn̄i ad me dicens. Hec dicit
dn̄s d̄s. Sic putrescere faciā supbiā iuda: & su-
pbiā iher̄im multā: populū istū pessimū: q̄ n̄ o-
lunt audire uerba mea: & ambulat in prauitate
cordis sui: abierunt q; post deos alienos ut ser-
uirent eis: & adorarent eos: & erunt sicut lum-
bare istud: qd̄ nullo usui aptū est. Sicut enim
adheret lūbare ad lumbos iur̄: sic adglutina-
ui in omnem domū isrl̄: & omnem domum
iuda dicit dominus: ut esset in in populū: et
in nomen: & in laudē: & in gl̄am: & n̄ audierunt.

Hec dicit dn̄s d̄s isrl̄. Omnis laguncula
implebitur uino. Et dicent ad te. Nūquid igno-
ramus? quia omnis laguncula implebitur uino:
Et dices ad eos. Hec dicit dn̄s. Ecce ego implebo
om̄s habitatores terre huius: & reges de stirpe
dauid: qui sedent sup thronū eius: & sacerdotes
& p̄phetas: & om̄s habitatores iher̄im ebrietate:
& disp̄gā eos: iurū a fr̄e suo: & patres & filios
pariter ait dn̄s. N̄ parēā: & n̄ concedā: neq; mi-
serebor ait dn̄s: ut n̄ disp̄dā eos. Audite: & au-
rib; percipite. Nolite eleuari: q̄a dn̄s locutus est.
Date dn̄o dō nr̄o gl̄am: ante quā contenebre-
scat: & antequā offendat pedes ur̄i ad montē
caliginosos: Et p̄ctabitur lucē: & ponēt eā in
umbrā mortis: & in caliginem. Qd̄ si hoc non
audieritis: in abscondito plorabit anima mea:
a facie supbie. Plorans plorabit: & deducet
oculus meus lacrimā: q̄a captus ē grex dn̄i.

pacem & non est bonū / & tempus curationis.
& ecce turbatio. Cognouimus dn̄e impietates
nr̄as. & iniquitatem patrū nr̄ōr̄. quia peccam
mus tibi. Ne nos des in obprobriū p̄pter nomen
tuum neq; facias nobis contumeliam. Soli
gl̄ie tue recordare ne irritū facias fedus tuū
nobiscū. Nū quid sunt insculptilib; gentium
qui pluunt. Aut celi possunt dare ymbres.
Nonne tu es dn̄e d̄s nr̄. quem expectauimus.
Tu enī fecisti omnia hęc. **E**t dixit dn̄s
ad me. Si steterint moyses & samuel coram
me. n̄ est anima mea ad ppl̄m istū. Ecce illos
a facie mea. ut egrediantur. Ad si dixerint
ad te quo egrediemur. dices ad eos. Hęc dicit
dn̄s. Qui ad mortem ad mortē. & q̄ ad gladiū
ad gladiū. & q̄ ad famem ad famē. & qui
ad captiuitatem ad captiuitatem. Et uisita
bo sup̄ eos quattuor species dicit dominus.
gladiū. & occisionem. & canes ad lacerandū.
& uolantia celi. & bestias terrę. ad deuoran
dū. & ad dissipandū. & dabo eos in feruorē
uniuersis regnis terrę. p̄pter oianassen filiu
ezechie regis iuda. sup̄ omnib; que fecit in
iherl̄m. Et enī miserabit̄ tui iherl̄m. aut
quis contristabit̄ p̄ te. aut d̄s ibit ad rogan
dū p̄ pacem tua. Tu reliquisti me dicit dn̄s.
retrosum abiisti. Et extendā manū meā sup̄ te
& interficiā te. Laboram rogans. & dispergā
eos uenabro in portas terrę. Inter feci & p̄did
i ppl̄m meū. & tamen a uis suis n̄ sunt reuersi.
Multiplicatę sunt in induę eius. sup̄ arenā
maris. Induxi eis sup̄ matrem adolescentis
uastatorem meridie. nisi sup̄ ciuitates re
pente terrorem. Infirmata ē que pepit sep
tem. defecit anima eius. Occidit ei sol. cū
adhuc esset dies. confusa est & erubuit. & re
siduos eius dabo in gladiū. in conspectu iu
micorū eorū. ait dn̄s. Ve in mater mea
quare genuisti me. iurū rux. iurū discor
dę in uniuersa terra. N̄ fenerauit. nec fe

nerauit in quisquā. Om̄s maledicunt michi
dicit dn̄s. Si n̄ reliquę tue in bonū. si n̄ occur
ri ē in tempe afflictionis. & in tēpe t̄bulationis
aduersū inimicū. Nū quid federabit̄ ferrum
ferro ab aquilone & es. **U**itias tuas. et
chelauros tuos in direptionem dabo gratis
in omnib; peccatis tuis. & in omnib; terminis
tuis. Et adducā inimicos tuos de terra qua
nescis. quia ignis succensus est in furore
meo. sup̄ uos ardebit. Tu scis domine. recordare
me. & uisita me. & tuere me ab his q̄ p̄sequunt̄
me. Noli in patientia tua. suscipe me. scito qm̄
sustinui pro te obprobriū. Inuenta sunt sermo
nes tui. & comedi eos. & factū est michi uerbū
tuum in gaudium. & in letitiā cordis mei. qm̄
inuocatū est nomen tuum sup̄ me dn̄e d̄s ex
eritium. Non sedi in concilio ludentū. et
gl̄iatul sum. A facie manus tue solus sede
bam. qm̄ cōminatione repleti me. Quare
factus est dolor meus perpetuus. & plaga
mea desparabilis. **R**enuit curari. facta ē
in quasi mendaciū. aquarū infidelium.
Propter hoc hec dicit dn̄s. Si conuerteris con
uertā te. & ante faciem meā stabis. & si sepaue
ris p̄tiosū a uis. quasi os meū eris. Conuertent̄
ip̄si ad te. & tu n̄ conuerteris ad eos. Et dabo te
populo huic in mirū. gr̄u fortem. & bellabē
aduersum te. & n̄ p̄ualebunt. quia ego te cū
sum ut saluem te. & eruiā te dicit dominus.
& libabo te de manu pessimorū. & redimā
te de manu fortū. **E**t factū ē uerbū dn̄i.
ad me dicens. Non accipies uxorem. & non
erunt tibi filii & filie in loco isto. quia hec
dicit dn̄s sup̄ filios & filias. q̄ generantur
in loco isto. & sup̄ matres eorū. que genuerūt
eos. & sup̄ patres eorū. de quorū stirpe sunt
nati. in terra hac. **M**ortib; egestionū mo
rient̄. n̄ plangent̄. & n̄ sepelient̄. in ster
quiliniū sup̄ faciem terrę erunt. & gladio
& fame confument̄. et erunt cadavera eorū.

8
In escam uolatilib; celi. & bestis terre.
Hec enī dicit dñs. Ne ingrediaris domū con-
uuij. neq; uadas ad plangendū. neq; consoletis
eos. quia abstulij pacem meā a populo isto. di-
cit dñs. misericordiam & miserationes. & morientur
grandes & parui in terra ista. Non sepelientur
neq; plangentur. & n̄ se incidēt. neq; calu-
tium fiet. p̄ eis. & n̄ frangent inter eos lugen-
ti panem. ad consolandū sup mortuo. & n̄ da-
bunt eis portulacis ad consolandū. sup patre
suo & matre. Et domū conuuij n̄ ingredieris
ut sedeat cū eis. & comedas & bibas. quia hec
dicit dñs d̄s exercitū. d̄s isrl̄. Ecce ego auferā
de loco isto in oculis uris & in dieb; uris
uocem gaudij. & uocem lætitię. uocē sponsi. &
uocem sponsę. Et cū annuntiaueris populo
huc omnia uerba hec. & dixerint t̄ quare
locutus est dñs sup nos omē malū grande
istud. quę iniquitas nr̄a. & qđ peccatū nr̄m
qđ peccauimus dño dō nr̄o. dices ad eos. Quia
dereliquerunt me patres ur̄i aut dominus. &
abierunt post deos alienos. & seruerunt eis.
& adorauerunt eos. & me dereliquerunt. &
legem meā n̄ custodierunt. Sed & uos pejus
operati estis. quā patres ur̄i. Ecce enī ambulat
unusquisq; post prauitatem cordis sui. malū
ut me n̄ audiat. Et eiciā uos de terra hac.
in terrā quā ignoratis. uos & patres ur̄i. & ser-
uicis ibi dijs alienis. die ac nocte. & n̄ dabit
uobis requiem. Propterea ecce dies ueniunt di-
cit dominus. & n̄ diceēt ultra uiuēt dominus
qđ eduxit filios isrl̄ de terra egypti. sed uenit
dñs qđ eduxit filios isrl̄ de t̄ra aq̄lonis. & de uij
uersis terris ad quas eieci eos. & reducā eos
in terrā suā. quā dedi patrib; eorū. Ecce ego
mittā piscatores multos dicit dñs. & pesca-
bunt eos. & post hec mittā eis multos uenato-
res. & uenabunt eos de omni monte. & de omni
colle. & de caueris petrarū. quia oculi mei
sup om̄s uias eorū. N̄ s̄t absconditę a facie mea.

& n̄ fuit occulta iniquitas eorū ab oculis meis.
Et reddā primū dupl̄es iniquitates & peccata eorū.
quia contaminauerunt terrā meā in mortuorū
& ydolorū suorū. & abominationib; suis imple-
uerunt hereditatem meā. Vnē fortitudo mea
& robur meū. & refugij meū in die tribulationis.
Ad te gentes ueniunt ab extremis terre. & dicent.
Here mendacij possederunt patres nr̄i. uanita-
tem quę eis n̄ p̄sunt. Nūquid faciet sibi hō d̄os.
& ipsi n̄ sunt dii. Idcirco ecce ego ostendā eis. per-
uicem hanc ostendā eis manū meā. & uirtutem
meā. & scient quia nomen m̄ dñs. Peccatum
iuda scriptū est s̄tlo ferreo. in ungue adamantino
eraratū sup latitudinem cordis eorū. & in uerbis
ararū eorū. Cū recordati fuerint filii eorū ararū
suarū. & lucorū lignorū qđ frondentū. in mō-
tib; excelis sacrificantes in agro. fortitudinem
tuā. & om̄s thesaurorū tuos. in direptionem dabo.
& excelsa tua p̄pter peccata tua. in uniuersis finib;
tuis. Et relinqueris sola ab hereditate tua. quā de-
di tibi. & seruire te faciā inimicis tuis. in terra
quā ignoras. Quin ignem succendisti in furore
meo. usq; in eternū ardebit.

Hec dicit dñs. Maledictus hō qđ confidit in
homine. & ponit carnem brachium suum.
& a dño recedit cor eius. Irit enī quasi mirrice
in deserto. & n̄ uidebit cū uenerit bonū. sed
habitabit in siccitate in deserto. in terra sal si-
gnis & inhabitabili. Benedictus uir qđ confidit
in dño. & erit dñs fiducia eius. Et erit quasi
lignū. qđ transplantatur sup aquas. qđ ad hu-
morem mittit radices suas. & n̄ timebit cum
uenerit estus. Et erit folij eius uiride. & in
tempore siccitatis n̄ erit sollicitū. nec aliquādo
desinet facere fructū. Prauum ē cor hominis
& in scrutabile. qđ cognoscet illud. Ego dñs
scrutans cor. & p̄bas uentis. qđ do uim eunq; iuxta
uiā suā. & iuxta fructū ad inuentionū suarū.
P̄ dix font quę n̄ pepit. fecit diuitias. & non
in iudicio. In dimidio dierū suorū reliquet

ear' & in nouissimo suo erit insignis. Solu' gl'ie
altitudinis a principio. locus sanctificati onis nre
ex peccatio isrl'. **D**ne omis qui te derelinquunt
confundentur. recedentes a te in terra scribent.
qm dereliquerunt uenā aquarū uuentū dñm
Sana me dñe & sanabor. saluum me fac & saluab' me
cro. qm laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me.
Ubi est uerbu' dñi. Veniat. Et ego n̄ sū curbat
te pallorem sequens. & diem hominis n̄ deside
rari tu scis. Qd egressum est de labijs meis.
rectum in conspectu tuo fuit. N̄ sū in tu formid
m' spēs mea tu in die afflictionis meę. Confun
dantur qui psequunt' me. & n̄ confundar ego.
pauent illi. & n̄ pauet' ego. Induc sup eos diē
afflictionis. & dupli' contritione contere eos.
Hec dicit dñs ad me. Vade & sta in porta filioe
pph'. p quā ingrediuntur reges iuda. & egredi
untur. & in cunctis portis iherlm'. & dices ad eos.
Audite uerbu' dñi reges iuda. & omis iudea.
cunctiq; habitatores iherlm'. q; ingrediuntur
p portas istas. Hec diē dñs. Custodite animā
urās. & nolite portare pondera in die sabbat.
nec inferatis p portas iherlm'. & nolite eicere one
ra de domib; uris in die sabbat. & omē opus
n̄ faciatis. Sanctificate diem sabbat. sicut p̄cept
patrib; uris. & n̄ audierunt me nec inclinaue
runt aurem suā. sed indurauerunt ceruicem
suā ne audirent me. & ne acciperent disciplinā
Et erit si audieritis me dicit dñs. ut n̄ infera
tis onera p portas ciuitatis huius. in die sabbat.
& si sanctificaueritis diem sabbat. ne faciatis
in eo omne op. ingredient' p portas ciuitatis
huius reges & p̄ncipes. sedentes sup solū dauid.
& ascendentes in currib; & equis. ipsi & p̄ncipē
eor' iuda. & habitatores iherlm'. & habitab;
tur ciuitas hec in sempiternū. Et uenient
de ciuitate iuda & de circuitu iherusalem.
& de terra beniamin. & de cāpestrib; & de
montuosis. & ab austro portantēs holocau
stū. & iudamā. & sacrificiū. & thus. & mfe

rent oblationem in domo dñi. Si aut' n̄ audie
ritis me. ut sancti ficietis diem sabbat. & ne
portetis onus. & ne inferatis p portas iherusalem
in die sabbat. succendā ignem in portis uris.
& deuorabit domos iherlm'. & n̄ extinguet.
Uerbu' qd factū est a dño ad iheremiam dices
Surge & descende in domū figuly. & ibi
audies uerba mea. Et descendi in domū figuly.
& ecce ipse faciebat opus sup rotā. & distipa
tū est uas. qd ipse faciebat e luto manū suę.
Conuersusq; fecit illud uas alterū. sicut pla
cuerat in oculis eius ut faceret. Et factū ē
uerbu' dñi ad me dicens. Nūqd sicut figulū
iste n̄ potero uobis facere dom' isrl' ait dñs.
Ecce sicut lutum in manu figuly. sic uos in
manu mea domus isrl'. Repente loquar ad
uersum gentem. & aduersum regnū. ut era
dicem. & destrūā. & dispdā illud. Si peniten
tiam egerit gens illa. a malo suo qd locutus
sū aduersus eā. agā & ego penitentā super
malo qd cogitauit ut facerem eę. & subito lo
quar de gente & regno. ut edificem & plantē
illud. Si fecerit malū in oculis meis. ut non
audiat uocem meam. penitentā agā sup
bono qd locutus sum ut facerem eę. Nunc g
dic uro iuda. & habitatori iherlm'. dicens.
Hec diē dñs. Ecce ego fungo contra uos ma
lū. & cogito contra uos cogitationes. Reuer
tatur unusquisq; a uia sua mala. & dirigat
uas uestras. & studia urā. Qui diuerunt. De
spauimus. Post cogitationes enī mās ibimus.
& unusquisq; prauitatem cordis sui mal. fac
emus. Iacob hec diē dñs. Interrogate gentes.
quis audiuit talia horribilia. que fecit immē
uugo isrl'. Nūqd deficiet de petra agrus
libani. aut euelli possunt aque erumpentes
frigidę. & defluentes. quia oblit' ē meę p̄p̄s
meus. frustra libantes. & impingentes in uis
suis. in semitis seculi. ut ambularent p eas
in itinere n̄ trito. & fiet terra eorum in

desolationem. & in sibilum sempiternum.
Omnis qui p̄terierit p̄ eā obstupescet. & moue-
bit caput suum. Sicut uentus urens disp̄gā
eos coram inimicis. dorsum & non faciem osten-
dam eis. in die p̄ditionis eorū. Et dixerunt.
Venite & cogitemus contra iherosolymā cogita-
tiones. Nē enī p̄bit lex a sacerdote. neq; con-
siliū a sapiente. nec sermo a p̄phā. Venite
& p̄cutiamus eā lingua. & n̄ attendamus
ad uniuersos sermones eius. Attende dn̄e
ad me. & audi uocem aduersariorū meorū.
Nūquid reddet̄ p̄ bono malū. quia foderūt
foueā animę meę. Recordare qđ steterim
in conspectu tuo. ut loquerer̄ p̄ eis bonum.
& auerterem indignationem tuā ab eis.
Propterea da filios eorū in famem. & deduc
eos in manus gladij. fiant uxores eorum
absq; liberis. & uiduę. & uirgines interfici
annū morte. Iuuenes eorū confodiantur
gladio in p̄lio. Audiat̄ clamor de domib;
eorū. Aduces enī sup̄ eos latronē repente.
quia foderunt foueā ut caperent me. & la-
queos absconderunt pedib; meis. Tu autē
dn̄e scis omne consiliū eorū aduersū me.
in mortem. Ne p̄teris iniquitatem eorū.
& peccatū eorū. a facie tua n̄ deleat̄. fiant
conruentes in conspectu tuo. in tempore
furois tui. abutere eis. **H**ec dicit dn̄s
Hade & accipe lagunculā figulę testam
a seniorib; p̄li. et a seniorib; sacerdotum.
& egredere ad uallem filij emmon. quę est
iuxta introitū portę sictilis. & p̄dicabis ibi
uerba. quę ego loquar ad te. & dices. Audite
uerbū dn̄i. reges iuda. & habitatores iherosolym.
Hec dicit dn̄s exercituum d̄s isrl̄. Ecce ego
inducā afflictionem sup̄ locū istū. ita ut om̄s
qui audierit illā. tinnant aures eius. eo qđ
dereliquerunt me. & alienū fecerunt locum
istū. & libauerunt in codicib; alienis. quos ne
scierunt ipsi. & patres eorū. & reges iuda.

& repleuerunt locum istū sanguine innocen-
tum. & edificauerunt excelsa baalim. ad cobu-
rendos filios suos igni in holocaustum baalim.
que non p̄cepi. nec locutus sum. nec ascendet̄
in cor meū. Propterea ecce dies uenient dn̄e d̄s
& n̄ uocabit̄ locus iste amplius tophet. & uallij
filij emmon. sed uallij occisionis. Et dissipabo
consiliū iuda. & iherosolym in locustis. et subuertā
eos gladio. in conspectu omnium inimicorū suorū.
& in manu querentū animas eorū. & dabo
cadauera eorū in escā uolatilib; cęli. & bestis
terre. & ponā ciuitatem hanc in stuporem
& in sibilū. Om̄s qui p̄terierit p̄ eā obstupe-
scet. & sibilabit sup̄ uniuersa plaga eius.
Et cibabo eos carnis filiorū suorū. & carnis
filiarū suarū. & unusquisq; carnes amici sui
comedet. in obsidione & angustia. in qua con-
cludent eos inimici eorū. & qui querunt animā
eorū. Et conteres lagunculā in oculis suorū.
qui ibunt tecū. & dices ad eos. hęc dicit dn̄s
exercituum. Sic conterā p̄lin istū & ciuitatē
istam. sicut conterit̄ ual figulę. qđ n̄ potest
ultra instaurari. & in tophet sepelientur. eo
qđ n̄ sit alius locus ad sepeliendū. Sic faciā
locus hunc dicit dn̄s. & habitatorib; eius. ut
ponā ciuitatem istā sicut tophet. Et erunt
domus iherosolym. & domus regū iuda. sicut loc⁹
tophet. in munde. om̄s dom⁹ in quarū domib;
sacrificauerunt omni militie cęli. & liba-
uerunt libamina diis alienis. **V**enit autē
iherosolymas de tophet. & miserat eū dominus
ad p̄phetandū. & stetit in atrio domus dn̄i.
& dixit ad omnem p̄lin. Hec dicit dn̄s exer-
citus d̄s isrl̄. Ecce ego inducā sup̄ ciuitatē
hanc. & sup̄ om̄s urbes eius uniuersa mala quę
locutus sum aduersū eam. qm̄ indurauerūt
cervicem suā. ut n̄ audirent sermones meos.
Et audiuit fassur filius emmer sacerdos
qui constitutus erat princeps in domo dn̄i.
iherosolymā p̄phetautem sermones istos. et

percussit phassur iherosolimam & misit
eum in neruum quod erat in porta beniamin su-
periorum in domo domini. Cumque illuxisset in crastinum
natum eduxit phassur iherosolimam de neruo.
Dixitque ad eum iherosolimitas. **D** phassur uocauit
dominus nomen tuum. sed pauorem undique quia
hec dicit dominus. Ecce ego dabo te in pauorem
& omnes amicos tuos. & conuertent in gladio in
inimicos suos. & oculus tuus uidebit. Et omnem
iudam dabo in manu regis babilonis. & tran-
sducet eos in babilonem. & percuet eos gladio.
Et dabo uniuersam substantiam ciuitatis
huius. & omnem laborem eius. omneque pretium
& cunctos thesauros regis iuda. dabo in manu
inimicorum eorum. & diripient eos & tollent. et
ducent in babilonem. Tu autem phassur. et
omnes habitatores domus tue. ibitis in captiuitatem.
& in babilonem uenies. & ibi morieris.
Ibi quoque sepelietur tu. & omnes amici tui. quibus propheta
mendacium. **S**eduxisti me domine & seductus
sum. fortior me fusti & inualuisti. factus
sum in derisum tota die. omnes subsannabant
me. quia iam olim loquor uociferans iniqui-
tatem. & uasitatem clamato. Et factus est
michi sermo domini in obprobrium & derisum
tota die. Et dixi. Non recordabor eius.
neque loquar ultra in nomine illius. Et
factus est in corde meo quasi ignis estu-
ans. clausus quoque in ossibus meis. & defecit.
ferre non sustinens. Audiuimus enim contu-
melias multorum. & terrorem in circuitu per-
sequimini. & persequamur eum. ab omnibus
uiris qui erant pacifici mei. & custodientes
latus meum. si quomodo decipiatur. et
perualeamus aduersus eum. & consequamur
ultionem ex eo. Dominus autem mecum est
quasi bellator fortis. idcirco qui perse-
quuntur me. cadent & infirmi erunt.
Confundentur uehementer. quia non
intellerunt obprobrium sempiternum.

quod nunquam delebitur. Et tu domine exerce
um phator iustus. qui uides renes & corda.
uideam queso ultionem tuam ex eis. tibi
enim reuelatus causam meam. Cantate domino
laudate dominum. quia liberauit animam
pauperis de manu malorum. **M**aledicta dies
in qua natus sum. dies in qua peperit me
mater mea. non sit benedicta. **M**aledictus
uir qui annuntiavit patri meo dicens. natus est
tibi puer masculus. & quasi gaudio letifi-
cauit eum. Sit homo ille ut sunt ciuitates
quas subuertit dominus. & non penitent eum.
Audiat clamorem mane. & ululatum in
tempore meridiano. qui non me interfecit
a uulua. ut fieret in mater mea sepulcrum
& uulua conceptus eternus. **Q**uare de uul-
ua egressus sum. ut uiderem laborem. et
dolorem. & consumerent in dolore dies meae.

Uerbum quod factum est ad iherosolimam a domino.
Quando misit ad eum sedechiam rex. phas-
sur filium helchie. & sophoniam filium maasie
sacerdotem dicens. Interroga pro nobis dominum.
quia nabuchodonosor rex babilonis phas-
sur aduersus nos. si forte faciat dominus nobiscum
secundum omnia mirabilia sua. & recedat a nobis.
Et dixit iherosolimitas ad eos. Sic dicetis sedechie.
hec dicit dominus deus israel. ecce ego conuer-
tam uasa belli que in manibus uestris sunt.
& quibus uos pugnatistis aduersus regem babilonis.
& chaldeos qui obsident uos in circuitu
murosum. & congregabo ea in medio ciuitatis
huius. & debellabo ego uos in manu
extenta. & brachio forti. et in furore. & in
indignatione. et in ira grandi. & percitiam
habitatores ciuitatis huius. homines et
bestias. pestilentia magna morientur. et
post hec ait dominus dabo sedechiam. regem
iuda. & seruos eius. et populum eius. qui de-
relicti sunt in ciuitate hac. a peste. et
gladio. & fame. in manu nabuchodonosor

regis babilonis et in manu inimicorum
eorum. & in manu querentium animam eorum.
et perciet eos in ore gladii & non morietur.
neque pariet nec miseretur. Et ad populum
hunc dices. hec dicit dominus. ecce ego do coram
uobis uiam uitae & uiam mortis. Qui habita
uerit in urbe hac morietur gladio et fame.
& peste. qui autem egressus fuerit. & transsu
gerit ad chaldeos. qui obsident uos. uiuet.
& erit ei anima sua quasi spoliu. Postquam enim
faciem meam super ciuitatem hanc in malum. et
non in bonum ait dominus. In manu regis babilo
nis dabitur. & exuret ea ignis. & domum regis
iuda. Audite uerbum domini domus dauid. hec
dicit dominus. Iudicate mane iudicium. & erunt
ui oppressum de manu calumpniantis. ne
forte egrediatur ut ignis indignatio mea.
& succendatur. & non sit qui extinguat.
propter malitiam studiorum uestrorum. Ecce ego ad
te habitatricem uallium solidam. atque caestris
ait dominus. qui dicitis quis perciet nos. & quis
ingredietur domos nostras. & insitabo super
uos iuxta fructum studiorum uestrorum. dicit
dominus. & succendat ignem in saltu eius.
& deuorabit omnia in circuitu eius.

Hec dicit dominus. Descende in domum regis iuda.
& loqueris ibi uerbum hoc. & dices. Audi
uerbum domini rex iuda. qui sedes super solium
dauid. tu & serui tui. & populus tuus. qui
ingredimini per portas has. hec dicit dominus
facite iudicium & iustitiam. & liberate ui op
pressum de manu calumpniantis. & ad
ueniam. & pupillum. & uiduam. nolite constare
neque opprimatis iniqui. et sanguinem innocen
tem. ne effundatis in loco isto. Si enim facien
tes feceritis uerbum istud. ingredientur per
portas domus huius. reges de genere dauid.
sedentes super thronum eius. & ascendentur cur
rus & equos. ipsi & serui. & populus eorum.
Et si non audieritis uerba hec. in memet

ipso iuramento dicit dominus. quia in solitudi
nem erit domus haec. quia hec dicit dominus
super domum regis iuda. Galaad tu michi caput
lyban. si non posuero te solitudinem. urbes
inhabitabiles. & sanctificabo super te interfici
entem uirum. & arma eius. & succident elec
tam castrum tuum. & percipiant mignem. Et
pertransibunt gentes multae per ciuitatem hanc.
& dicit unusquisque primo suo. Quare fecit
dominus sic ciuitati huius grandi. Et respondebit.
eo quod dereliquerunt pactum domini dei sui. & ado
rauerunt deos alienos. & seruerunt eis. No
lite flere mortuum. neque lugeatis super eum.
fletu. Plangite eum qui egreditur. quia non reuer
tetur ultra. nec uidebit terram nativitatis suae.
quia hec dicit dominus ad sellu filium iosie re
gem iuda. qui regnauit per iosia patre suo. Qui
egressus est de loco isto. non reuertetur huc am
plius. sed in loco ad quem transiit eum. ibi
moriatur. & terram istam non uidebit amplius.

Ne qui edificat domum suam in iniustitia. et
cenacula sua non in iudicio. Amicum suum oppri
mit frustra. & mercedem eius non reddit ei.
Qui dicit edificabo michi domum latam. & ce
nacula spatiosa. quae aperit sibi fenestras. & fa
cit laquearia cedrina. pingitque sinopide.
Nunquid regnabit. quoniam confers se cedro. Pater
tuus nunquid non comedit & bibit. & fecit iudi
cium & iustitiam. Tunc cum bene erat ei. iudica
uit causam pauperum. & egerit in bonum suum.
Nunquid non ideo quia cognouit me dicit dominus.
Tui uero oculi. & cor ad auaritiam. & ad sangui
nem innocentem fundendum. & ad calumpni
am. & ad cursum malis operibus. Propterea hec di
cit dominus ad ioachim filium iosie. regem
iuda. Non plangent eum ue fratres. & ue sorores.
non concupabunt eum domine. & ue melite. Sepul
tura asini sepelietur. putrefactus & procius
extra portam iherusalem. Ascende lybanum & cla
ma. & in basan da uocem tuam. et clama

ad transeuntes. q̄a cōtū sunt om̄s amatores tui
Locutus sum ad te in habundantia tua. dixisti
n̄ audīā. Hęc est uia tua ab adolescentia tua.
quia n̄ audisti uocem meā. Om̄s pastores
tuos pascet uentus. & amatores tui in capti-
uitatem ibunt. & tunc confunderis & erube-
scēs. ab omni malitia tua. quę sedes in liba-
no. & edificas in cedris. Quom̄ congemisti
cū uenissent tibi dolores. quasi dolores par-
turientis. **U**suo ego dicit dñs q̄a si fuerit
iechomas filius ioachim regis iuda. anulus
in manu dextera mea. inde euellam eum.
& dabo te in manu querentū animā tuā.
et in manu quorū tu formidas faciem. &
in manu nabuchodonosor regis babilonis
et in manu chaldeorū. & mittā te & ma-
trem tuā quę genuit te in terrā alienam
in qua natus non es. ibiq; moriemini. et
in terrā ad quā leuant ipsi animam suam.
ut reuertant̄ illuc non reuertent̄. Nūquid
uas fictile atq; contritū uir iste iechomas.
Nūquid uas absq; omni uoluptate. Quare
abieci sunt ipse & semen eius. & p̄iecti in
terrā quā ignorauerunt. **T**erra terra au-
di uerbū dñi. Hęc dicit dñs. Scribe uirum
istum sterilem. uirū q̄ in dieb; suis n̄ p̄s̄a-
bitur. **N**ec enī erit de semine eius uir. q̄
sedeat sup solū dauid. & potestatem ha-
beat ultra in iuda. **V**e pastoribus qui di-
sp̄gunt & dilacerant gregem pascue mee.
dicit dñs. **I**deo hec dicit dñs d̄s isrl̄ ad pa-
storel qui pascunt p̄lm̄ meū. Vos disp̄sistis
gregem meū. & eiecistis eos. & n̄ uisitastis
eos. **E**cce ego uisitabo sup uos malitiam
studiorū uestrorū ait dñs. & ego congre-
gabo reliquias gregis mei. de omnibus ter-
ris ad quas eiecero eos illuc. & conuertam
eos ad rura sua. & crescent & multiplica-
buntur. & suscitabo sup eos pastores. et
pascent eos. **N**on formidabunt ultra.

et n̄ pauebunt. & nullus querēt ex nu-
mero dicit dominus. **E**cce dies ueniunt
dicit dominus. & suscitabo dauid germen
iustū. et regnabit rex. & sapiens erit. et fa-
ciet iudicium. & iustitiam in terra. **I**n dieb;
illis saluabit̄ iuda. et isrl̄ habitabit confi-
denter. **E**t hoc est nomen qd̄ uocabunt eum.
dñs iustus nr̄. **P**pter hoc ecce dies ueniunt
dicit dñs. & n̄ dicent ultra uiuēt domus
qui eduxit filios isrl̄ de terra egypti. sed
uiuēt dñs qui eduxit & adduxit semen
domus isrl̄ de terra aquilonis. & de cunc-
tis terris. ad quas eiecērā eos illuc. & habita-
bunt in terra sua. **C**ontritū est cor meum
in medio meo. contremuerunt oīa ossa mea.
Factus sum quasi uir ebrius. et quasi hō
madidus uino a facie dñi. & a facie uerborū
sc̄orū eius. quia adulteris impleta ē terra.
quia facie maledictionis luxit terra. are-
facta sunt arua deserti. factus ē cursus eorū
malus. & fortitudo dissimilis. **P**ph̄a namq;
& sacerdos polluti sunt. & in domo mea in-
ueni malū eorū. ait dñs. **I**deiro uia eorū
erit quasi lubricū in tenebris. impellentur
enī & corruent in ea. **A**fferā enī sup eos mala
annū uisitacionis eorū ait dñs. **E**t in p̄phetis
samarie uidi fatuitatem. **P**phetabant in ba-
al. & decipiebant p̄lm̄ meū isrl̄. **E**t in p̄phis
iherl̄m uidi similitudinem adulterantium.
& iter mendacis. & consecrauerunt manus
pessimorū. ut n̄ conuerterēt unusquisq;
a malitia sua. & a uia sua mala. facti sunt in
omnes sodoma. & habitatores eius quasi go-
morra. **P**pterea hec dicit dñs ad p̄phetas.
Ecce ego cibabo eos absynchio. & potabo eos
felle. **A** p̄phis enī iherl̄m ē egressa pollutio.
sup omnem terram.

Hec dicit dñs exercituum. Nolite audire
uerba p̄phetarū. qui p̄phetant uobis. et
decipiunt uos. **V**isionem cordis sui loquūt̄.

non de ore domini. Dicunt hi qui blasphemant me. locutus est dominus pariter uobis. & omni qui ambulat in prauitate cordis sui dixerunt. non ueniet super uos malum. Quis enim affuit in consilio domini. & uidit & audiuit sermones eius. Quis confidauit uerbum illius & audiuit. Ecce turbo dominus indignationis egredietur. & tempestas erumpens super caput impiorum ueniet. Non reuertetur furor domini usque dum faciat. & usque dum compleat cogitationem cordis sui. In nouissimis diebus intelligetis consilium eius. Non nittebam prophetas. & ipsi currebant. non loquebar ad eos et ipsi prophabant. Si stitissent in consilio meo. & nota fecissent uerba mea populo meo. auertissem unquam eos. a uia sua mala. & a cogitationibus suis pessimis. Putat ne dominus e uicino ego sit dicit dominus. & non dominus de longe. Si occultabit uisus in absconditis. & ego non uidebo eum dicit dominus. Na quid non celum & terram ego impleo ait dominus. Audiuimus que dixerunt prophete. prophetantes in nomine meo mendacium. atque dicentes. Somnauimus. somnauimus. Usque & istud est in corde prophetarum uaticinantiu mendacium. & prophetantium seductiones cordis sui. qui uolunt facere ut obliuiscatur populus meus nomen meum. propter somnia eorum. que narrat unusquisque ad primum suum. sicut obliti sunt patres eorum nomen meum. propter baalam. **P**rophetam qui habet somnium narret somnium. & qui habet sermonem meum loquatur sermonem meum uere. **Q**uia paleis ad triticum dicit dominus. Numquid non uerba mea sunt quasi ignis ait dominus. & quasi malleus conterens petram. **P**ropterea ecce ego ad prophetas ait dominus. qui firantur uerba mea. unusquisque a proximo suo. ecce ego ad prophetas ait dominus. qui assumunt linguas suas. & aiunt dicit dominus.

11
Ecce ego ad prophetas somniantes mendacium ait dominus qui narrauerunt ea. et seduxerunt populum meum in mendacio suo. & in miraculis suis. cum ego non misissem eos. nec mandassem eis. qui in manu profuerunt populo huic dicit dominus. Si igitur interrogauerit te populus iste uel propheta. aut sacerdos dicens. quod est onus domini. dices ad eos. Ut quid uobis onus. **V**icia quippe uos ait dominus. & prophetas. & sacerdos. et populus qui dicit onus domini. uisitabo super iram illam. & super domum eius. **H**ec dicetis unusquisque ad proximum suum. & ad fratrem suum. Quid respondit dominus. & quid locutus est dominus. **E**t onus domini ultra non memorabitur. quia onus erit unicusque sermo suus. & pueritiam uerba dei iuuenis. dicit exercituum dei in hiis. **H**ec dices ad prophetam. **Q**uia respondit tibi dominus. & quid locutus est dominus. **S**i autem onus domini dixeritis. propter hoc hec dicit dominus. Quia dixisti sermonem istum onus domini. et misi ad uos dicens. nolite dicere onus domini. propterea ecce ego tollam uos portans. & derelinquam uos & ciuitatem quam dedi uobis & patribus uestris a facie mea. & dabo uos in obprobrium sempiternum. & in ignominiam eternam. que nunquam oblivione deletur. **D**escendit in dominus. & ecce duo calathii pleni ficis. positi ante templum domini. post quem transtulit nabuchodonosor rex babilonis iechoniam filium iochim. regem iuda. et principes eius. & fabricum & inclusorem de iherusalem. & ad duxit eos in babilonem. **E**t calathus unus. ficus habebat bonas nimmis. ut solent ficus esse primi temporis. & calathus unus. ficus habebat malas nimmis. que comedi non poterant. eo quod essent male. **E**t dixit dominus ad me. **Q**uia tu uidet iheremia. & dixit. ficus bonas. bonas ualde. & malas. malas ualde. que comedi non possunt. eo quod sint male.

Et factū est uerbū dñi ad me dicens. hec
dicit dñs dñs isrl̄. Sicut ficus h̄e bonę
sic cognoscam transmigrationem iuda-
quam emisi de loco isto. in terrā chal-
deorum in bonū. & ponā oculos meos
sup̄ eos ad placandū. & reducā eos in ter-
ram hanc. & edificabo eos. & n̄ destruam
et plantabo. & n̄ euellā. & dabo eis cor.
ut sciant me. quia ego sū dñs. & erunt
michi in populum. & ego ero eis in dñm.
quia reuertent̄ ad me in toto corde suo.
Et sicut ficus pessime. quę comedi non
possunt. eo qđ sint male. hec dicit dñs
sic dabo sedechiā regem iuda. & principē
eius. et reliquos de iherl̄m. q̄ remanserūt
in urbe hac. & qui habitant in terra egypti.
& dabo eos in ueracionem afflictionē
q̄; omnib; regib; terre in obprobrium.
& in parabolā. et in puerbiū. & in male-
dictionem uniuersis locis ad quos eie-
ci eos. et mittā in eis gladiū. & pestem
& famem. donec consumantur de ter-
ra. quam dedi patribus eorum.

Verbū qđ factū est ad iheremias de om̄i
populo iudę. in Anno quarto joachim
filii iosie regis iuda. ipse est annus primus
nabuchodonosor regis babilonis. quę lo-
quutus est iheremias pph̄a. ad omnem
populū iuda. & ad uniuersos habitato-
res iherl̄m dicens. A tertio decimo anno
iosie filij ammon regis iuda usq; ad diem
hanc. iste est tertius & uicesimus annus.
factū est uerbū dñi ad me. & locut⁹ sum
ad uos de nocte consurgens. et loquens.
et n̄ audistis. Et misit dñs ad uos
omnes seruos suos. pph̄as. consurgens
diluculo. mittensq; & n̄ audistis. neq;
inclinastis aures ur̄as ut audiretis. cū
dicerent. reuertimini unusquisq; a uia
sua mala. & a pessimis cogitationib; ur̄is.

et habitabit in terra. quā dedit dñs uobis
& patrib; ur̄is a seculo. et usq; in seclm.
et nolite ire post deos alienos ut seruias
eis. adoretisq; eos. neq; me ad iracundiam
prouocetis in opib; manuum ur̄arū. & non
affugā uos. et n̄ audistis me dicit dñs. ut
me ad iracundiā. prouocaretis in opib; manu-
um ur̄arū in malū ur̄im. Propterea hec dicit
dñs exercituum. Pro eo qđ n̄ audistis uerba
mea. ecce ego mittā. & assumā uniuersas
cognitiones aquilonis ait dñs. & nabu-
chodonosor regem babilonis seruum meū
et adducā eos sup̄ terrā illā. & sup̄ habitato-
res eius. et sup̄ nationes quę in circuitu il-
lus sunt. & interficiā eos. & ponā eos in
stuporem. et in sibilū. & in solitudines sem-
piternas. p̄dā q; ex eis uocem gaudij. & uo-
cem letitię. uocem sponsi. & uocem sponsę.
uocem mole. & lumen lucernę. Et erit
uniuersa terra eius. in solitudinem. & in
stuporem. & seruient om̄s gentes iste. regi
babilonis. septuaginta annis. Cūq; imple-
ti fuerint anni septuaginta. uisitabo sup̄
regem babilonis. & sup̄ gentem illā dicit
dñs iniquitatem eorū. et sup̄ terrā chal-
deorū. & ponā illā in solitudines sempi-
ternas. Et adducā sup̄ terrā illā. omnia
uerba mea. quę loquutus sum contra eā.
omne qđ scriptū est in libro isto. quecūq;
pphaunt iheremias. aduersū om̄s gentes.
quia serui erunt eis. cū essent gentes multe
& reges magni. & reddā eis scđm̄ opa eorū.
et scđm̄ facta manuum suarū. qđ sic dicit
dñs exercituum dñs isrl̄. Sume calicem
uini furoris huius. de manu mea. & p̄ma-
bil de illo cunctis gentib; ad quas ego mit-
tam te. & bibent. & turbabunt. & insani-
ent. a facie gladii quem ego mittā in cer-
eos. Et accepi calicem de manu dñi. & p̄-
naui cunctis gentib; ad quas misit me dñs.

iherlm et ciuitatib; iudæ & regib; eius. et
 principib; eor; ut darem eos in solitudinem
 & in stuporem. et in sibilū. & in maledictionē
 sicut est dies illa. pharaoni regi egypti. & ser-
 uis eius. & principib; eius. & omni populo eor;
 et uniuersis generaliter. cunctis regib; terre.
 auritidis. & cunctis regib; terre philistinim.
 & ascaloni. et gazæ. & accaron. & reliquis
 azoti. ydumæ. et moab. & filiis ammon.
 & cunctis regib; tyri. et cunctis regib; sydo-
 nis. et regib; terre insularū. que sunt trans
 mare dedan. & theman. et buz. & uniuersis
 qui accesserunt in comā. & cunctis regi-
 bus arabie. & cunctis regib; occidentis. qui
 habitant in deserto. et cunctis regib; zambry
 & cunctis regib; elā. & cunctis regib; medorū
 et cunctis regib; aquilonis. de ppe. & de longe-
 ameuq; contra fratrem suum. et omnibus
 regibus terre. que sup faciem eius sunt. & rex
 selsach bibet post eos. et dices ad eos. Hec dicit
 dñs exercituum dñs isrl. Bibite & inebria-
 mini. & uomite. & cadite. ne surgatis a face
 gladii. quem ego mittā inter uos. Cūq; nolue-
 rint accipe calicem de manu tua. ut bibant.
 dices ad eos. Hec dicit dñs exercituum. Bibentes
 bibetis. quia ecce inciuitate in qua inuocati
 est nomen meū. ego incipio affligere. et uos
 quasi innocentes immunel eritis. Si eritis
 immunes. Gladiū enī ego uoco sup omnes
 habitatores terre. dicit dñs exercituum.
 Et tu pphabis ad eos omnia uerba hec. & dices
 ad illos. Dñs de excelso rugiet. & de habita-
 culo scō suo. dabit uocem suā. Rugiens rui-
 get sup decorem suum. celesuma quasi cal-
 cantū concinet aduersus omēs habitatores
 terre. Puenit somitus usq; ad extrema terre.
 qā iudiciū dñs cū gentib; iudicat ipse.
 cū omni carne. impios tradidi gladio dñi.
 Hec dicit dñs exercituum. Ecce afflic-
 tio egrediet de gente in gentem. & turbo

magnus egredietur a summitatib; terre. & erit
 interfecti dñi in die illa a summo terre. usq; ad
 sūmū eius. Si plangent. & n̄ colligent. neq;
 sepelient. in sterquiliniū sup faciem terre
 iacebunt. Ululate pastores & clamate. & asp-
 gite uos cinere optimates gregis. quia impleti
 sunt dies ur̄i ut interficiamini. & dissipatio-
 nes ur̄i. & cadetis quasi uasa p̄iosa. & p̄bit
 fuga a pastorib; & saluatio ab optimatibus
 gregis. Hec clamoris pastorū. & ululatus
 optimatū gregis. qā uastauit dñs pascua eor;
 & conticuerunt arua pacis. a facie ur̄i furo-
 ris dñi. Dereliquit quasi leo umbraculū suū.
 & facta est terra eor; in desolationem. a facie
 ur̄i colūbe. & a facie ur̄i furoris dñi.
In principio regis ioachim filii iosie regis iu-
 da. factū est uerbū istud a dño dicens. Hec
 dicit dñs. Sta in atrio domus dñi. & loqueris
 ad omēs ciuitates iuda. de quib; ueniunt ut ado-
 rent in domo dñi. uniuersos sermones quos
 ego mandauit tibi. ut loquaris ad eos. Noli
 subtrahere uerbū. si forte audiant. & conuer-
 tant uniusquisq; a uia sua mala. & peniteat
 me mali qd cogito facere eis. ppter malitias
 studior; eor;. & dices ad eos. Hec dicit dñs.
 Si n̄ audieritis me. ut ambuletis in lege mea
 quā dadi uobis. ut audiat sermonef seruoꝝ
 meor;. ppharū. quos ego misi ad uos de nocte
 confurgens. & dirigens. & n̄ audistis. dabo
 domū istā sicut sylo. et urbem hanc dabo
 in maledictionem cunctis gentib; terre.
 Et audierunt sacerdotes & pphæ. & omnis
 populus iheremā loquentem uerba hec
 in domo dñi. Cūq; cōplesset iheremias
 loquens omnia que p̄cepit ei dñs ut lo-
 quere aduersus populū. adp̄henderūt
 eū sacerdotes. & pphæ. & omis p̄ls dicens.
 Morte moriet. Quare pphauit in nomi-
 ne dñi dicens. sicut sylo erit domus hec
 & urbs illa desolabit. eo qd n̄ sit habitata.

carvi

Et congregatus est omnis populus aduer-
sum iheremiā in domo dñi. & audierunt
principes iuda uerba hec. & ascenderunt
de domo regis. in domū dñi. & sederunt in
introitu porte dñi nouę. & locuti sunt sac-
dotes & pphę ad principes. & ad omnem po-
pulū dicentes. Iudiciū mortis est uiro huic
q̄a pphauit aduersū ciuitatem istā. sicut
audistis aurib; uris. Et ait iheremias. ad
om̄s principes. & ad uniuersum populum.
dicens. Dñs misit me ut ppharem ad domū
istā. & ad ciuitatem hanc omnia uerba hęc
que audistis. Nunc ę bonas facite uias
ur̄as. & studia ur̄a. & audite uocem dñi dī
ur̄i. & penitebit dñm mali qđ locutus est
aduersū uos. Ego aut̄ ecce in manib; ur̄is
sū. facite in qđ bonū & rectū ē in oculis ur̄is.
Verūtamen scitote & cognoscite. qđ si occi-
deritis me. sanguinem innocentem tradeq̄
contra uosmet ipsos. & contra ciuitatē istā.
& habitatores eius. In ueritate enī misit me
dñs ad uos. ut loquerer in aurib; uestris
omnia uerba hęc. Et dixerunt p̄ncipes
& om̄s populus ad sacerdotes & pphetas.
Non est uiro huic iudiciū mortis. quia in
nomine dñi dī nr̄i locutus ē ad nos. Sur-
reuerunt ę ur̄i de senioribus terre. & dixe-
runt ad omnem cetū populi loquentes.
Michas de morastum fuit pphā in diebus
ezechie regis iuda. & ait ad omnem populū
uide dicens. Hęc dicit dñs exercituum.
Syon quasi ager arabic. & iherl̄m in acer-
uum lapidū erit. & mons domus dñi in
excelsa situatū. Nū qđ morte condempna-
uit eū ezechias rex iuda. & om̄s iuda. Nū
quid n̄ timuerunt dñm. & deperat sunt fa-
ciem dñi. & penituit dñm mali qđ locut̄
fuerat aduersus eos. Ita q; nos facimus
malū grande. contra animas nostras.
fuit q; uir pphetans in nomine dñi

urias filius semei. de cariathiarim. et
pphauit aduersus ciuitatem istā. & aduers
terriā hanc. iuxta uniuersa uerba iheremie.
Et audiuit rex ioachim. & om̄s potentes. et
principes eius uerba hec. & quesitit rex m̄ter
ficere eū. Et audiuit urias & timuit. fugit
q; & ingressus est egyptū. et misit rex ioachim
uiros in egyptū. elnathan filiū achemoz. et
uiros cū egyptū. & eduxerunt ur̄iā de
egypto. & adduxerunt eū ad regem ioachim.
& percussit eū gladio. & proiecit cadauer eius
in sepulchris uulgi ignobilis. Igit̄ manus
aycham filij saphan fuit eū iheremia. ut
n̄ traderet̄ in manū p̄ph̄. ut interficerent eum.
In principio regni ioachim filij iosie regis iuda.
factū ē uerbū istud ad iheremiā a dño dicens.
Hęc dicit dñs ad me. Fac tibi unneula & catenas.
& pones eas in collo tuo. & mittes eas ad regem
edom. & ad regē moab. et ad regem filiorum
ammon. et ad regē tyri. & ad regem sidonis.
in manu uuntioꝝ qui uenerunt in iherl̄m.
ad sedechiā regem iuda. & p̄ncipes eis ut ad
dn̄os suos loquant̄. Hęc dicit dñs exercituum
d̄s isrl̄. Hęc dicatis ad dn̄os ur̄os. Ego feci terrā
& hominem. & uimenta que sunt sup̄ faciem
terre. in fortitu dñe mea magna. & in brachio
meo extento. & dedi eā ei q̄ placuit in oculis meq̄.
Et nunc itaq; ego dedi om̄s terras istas. in ma-
nu nabuchodonosor regis babilonis serui meq̄.
in sup̄ & bestias agr̄i dedi eꝝ. ut seruiant illi. et
seruiant ei om̄s gentes. & filio eius. et filio filijq̄.
donec ueniat tēp̄ terre eꝝ. & ipsius. & seruietq̄
gentes multe. & reges magni. Veniat aut̄ & reg-
nū. qđ n̄ seruiet Nabuchodonosor regi babilonis.
& q̄cūq; n̄ curauerit collū suū sub iugo
regis babilonis. in gladio. & in fame. & in peste
uisitabo sup̄ gentem illā dicit dñs. donec con-
sumā eos in manu eius. Vos ę nolite audire
pphas ur̄os. & diuinos. et somnatores. et
augures. et maleficos. qui dicunt uobis.

173
XXVIII

ñ seruiet regi babilonis: quia mendacium
pphetant uobis: ut longe faciant uos de ter
ra ur̄a: & eiciant uos & peatis: Porro gens
quę subiecerit ceruicem suā sub iugo regis
babilonis: & seruerit eę: dimittā eā in ter
ra sua dicit dñs. et colet eā.
& habitabit in ea. Et ad sedechiā regem
iuda locutus sum. scđm omnia uerba hec
dicens: Subicite colla ur̄a sub iugo regis
babilonis: & seruite ei. & populo eius: et
uiuete. Quare moriemini tu & populū tuū
gladio. & fame. & peste. sicut locutus est
dñs ad gentem quę seruire noluerit regi
babilonis: Nolite audire uerba pphetarum.
dicentū uobis. ñ seruiet regi babilonis. q̄a
mendaciū ipsi loquuntur uobis q̄a ñ misit eos
ait dñs: & ipsi pphetant in nomine meo men
daciter. ut eiciā uos. & peatis tā uos quā pphę
q̄ uaticinantur uobis: & ad sacerdotē & ad po
pulū istū locutus sum dicens: Hęc dicit dñs.
Nolite audire uerba ppharū uestroꝝ. q̄ pphe
tant uobis dicentes: Ecce uasa dñi reuertent̄
de babilone nunc cito. mendaciū enī pphant
uobis: Nolite q̄ audire eos: sed seruite regi
babilonis ut uiuatis. Quare dat̄ ciuitas hec
in solitudinem? & si pphę sunt. & ē uerbum
dñi in eis. occurrant dñō exercitūū. ut ñ ue
niant uasa. que derelicta fuerat̄ in domo dñi
& in domo regis iuda. & in iherl̄m in babilonē
q̄a hec dicit dñs ad columpnas. & ad mare.
& ad bases. & ad reliqua uasorū. quę reman
serunt in ciuitate hac. quę ñ tulit nabucho
donosor rex babilonis. cū transferret iecho
niā filiū joachim. regem iuda de iherl̄m
in babilonem. & omnes optimates iuda. et
iherl̄m. quia hec dicit dñs exercitūū d̄s
isrl̄: ad uasa que derelicta s̄t. in domo dñi &
in domo regis iuda. & iherl̄m in babilonē t̄ns
ferent̄. & ibi er̄t usq; ad diē uisitacionis sup̄.
ait dñs. & afferri faciā ea. & restitui in locis suis.

Et factū est in anno illo in principio reg
in sedechię regis iuda. in anno quarto.
in mense quinto. dixit ad me ananias filius
azur. pphā de gabaon in domo dñi corā
sacerdotib; & omni populo dicens: Hęc diē
dñs exercituum d̄s isrl̄: Concruius iugum
regis babilonis. Adhuc duo anni dierum.
& ego referri faciā ad locū istū omnia uasa
dñi. quę tulit nabuchodonosor rex baby
lonis de loco isto. & transtulit ea in babilo
nem. & ihechoniā filiū joachim. regem iuda.
& omnem transmigrationem iude. q̄ ingres
si sunt in babilonem. ego conuertā ad locū
istū dicit dñs. Conterā enī iugū regis baby
lonis. Et dixit iheremias pphā ad ananiā
pphā in oculis sacerdotū & in oculis omis
populi. q̄ stabat in domo dñi. & ait iherē
mias pphā Amen. Sic faciat dñs. Suscitet
dñs uerba tua quę pphasti. ut referant̄
uasa in domo dñi. & omnis transmigra
tio de babilone ad locū istū. Verū tamen
audi uerbū hoc qđ ego loquor in auribus
tuis. & in aurib; uniuersū populi. Pphę
qui fuerunt ante me & te ad uicinia. & pphe
tauerunt sup̄ terras multas. & sup̄ regna
magna de plio. & de afflictione. & de fame
propheta qui uaticinatus est pacem
cū uenerit uerbū eius. sciet̄ ppheta
quem misit dñs in ueritate. Et tulit
ananias ppheta cathenā de collo iherē
mie pphę. & confregit eā. Et ait anani
as pphā in conspectu omnis populi dicens.
Hęc dicit dñs. Sic confringam iugum
nabuchodonosor regis babilonis post duos
annos dierū. de collo omnū gentiū. Et
abiit iheremias ppheta in uiam suam.
Et factū est uerbū dñi ad iherēoniā.
postquā confregit ananias pphā catenam
de collo iheremie pphę dicens. Uade. &
dices ananię. Hęc dicit dñs. Cathenas

lignas contriuit. & facies p eis cathenas
ferreas. quia hec dicit dñs exercituum
dñs isrl. Iugū ferreū posui sup collū cune
tarū gentū istarū. ut seruiant nabucho
donosor regi babilonis. & seruient ei insup
& bestias terre dedi ei. Et dixit iheremia
ppha ad anania pphā. Audi anania. S
misit te dñs. & tu confidere fecisti pplm
istū in mendacio. idcirco hec dicit dñs.
Ecce mittā te a facie terre. hoc anno
moriēris. Auersū dñm enī locutus es.
& mortuus ē ananias pphā in anno illo
mense septimo.

Et hec sunt uerba libri que misit iheremia
ppha de iherlm ad reliquias trans
migrationis & ad sacerdotes & ad pphas. et
ad omnem pplm. quem transduxerat Na
buchodonosor de iherlm in babilonem. post
quā egressus ē iheronias rex & dnā. et
cumuchi. & principes iuda & iherlm. & fa
ber & inclusor de iherlm in manu ellasa
filii saphan. & gamaliē filii helchiē. quos
misit sedechias rex iuda. ad nabuchodono
sor regem babilonis in babilonem dicens.
Hec dicit dñs exercituum dñs isrl. omni trans
migrationi. quā transiit de iherlm in babilo
nem. Edificate domos. & habitate. & planta
te ortos. & comedite fructū eorū. Accipite
uxores. & generate filios & filias. Date filiis
ur̄is uxores. & filias ur̄as date uiris. & pari
ant filios & filias. & multiplicamini ibi.
& nolite esse pauci numero. & querite pacē
ciuitatis. ad quā transmigrare uos feci. et
orate p ea ad dñm. quia in pace illius erit
pax uobis. Hec enī dicit dñs exercituum
dñs isrl. Non uos seducant pphete ur̄i.
qui sunt in medio ur̄m. & diuini ur̄i. et
ne attendatis ad somnia ur̄a que uos
somniauistis. quia falso ipsi pphetant uobis
in nomine meo. & n̄ mihi eos dicit dñs

Quia hec dicit dñs. Cū cepint impleri in
babilone septuaginta anni. uisitabo uos. &
suscitabo sup uos uerbū meū bonū. ut re
ducā uos ad locū istū. Ego enī scio cogitatio
nes quas cogito sup uos ait dñs. cogitationes
pacis. & n̄ afflictionis. ut dem uobis finem
bonū. & patientiā. & inuocabitis me & ibitis.
& orabitis me. & ego exaudia uos. Inuentis
me. & inuentis. cū quesieritis me in toto
corde ur̄o. inueniat a uobis dicit dominus.
et reducā captiuitatem ur̄am. & congrega
bo uos de uniuersis gentibus. & de cunctis
locis. ad que expulsi uos dicit dñs. Et re
uertu uos facia de loco ad quem transmigr
re uos feci. quia dixistis. suscitabit nobis
dñs pphetas in babilone. quia hec die dñs
ad regem qui sedet sup solū dauid. et ad
omnem pplm habitatorem urbis huius.
ad fratres uestros qui non sunt egressi uobis
cū in transmigratione. Hec die dñs exer
cituus. Ecce mittā in eis gladiū & famem
& pestem. & ponā eos quasi ficus malas.
que comedi n̄ possunt eo qd pessime sint.
& psequar eos in gladio et in fame & in pesti
lencia. & dabo eos in uerationem uniuersis
regnis terre. in maledictionem. & in stupore
& in sibilū. & in obprobriū cunctis gentibus
ad quas eieci eos. eo qd n̄ audierint uerba
mea dicit dñs. que misi ad eos p seruos
meos pphas. de nocte consurgens & mittens.
& n̄ audistis dicit dñs. Vos ḡ audite uer
bū dñi omnis transmigrationi quā emisit de
iherlm in babilonem. Hec dicit dñs exerci
tuus dñs isrl. ad abab filiū culiē. & ad sede
chiā filiū maasiē. qui pphetant uobis in no
mine meo mendaciter. Ecce ego tradā eos
in manu nabuchodonosor regis babilonis.
& percuet eos in oculis ur̄is. & assumetur
ex eis maledictio omni transmigrationi iu
de. que est in babilone dicentū. Nonat te

44
dn̄s sicut sedechiā. & sicut abab. q̄s fuerit
rex babilonis in igne eo qd̄ fecerint stultitiā
in isrl̄. & mechaz sunt mirrores amicorum
suorū. & locuti sunt uerbū in nomine meo
mendaciter. qd̄ n̄ mandauit eis. Ego sū iudex
& testis dicit dn̄s. & ad semeiam neclamiten
dices. Hec die dn̄s exercituum d̄s israhel.
Pro eo qd̄ misisti in nomine tuo liberos ad om-
nem populū qui est in isrl̄. & ad sophony-
am filium maasie sacerdotē. & ad uniuersos
sacerdotes dicens. dn̄s dedit te sacerdotē. ysa-
iada sacerdote. ut sis dux in domo dn̄i. sup̄
omnem uirū arreptiū. & pph̄antē & mit-
taseū in neruum. & in carcerem. & nunc
quare n̄ increpasti iheremiā anathothitē
q̄ pph̄at uobis q̄a sup̄ hoc misit ad nos in
babilonem dicens. longū ē. edificate domos.
& habitate. & plantate ortos. & comedite fruc-
tū eorū. Legit ḡ sophonias sacerdos librum
istū in auribus iheremie pph̄e. **E**t factū ē
uerbū dn̄i ad iheremiā dicens. Mitte ad om-
nem transmigrationem dicens. Hec die dn̄s
ad semeiam neclamiten. Pro eo qd̄ pph̄auit uobis
semeias. & ego n̄ misi eū. & fecit uos confidere
in mendacio. idcirco hec dicit dn̄s. Ecce ego
uisitabo sup̄ semeiam neclamiten. & super
semen eius. Non erit ei uir sedens in medio
populi huius. & n̄ uidebit bonū qd̄ ego fa-
ciā populo meo ait dn̄s. q̄a p̄uocationē
locutus est aduersus dominum.

Hoc uerbū qd̄ factū est ad iheremiā a dn̄o
dicens. Hec dicit dn̄s d̄s isrl̄ dicens. Scribe
tibi omnia uerba. que locutus sū ad te in li-
bro. Ecce enim dies uement dicit dn̄s. & con-
uertā conuersionem populi mei. isrl̄ et iu-
da ait dn̄s. & conuertā eos ad terrā. quā de-
di patribus eorū. & possidebunt eā. Et hec uer-
ba que locutus ē dn̄s. ad isrl̄. & ad iudā. qm̄
hec dicit dn̄s. Vocem terroris audiuimus.
formido. & n̄ ē par. Interrogate & uide-
te.

si generat masculus. Quare ḡ uidi om̄is
omnis uiri manū sup̄ scab̄ suum quasi
parturientis. & conuerse sunt uniuerse fa-
cies in auruginem. He quia magna dies
illa. nec est similis eius. tempus q̄ tribulatio-
nis est iacob. & ex ipso saluabit. Et erit in die
illa ait dn̄s exercituum. conterā jugū eius
de collo tuo. & uincula illius dirūpā. & non
dominabuntur ei amplius alieni. sed seruet
dn̄s d̄o suo. & dauid regi suo quē suscitabo es.
Tu ḡ ne timeas serue meus iacob ait dn̄s.
neq; paueas isrl̄. quia ecce ego saluabo te de
terra longinqua. & semen tuum de terra cap-
tuitatis eorū. & reuertetur iacob & quiescet
& cunctis affluet bonis. & n̄ erit quē formi-
det. qm̄ ego tecū sū ait dn̄s. ut saluem te.
faciā enī consummationem in cunctis gentib.
in quib; dispersi te. te autē n̄ faciā in consum-
mationem. sed castigabo te in iudicio. ut n̄ t̄-
uidearis innoxius. quia hec dicit dominus.
Insanabilis fractura tua. pessima plaga tua.
Non est qui iudicet iudiciū tuū ad alligandū.
curationū uultus n̄ ē t̄. Om̄s amatores tui
oblitū sunt tui. te n̄ querent. Plaga enī inim-
ci percussit te. castigatione crudeli. Propter mult-
tudinem iniquitatis tue. dura facta sunt
peccata tua. Uel clamas sup̄ contritione tua.
Insanabilis ē dolor tuus. Propter multitudinē
iniquitatis tue. & propter dura peccata tua sc̄g
tibi hec. Propterea om̄s qui comedunt te deu-
orabuntur. & uniuersi hostes tui in captiuita-
tem ducent. & qui te uastant uastabunt. cūc-
tos q; p̄datores tuos dabo in p̄dā. Obducā enim
cicatricem tibi. & a uulneribus tuis sanabo te
dicit dn̄s. quia erectā uocauerunt te syon.
hec est que n̄ habebat requirentem. **H**ec
dicit dn̄s. Ecce ego conuertā conuersionem
tabernaculorū iacob. & tectis eius miserebor.
Et edificabit cunctas in excelso suo. & templū
iuxta ordinem suum fundabit. & egrediet

de eis laus. uoxq; ludentiu. Et multiplicabo
eos. & n̄ imminuentur. & glificabo eos. & n̄ acce-
nuabuntur. Et erunt filii eius sicut a principio
& cecus eius corā me p̄manebit. Et uisitabo ad
uersus omnes qui tribulant eū. et erit dux eius
ex eo. & princeps de medio eius p̄ducet. & applica-
bo eū. et accedet ad me. **U**s enī iste est q̄ applicet
cor suum. ut adpropinquet michi ait dominus.
Et eritis in populu. & ego ero uobis in dñ.
Ecce turbo dñi furor egrediens. p̄cella ru-
ens in capite impiorū conuiescet. Non autē
tet n̄ā indignationis dñs. donec faciat &
cōpleat cogitationem cordis sui. In nouissimo
dierū intelligens ea. In tempore illo dicit
dñs. ero dñs uniuersis cognationib; israhel.
& ipsi erunt michi in populū. **H**ec dicit
dñs. Inuenit grām in deserto. populul qui
remanerat gladio. **H**adet ad requiem suā
israhel. **L**onge dñs apparuit in. & in caritate
perpetua dilexit e. ideo attraxit miserans
rursū q; edificabo te. & edificaberis uirgo
israhel. **A**dhuc ornaberis tympanis tuis. et
egredieris in choro ludentiu. **A**d huc plan-
tabis in neas in montib; samarie. planta-
bunt plantantes. et donec tempus ueniat
n̄ um deminuant. quia erit dies in qua
clamabunt custodes in monte effraim.
Surgite. & ascendamus in syon ad dñm dñm
in̄m. quia hec dicit dñs. **E**xultate in letitia
iacob. & humite contra caput gentiu. p̄so-
nate. canite. & dicite. **S**alua dñe pplm tuū
reliquas israhel. **E**cce ego adducā eos de terra
aquilonis. & congregabo eos ab extremis teris.
inter quos erunt. & cecus. & claudus. p̄gnas.
& pariens simul. cecus magnus reuertentiū
huc. **I**n fletu uenient. & in p̄cib; deducā eos.
& adducā eos p̄ torrentes aquarū in uia recta.
et n̄ impingent in ea. q̄a factus sum israhel pater.
& effraim p̄mogenitus meus est. **A**udite
uerbū dñi gentes. & annuntiate in misul

que p̄cul sunt. & dicite. **Q**ui dissipat israhel congregabit eū. & custodiet eū sicut iustus grege suum.
Redemit enī dñs iacob. & liberauit eū de manu
potentioris. et uenient. & laudabunt in monte
syon. & confluent ad bona dñi sup frumento.
et uino. & oleo. et sicuti pecorū & armentorum.
erit q; anima eorū quasi ortus irriguus. et
ultra n̄ esurient. **T**unc letabit uirgo in choro
iuuenes & senes simul. & conuertā luctū eorū
in gaudiu. & consolabor eos. et letificabo a do-
lore suo. & inebriabo animā sacerdotū. p̄-
pinguedine. & populul meus bonus adimplebit
ait dñs. **H**ec dicit dñs. **U**ox in excelsis
audita est lamentationis. fletus & luctus.
rachel plorantis filios suos. & nolentis conso-
lari sup eis quia non sunt. **H**ec dicit dñs.
Quiescat uox tua a ploratu. & oculi tui a la-
crimis. quia est merces operi tuo ait dominus.
Et reuertentur de terra inimici. & ē spes
nouissimis tuis ait dñs. & reuertent filii tui
ad terminos suos. **A**udient audiui effraim
transingrantem. **C**astigasti me dñe. & erudi-
tus sum quasi iuenculus in domibus. **C**on-
uerte me & reuertar. quia tu dñs dñs meus.
Post quā enī conuertisti me ego penitentia.
& post quā ostendisti in p̄culi semur meum.
Confusus sum & erubui. qm sustinui obpro-
briū adolescentie mee. **S**i filius honorabilis
in effraim. si puer delicatus. quia ex quo lo-
cutus sum de eo adhuc recordabor eius. **I**decir-
co conturbata sunt uiscera mea. sup eū. **M**ise-
rans miserabor eius ait dñs. **S**tatue tibi spe-
culam. pone tibi amaritudines. dirige cor
tuum in uia rectā. in qua ambulasti. **R**euer-
tere uirgo israhel. reuertere ad ciuitates tuas
illas. **V**sq; q̄ delictis dissolueris filia uaga.
Quia creauit dñs nouum sup terrā.
femina circūdabit uirū. **H**ec dicit dñs
exercituum dñs israhel. **A**dhuc dicent uerbum
istud in terra iuda. & in urbibus eius.

xxx.

cū conuertero captiuitatem eorū. Benedicat tibi dñs pulchritudo iustitię. mons sanctus. & habitabit in eo iudas. & omnes ciuitates eius simul. agricolę et immantes greges. quia in ebriam annā lassam. & omnem animam esurientem saturauit. Ideo quasi de somno suscitatus sum. & uidi. & somnus meus dulcis mī. Ecce dies uenient dicit dominus. & seminabo domū isrl̄. & domū iuda semine hominis. & semine iumentorū. Et sicut uigilauit sup eos ut euellerem. et demoluer. & dissiparem. & disperderem. & affigerem. sic uigilabo sup eos ut edificem. et plantem ait dñs. In dieb; illis n̄ dicent ultra patres comederunt uiam acerbā. et dentes filiorū obstruuerunt. sed unusquisq; iniquitate sua morietur. Omnis homo qui comederit uiam acerbā. obstruuescent dentes eius. ecce dies uenient dicit dñs. & feriam domū isrl̄. & domū iuda. fēdus nouum. n̄ scdm̄ pactū qđ pepigi cū patrib; uestris. in die qua apprehendi manū eor. ut educerem eos de terra egypti. pactū qđ irritū fecerunt. & ego dominatus sum dicit dominus. sed hoc erit pactū qđ ferā cū domo israhel. post dies illos dicit dñs. dabo legem meam in uiscerib; eorū. & in corde eor. scribā eā. & ero eis in dñm. & ipsi erunt mī in populū. Et n̄ docebit ultra uir primum suū. & uir frēm suum dicens cognosce dñm. om̄s enī cognoscent me. A minimo eorū. usq; ad maximū ait dñs. qđ peccabo iniquitati eorū. & peccati eorum n̄ ero memoz amplius. Hec dicit dominus qui dat solem in lumine diei. ordinem lunę & stellarū in lumine noctis. qui turbat mare. & sonant fluctus eius. dñs exercitū nomen illi. Si defecerint leges isrl̄ coram me dicit dñs. tunc & semen isrl̄ deficiet. ut n̄ sit gens corā me cunctis diebus. Hec dicit dñs. Si mensurari potuerint

cęli sursum. & inuestigari fundamenta terre deorsum. & ego abiciā uniuersum semen isrl̄. ppter omnia que fecerunt dicit dñs. Ecce dies uenient dicit dñs. & edificabitur ciuitas dñō a turri ananeeel. usq; ad portā angulū. & eribit ultra normā mensurę. in conspectu eius super collem gareb. & circuibit goatha. & omnem uallem cadauerū. & cineris. et uniuersā regionem mortis. usq; ad torrentem cedron. & usq; ad angulū portę equorū orientalis. Sc̄m dñi n̄ euellet. & n̄ destruet ultra in perpetuū.

Verbū qđ factū ē ad iheremā a dño in anno decimo sedechie regis iuda. ipse ē annus octauus decimus nabuchodonosor. Tunc exercitū regis babilonis. obsidebat iherlm̄. & iheremā pphā erat clausus in matro carceris. qui erat in domo regis iuda. Clauserat enī eū sedechias rex iude dicens. Quare uaticinaris dicit. hec dicit dñs. ecce ego dabo ciuitatem istam in manu regis babilonis. & capiet eā. & sedechias rex iuda. n̄ effugiet de manu chaldeor. sed tradet in manus regis babilonis. & loquetur os eius cū ore illius. & oculus eius oculos illius. & in babilonem ducet sedechiā. et ibit donec uisitem eū ait dñs. si autē dimicaueritis aduersū chaldeos. nichil prosperū habebitis. Et dixit iheremias. factū ē uerbū dñi ad me dicens. Ecce ananeeel filius sellū patrielis tuus ueniet ad te dicens. Time t agrum meū qui ē in anathot. tibi enī cōpetit ex p pinq; ut emas eū. & uenit ad me ananeeel filius patris mei secundū uerbū dñi. ad uestibulū carceris. & ait ad me. Possi de agrū meū qđ ē in anathot. in terra beniamin. qđ t cōpetit hereditas. & t pinq; ut possideas. Intellexi autē qđ uerbū dñi esset. & emi agrū ab ananeeel filio patris me. qđ ē in anathot. & appendi ei argentū septem stateres. & decem argenteos. & scripsi in libro & signauit. et adhibui testes. et

.xxxii.

appendi argentū in statera. & accepi librū
possessionis signatū. stipulationes et rata
et signa forinsecus. & dedi librū posses-
sionis baruch filio nerie. filii maasie. in
oculis ananeel patriuelis mei. et in ocu-
lis tethū qui scripti erant in libro empti-
onis. & in oculis omnium iudeorū. qui sede-
bant in atrio carceris. & precepit baruch co-
rā eis dicens. **Hec dicit dñs dñs israhel.**
Sume libros istos. librū emptioms hunc sig-
natū. & librū hunc qui apertus est. & pone
illos in uase fictili. ut permanere possint die-
bus multas. Hec enī dicit dñs exercituum
dñs isrl. Adhuc possidebunt domus et agrū
& uineę in terra ista. Et orauit ad dominū
post quā tradidit librū possessionis baruch
filio nerie dicens. Heu heu heu dñe dñs.
Ecce tu fecisti celū & terrā in fortitudine
uia magna. & in brachio tuo extento. Non
erit tibi difficile omne uerbū. qui facis
misericordiā in milibus. & reddis iniquitatē
patrū. in sinu filiorū eorū post eos. fortis
sime. magne. potens. dñs exercituum. no-
men tibi. magnus consilio. & in cōprehen-
sibilis cogitatu. cuius oculi aperti sunt sup
omnes uias filiorū adam. ut reddas un-
cuique scđm uias suas. & scđm fructum
adinventionū eius. q̄ posuisti signa et
portenta in terra egypti. usq; ad diem hęc
& in isrl & in hominibus. et fecisti t̄ nomen
sicut est dies hęc. & eduxisti populū tuū
isrl de terra egypti. in signis & in porten-
tis. et in manu robusta. & in brachio exten-
to. & in terrore magno. et dedisti eis terrā
hanc quā iurasti patrib; eorū. ut dares eis
terrā fluentem lacte & melle. et ingressi
sunt. & possederunt eā. et nō obedierunt
uoci tue. & in lege tua non ambulauerunt.
Omnia quę mandasti eis ut facerēt
nō fecerunt. & euenerunt eis oīa mala hęc

Ecce munitiones extructę sunt. aduersus
ciuitatem ut capiatur. & urbs data est
in manus chaldeorū. qui preliantur adūsū
eā. a facie gladii & famis. & pestilentię. et
quęcūq; locutus es acciderunt. ut ipse cer-
nis. & tu dicis in dñe dñs. eme agrū argen-
to. & adhibe testes. cū urbs data sit in manus
chaldeorū. **E**t factū ē uerbū dñi ad ihe-
remiā dicens. Ecce ego dñs dñs uniuersę car-
nis. nūquid in difficile erit omne uerbū.
Propterea hęc dicit dñs. Ecce ego tradam
ciuitatem istam in manu chaldeorū. et
in manu regis babilonis. & capiet eā. et
uentent chaldei pliantes aduersum urbē
hanc. et succendent eā igni. & cōburent eam.
& domos in quarū domatib; sacrificabant
baalim. & libabant diis aliens libamina. ad
irritandū me. Erant enī filii isrl & filii
iuda iugiter facientes malū in oculis meis
ab adolescentia sua. filii isrl qui usq; nunc
exacerbant me. in ope manuum suarum.
dicit dominus. quia in furore & in indig-
natione mea. facta est michi ciuitas hęc.
A die qua edificauerunt eā. usq; ad diem
istā. qua auferetur de conspectu meo. propter
malitiā filiorū isrl. & filiorū iuda. quā fe-
cerunt ad iracundiā me. puocantes ipsi et
reges eorū. principes eorū. & sacerdotes. &
prophę eorū. uiri iuda. & habitatores iherlm. et
uerterunt ad me terga. & non facies. cū doce-
rem eos diluculo & erudirem. & noluerunt
audire. ut acciperent disciplinā. & posuerūt
ydola sua in domo in qua inuocātū est no-
men meū. ut polluerent eā. et edificauerūt
excelsa baal. quę sunt in ualle filii ennon.
ut initiarent filios suos. & filias suas in moloch.
quod nō mandauit eis. nec ascendit in cor meū.
ut facerent abominationem hanc. et in
peccatū deducerent iudā. Et nunc propter
ista hęc dicit dñs dñs isrl. ad ciuitatē hanc.

de qua uos dicitis. qd tra datur in manure
 gl' babil' omis. in gladio. & in fame. et in peste.
 ecce ego congregabo eos de uniuersis terris. ad
 quas eiec' eos in furore meo & in ira mea. & in
 indignatione grandi. & reduca' eos ad locum
 istu'. & habitare eos facia' confidenter. & erunt
 m' in ppl'm. & ego ero eis in d'm. Et dabo eis cor
 unu'. & unā unā. ut timeant me uniuersis
 dieb;. et bene sit eis. & silis' eoru' post eos. et
 feria' eis pactu' sempiternu'. & n' definā bene
 facere eis. & timorem meū dabo in corde eoru'
 ut n' recedant a me. et letabor sup' eis cū be
 ne eis fecero. & plantabo eos in terra ista. in
 ueritate. in toto corde meo. et in tota anima
 mea. quia hec dicit dñs. Sicut adduxi su
 per ppl'm istu' omne malu' hoc grande. sic ad
 duca' sup' eos omē bonū qd loquor ad eos. et
 possidebuntur agri in terra ista. de qua uos
 dicitis qd deserta sit. eo qd n' remanserit hō
 & iumentū. & data sit in manu chaldeorum.
 Agri pecunia ement'. & scribebunt in libro.
 et i'primebunt signū. & testis adhibebunt in
 terra beniamin. et in circuitu iherlm'. in
 ciuitatib; iuda. & in ciuitatib; montanis. et
 in ciuitatib; capestris. & i' ciuitatib; que ad
 austrū sunt. qā comūta captiuitatē ex' ait dñs.

R et factū ē uerbū dñi ad iheremā scđo.
Cū adhuc clausus esset in atrio carceris diceſ
 hec dicit dñs. qui facturū ē. & formaturū
 illud. & paraturū. dñs nomen eius. Clama
 ad me & exaudia' te. & annuntiabo t' grandia.
 et firma. que nescis. qā hec dicit dñs d's isrl'
 ad domos huius urbis. & ad domos regū iu
 da. que destructe sunt. & ad munitiones
 & gladiū uementiū ut dimittent cū chalde
 is. et i'pleant eas cadauerib; hominū. quas
 percuss' in furore meo. et in indignatione mea.
 abscondens faciem meā a ciuitate hac. ppter
 omnem malitiā eoru'. Ecce ego adduca' cica
 tricem. & sanitatem. et curabo eos. & reuelabo

illis deprecationem pacis & ueritatis. & con
 uertā conuersionem iuda & iherlm'. & edifi
 cabo eos sicut a principio. et emundabo illos
 ab omni iniquitate. sua. in qua peccauerunt
 michi. & p'pitiū erocundis iniquitatib; eoru'.
 in quib; deliquerunt m'. & spreuerunt me.
 & erunt m' in nomen. & in gaudiū. & in laudē
 et in exultationem cunctis gentib; terre. que
 audierint omnia bona que ego facturū sum
 eis. & pauebunt & turbabunt in uniuersis
 bonis. & in omī pace quā ego facia' eis. **Hec**
 dicit dñs. Adhuc audietur in loco isto que
 uos dicitis esse desertū. eo qd n' sit hō nec iu
 mentū in ciuitatib; iuda et foris iherusalem.
 que desolatę sunt absq; homine. & absq; habi
 tatore. & absq; pecore. uor gaudiū. & uor letitię.
 uox sponsi. et uox sponsę. uor dicentiū. con
 firemitij. domino exercituum. qm bonus
 dñs. qm in eternū misericordia est. & portan
 tiū uota in domo dñi. **R**educā enī conuerſio
 nem terre sicut a principio dicit dñs. **Hec**
 dicit dñs exercituum. Adhuc erit in loco isto
 deserto absq; homine & absq; iumento. & in
 cunctis ciuitatib; eius habitaculū pastorum.
 accubantiū gregū in ciuitatib; montanis. & in
 ciuitatib; capestris. & in ciuitatib; que ad austrū
 sunt. et in terra beniamin. & in ciuitatib; ihe
 rusalē. & in ciuitatib; iuda. Ad huc transibūt
 greges ad manū numerantis ait dñs. Ecce die
 uement dicit dñs. & suscitabo uerbū bonū
 qd locutus sum ad isrl' dicit dñs. & ad domum
 iuda. In dieb; illis. & in tempore illo. germina
 re facia' dauid germen iustitię. & faciet iudicij
 cū & iustitiā in terra. In dieb; illis saluabit
 iuda. & isrl' habitabit confidenter. Et hoc est
 nomen qd uocabunt eū. dñs iustus nr'. qā hec
 dicit dñs. Non interibit de dauid uir. q' sede
 at sup' thronū domus isrl'. & de sacerdotibus
 & de leuitis. n' interibit uir a facie mea. qui
 offerat holocaustomata. & incedat sacrificiū

& cedat uydimal cunctis diebus: Et factū est uerbū dñi ad iheremā dicens: Irritū potest fieri pactū meū cū die. & pactū meū cū nocte. ut n̄ sit dies & nor in tempore suo & pactū meū irritū esse poterit cū dauid seruo meo. ut non sit ex eo filius qui regnet in throno eius. et leuitę. & sacerdotes ministri mei. Sicut numerari n̄ possunt stelle cęli. et metari arena maris. sic multiplicato semen dauid serui mei. et leuitas ministros meos: Et factū est uerbū dñi ad iheremā dicens: Nūquid n̄ uidisti quid populus hic loquutus sit dicens. due cognationes quas elegerat dñs ab iudeę sunt. Et populū meū despererunt. eo qđ n̄ sit gens ultra orā eis: Hec dicit dñs. Si pactū meū in ter diem et noctem. & leges cęlo & terrę n̄ posui. eisdē & semen iacob & dauid serui mei. piciā ut n̄ assumā de semine eius. principes seminis abrahā. & ysaac. & iacob. Reducā enim conuersionem eorū. & miserebor eis:

Quando nabuchodonosor rex babilonis & omnis exercitus eius uniuersa q; regna terre. que erant sub potestate manus eę. & omnes populi bellabant contra iherlm. & contra om̄s urbes eius dicens. Hec dicit dñs d̄s isrl. Gade & loquere ad sedechiam regem iuda. & dices ad eū. Hec dicit dñs. Ecce ego tradā ciuitatem hanc in manu regis babilonis. & succendet eā igni. & tu n̄ effugies de manu eius. sed cōprehensione capieris. & in manu eę tradēris. & oculi tui. oculos regis babilonis uidebunt. & os eius cū ore tuo loquetur. & in babilonem intro ibis. At tam̄ audi uerbū dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs ad te. Non morieris in gladio. sed in pace morieris. & secundū cōbustiones patrū tuorū regū priorum qui fuerunt ante te. sic cōburent te. et

ue dñe plangent. quia uerbū ego locutus sum dicit dñs. Et loquutus est iheremias ppha ad sedechiā regem iuda. uniuersa uerba hec in iherlm. & exercitus regis babilonis pugnabat contra iherusalem. et contra om̄s ciuitates iuda. que relique erāt. contra achis. & contra azeca. he enim sup erant de ciuitatibus iuda urbes minime.

Verbū qđ factū ē ad iheremā a dño. post quā percussit rex sedechias fedus cū om̄i populo iherlm. predicans ut dimitteret unusquisq; seruum suum. & unusquisq; ancillā suā hebreū & hebreā liberos. et nequaquā dominarent̄ in eis. id est in iudeo & in fratre suo. Audierunt ergo omnes principes. & uniuersus populus qui iuerāt pactū. ut dimitteret unusquisq; seruum suum. & unusquisq; ancillam suā liberos. & ultra n̄ dominarent̄ in eis. Audierunt ḡ & dimiserunt. & conuersi sunt deinceps. et retraxerunt seruos & ancillas suas. quos dimiserant liberos. et subiugauerunt in famulos & in famulas. Et factū ē uerbū dñi ad iheremiam a dño dicens. Hec dicit dñs d̄s isrl. Ego percussi fedus cū patrib; ur̄s. in die qua eduxi eos de terra egypti. de domo seruitutis dicens. Cū cōpleti fuerint septē annij. dimittat unusquisq; frēm suum hebreum. qui uenditus est ei. & seruet tibi sex annis. et dimittes eū a te liberum. & n̄ audierunt patres ur̄i me. nec inuenerunt aurem suā. Et conuersi estis uos hodie. & fecistis qđ rectū est in oculis meis. ut pdicaretis unusquisq; libertatem ad amicū suum. & misit pactū in conspectu meo. in domo in qua inuocātū est nomen meū sup eā. & reuersi estis. & comaculastis nomen meū. et reduxistis unusquisq; seruum suum. & ancillā suā.

appetit.

11
est dimiseratis ut esset liberi. & sue potestatis et
subiugatis eos. ut sit uobis serui. et accipite. Pro-
pterea hec dicit dominus. Vos non audistis me. ut predic-
retis unumquemque libertatem fratri suo. & unumquemque amico suo.
Ecce ego predicabo libertatem ait dominus ad gladium & ad famem
et ad pestem. & dabo uos in commotione cunctis regni tyri.
& dabo uiros qui peruaricauerunt fedus meum. & non obseruaue-
runt uerba federis quibus assenti sunt in conspectu meo. ut uultum quoniam
occiderit in duas partes. & transierit in diuisiones. Princi-
pes iuda. & principes iherusalem. eunuchi et sacerdotes et
omnis populus tyri. qui transierunt inter diuisiones uultum.
& dabo eos in manu sumorum suorum. & in manu gentium
animam eorum. et erit mortuum eorum in escam
uolatilibus caeli. & bestis terre. Et sedechiam
regem iuda. et principes eius. dabo in
manu inimicorum suorum. & in manu que
renouerunt animam eorum. & in manu exercituum
regis babilonis. qui recesserunt a uobis.
Ecce ego precipio dicit dominus. & reducam eos in
civitatem hanc. & habitabunt aduersus
eam. & capient eam & incendunt ignem. & ciuita-
tes iuda dabo in solitudinem. eo quod non sit
habitare. **V**erbum quod factum est ad iheremiam
a domino in diebus iochim filii iosie regis iuda
dicens. Uade ad domum rechabitarum. et lo-
quere eis. & introduce eos in domum domini. in
unam exstram thesaurorum. & dabis eis bibere
uinum. Et assumpsit iezonia filium iheremie
filii abianie & fratres eius. et omnes filios eius.
& uniuersam domum rechabitarum. et intro-
dixit eos in domum domini. ad gazophylatum filioe
Anan. filii gedehie hominis dei. quod erat iuxta
gazophylatum principum. super thesaurum
maasie filii sellu. qui erat custos uestibuli.
& posuit coram filiis rechabitarum ciphos ple-
nos uino. & calices. et dixit ad eos. Bibite ui-
num. Qui responderunt. Non bibemus uinum.
quia ionadab filius rechab patris nostri. precepit
nobis dicens. Non bibetis uinum uos & filij
uestri usque in sempiternum. & domos non edifi-

cabitis. & sementem non seretis. & uineas non
plantabitis. nec habebitis. sed in tabernaculis
habitabitis cunctis diebus. uiris. ut uiuant dies
multos super faciem terre. in qua uos pegri-
namini. Obediunt ergo uoci ionadab. filij re-
chab patris nostri. in omnibus. que precepit nobis.
ita ut non biberemus uinum cunctis diebus. nostris.
nos. & mulieres nostras. filij et filie nostras. & non edi-
ficauimus domos ad habitandum. et uineam
& agrum. et sementem non habuimus. sed habita-
uimus in tabernaculis. et obedientes sumus
iuxta omnia. que precepit nobis ionadab pater noster.
Cum autem ascendisset nabuchodonosor rex ad ter-
ram nostram diximus. Venite & ingrediamur
iherusalem a facie exercitus chaldorum. & a facie ex-
ercitus syrie. & mansimus in iherusalem. **E**t factum
est uerbum domini ad iheremiam dicens. Hec dicit
dominus exercituum deus israhel. Vade & dic uiris
iuda. & habitatoribus iherusalem. Numquid non re-
cepistis disciplinam. ut obediat uerbis meis. di-
xit dominus. Preualuerunt sermones io-
nadab filij rechab. quos precepit filiis suis.
ut non biberent uinum. & non biberunt usque ad diem
hanc. quia obedierunt precepto patris sui. Ego au-
tem locutus sum ad uos. mane confurgens.
& loquens. & non obedistis mihi. nisi quod ad uos
omnes seruos meos. prophetas. confurgens dilu-
culo. mittens quod & dicens. Conuertimini unum-
quisque a uia sua pessima. & bona facite studia-
ura. & nolite sequi deos alienos. neque colatis
eos. et habitabitis in terra quam dedi uobis. et
patribus. uiris. & non inclinastis aurem uestram
neque audistis me. firmauerunt ergo filij iona-
dab. filij rechab preceptum patris sui quod precepit
eis. populus autem iste non obeduit mihi. Idcirco
hec dicit dominus exercituum deus israhel. Ecce ego
adducam super iudam. & super omnes habitatores ihe-
rusalem. uniuersam afflictionem quam locutus sum
aduersus eam. eo quod locutus sum ad eos. & non audie-
runt. uocaui illos et non responderunt mihi.

Domus autē recharitarū dixit iheremias.
hec dicit dñs exercituum dñs isrl̄. Pro quod
obedistis p̄cepto jonadab patris ur̄. & custodi-
stis omnia mandata eius. & fecistis uniuersa
quę p̄cepit uobis. p̄terea hec dicit dñs exer-
cituuum dñs isrl̄. Non deficiet uir de stirpe
jonadab filii rechar. stans in conspectu meo
cunctis diebus.

Et factū ē in anno quarto ioachim filij jo-
sie regis iuda. factū est uerbu hoc ad ihe-
remiā a dño dicens. Tolle uolumen libri
& scribe in eo omnia uerba quę locut⁹ sū
tibi aduersum isrl̄. & iudā. & aduersū om̄s
gentes. a die qua locutus sū ad te. ex diebus
iosie. usq; ad diem hanc. si forte audiente
domo iuda. uniuersa mala que ego cogito
facere eis. reuertatur unusquisq; a uia
sua pessima. & p̄pitius ero iniquitati et
peccato eorū. Vocauit ḡ iheremias ba-
ruch filiu nerie. & scripsit baruch ex
ore iheremie om̄s sermones dñi. quos
locutus est ad eū in uolumine libri. Et
p̄cepit iheremias baruch dicens. Ego
clausus sū. nec ualeo ingredi domū dñi.
Ingredere ḡ tu. & lege de uolumine in q̄
scripsisti ex ore meo uerba dñi. audiente po-
pulo in domo dñi. in die ieiunij. insup et
audiente uniuerso iuda. qui ueniunt de
ciuitatib; suis. leges eis. si forte cadat oratio
eorū. in conspectu dñi. & reuertatur unus-
quisq; a uia sua pessima. quia fuit magn⁹
& indignatio quā locutus ē dñs aduers⁹
populū hunc. Et fecit baruch filius nerie
iuxta omnia quę p̄cepit ei iheremias p̄ph̄a
legens ex uolumine sermones dñi ī domo
dñi. Factū ē autē in anno quinto ioachim
filij iosie regis iuda. in mense nono. p̄dica-
uerunt ieiunij in conspectu dñi. omni po-
pulo in iherusalem. & uniuersę militati-
dini quę confluerat de ciuitatib; iuda

in iherlm̄. legit q; baruch ex uolumine ser-
mones iheremie in domo dñi in garophylatio
jamarie filij saphan scribe in uestibulo supio-
ri. in introitu porte nouę domus dñi. audiente
omni populo. Cūq; audisset micheal filius ga-
marie filij saphan om̄s sermones dñi ex libro
descendit in domū regis. ad garophylatiū scribe
& ecce ibi om̄s p̄ncipes sedebant. elisama scriba
& dalaia filius semeie. & elnathan filius acho-
boe. & gamarias filius saphan. et sedechias filij
ananie. et uniuersi p̄ncipes. Et nuntiante
eis micheal om̄ia uerba quę audiuit legentē
baruch ex uolumine in aurib; populi. Miserū
itaq; om̄s principes ad baruch iudij filium
nathame filij semeie filij chusi dicentes.
Uolumen ex quo legisti audiente populo. su-
me in manu tua & ueni. Tulit ḡ baruch
filius nerie uolumen in manu sua. & uenit
ad eos. Et dixerunt ad eū. Sede. & lege hec in
aurib; nr̄is. & legit baruch in aurib; eorum.
Igit̄ cū audissent omnia uerba obstupuerūt
unusquisq; ad p̄mū suū. & dixerunt
ad baruch. Nuntiare debemus regi omnes
sermones istos. Et interrogauerūt eū dicētes.
Indica nobis quomō scripsisti sermones istos
ex ore eius. Dixit autē eis baruch. Ex ore suo
loquebat̄ quasi legens ad me. om̄s sermones
istos. & ego scribebā in uolumine attrahito.
Et dixerunt p̄ncipes ad baruch. Vade. et
abscondere tu & iheremias. & nemo sciat ubi
sitis. Et ingressi sunt ad regē in attriū. Porro
uolumen cōmendauerunt in garophylatiū.
elisame scribe. & nuntiauerunt audiente re-
ge om̄s sermones. Misit q; rex iudij. ut sume-
ret uolumen. Et tollens illud de garophylatio
elisame scribe. legit audiente rege. et uniu-
ersis p̄ncipib; q; stabant circa regem. Rex autē
sedebat in domo hyemali. in mense nono. et
posita erat arula corā eo plena prunis. Cūq;
legisset iudij tres pagellas uel quattuor

scidit illud scalpello scribe. & p̄iecit in igne qui erat sup arulā donec consumeret omne uolumen igni. qui erat in arula. & n̄ tuncuerunt neq; sciderunt uestimenta sua. rex & om̄s serui eius. q̄ audierunt uniuersos sermones istos. Verū tamen elnathan & dalaiaf. & gamariaf contra dixerunt regi. ne cōburerent librū. & n̄ audiuit eos. Et p̄cepit rex ieremiel filio amalech. et saraie filio eziel. et selemie filio abdiel. ut cōphenderent baruch scribā. & ieremiā pphām. Abscondit aut̄ eos dñs. **E**t factū ē uerbū dñi ad iheremiā post quā cōbussierat rex uolumen & sermones quos scripserat baruch ex ore iheremie dicens. Kursū tolle uolumē aliud & scribe in eo om̄s sermones priores. qui erant in uolumine priorū. qd̄ cōbussit iochim rex iuda. & ad iochim regem iuda dices. Hec diē dñs. Tu cōbussisti uolumen illud dicens. q̄re scripisti in eo annuntians. festinus ueniet rex babilonis. & uastabit terrā hanc. & cesare faciet ex ea hominem et iumentū. **P**ropterea hec dicit dñs contra iochim regē iuda. N̄ erit ex eo qui sedeat sup solū dauid. & cadauer eius p̄iecietur ad estū p̄ diem. et ad gelu p̄ noctem. & uisitabo contra eū. & contra semen eius. et cōtē seruos eiq; iniquitates suas. & adducā sup eū. & sup habitatores iherlm̄. & fructuosos iuda omne malū qd̄ locutus sū ad eos. & n̄ audierunt. **I**heremias aut̄ tulit uolumen aliud. & dedit illud baruch filio scribe scribe. q̄ scripsit in eo ex ore iheremie omnes sermones libri. quē cōbussierat iochim rex iuda igni. & insup additi sunt sermones multo plures. quā antea fuerat. Et regnauit sedechias rex filius iosie. p̄iechoma filio iochim. quē constituit regē nabuchodonosor rex babilonis in terra iuda. & n̄ obediuit ipse et serui eius & populus terre uerbis dñi. quē locutus est in manu iheremie pphę. Et misit

rex sedechias iuchal filiū selemie. & sofomā filiū oiaasie sacerdotem. ad iheremiam ppham dicens. Ora p̄ nobis dñm dñm nr̄m. **I**heremias aut̄ ambulabat libere in medio populi. n̄ enī miserant eū in custodiā carceris. **I**gitur exercitus pharaonis egressus est de egypto. & audientes chaldei. q̄ obsidebant iherlm̄ huiusmodi nuntii. recesserunt ab iherusalem. Et factū ē ūbū dñi ad iheremiā ppham dicens. Hec dicit dñs d̄s isrl̄. Sic dicent regi iuda. q̄ misit uos ad me interrogandū. ecce exercitus pharaonis qui egressus est uobis in auxilium. reuertetur in terrā suā in egyptū. & redient chaldei. & bellabunt contra ciuitatē hanc. & capient eā. & incendient igni. **H**ęc diē dñs. Nolite decipere animas ur̄as dicens. euntes abibunt. & recedent a nobis chaldei. q̄ n̄ abibunt. Sed & si percussierint omnem exercitū chaldeorū. q̄ plant̄ aduersū uos. & derelicti fuerint ex eis aliqui uulnerati. singuli de tentorio suo confurgent. & incendient ciuitatē hanc igni. **E**rgo cū recessisset exercitus chaldeorū. ab iherlm̄. p̄pter exercitū pharaonis. egressus est iheremias de iherlm̄. ut iret in terrā beniamin. & diuideret ibi possessionē in conspectu eunum. Cūq; puenisset ad portā beniamin. erat ibi custos portę p̄ uices nomine ierias. filij selemie. filij ananę. & adspendit iheremiā ppham dicens. Ad chaldeos p̄fugis. **R**espondit iheremias. falsū ē. n̄ fugio ad chaldeos. **E**t n̄ audiuit eū. sed cōphendit ierias iheremiā. & adduxit eū ad principes. Quā obrem irati principes contra iheremiā. cesū eū miserunt in carcerem. q̄ erat in domo jonathan scribe. Ipse enī p̄positus erat sup carcerem. **I**taq; ingressus ē iheremias in domū lacri. & in ergastulū. & sedit ibi iheremias dieb; multis. **M**ittens aut̄ rex sedechias tulit eū. & interrogauit in domo sua abscondite. et dixit. Putas ne est sermo a dño. & dixit iheremias.

Est. Et ait. In manu regis babilonis traderis.
& dicit iheremias ad regem sedechiam.
Quia peccavi tibi. & seruis tuis. & populo tuo.
quia misisti me in domo carceris. **U**bi
sunt prophete uris. qui prophetabant uobis et
dicebant. non ueniet rex babilonis super uos.
& super terram hanc. Nunc ergo audi me obse-
cro domine mi rex. ualeat deprecatio mea in
conspectu tuo. & ne reuertas me in domo
ionathan scribe. ne moriar ibi. Precepit
ergo rex sedechias. ut traderet iheremias in ue-
stibulo carceris. & daret ei torra panis. cotiche
excepto pulmento. donec consumerent omnes
panes de ciuitate. Et mansit iheremias in
uestibulo carceris. **A**udiunt autem saphathy-
as filius matthan. et gedechas filius phassur
& uechal filius selemus. & phassur filius
melchis. sermones quos iheremias loque-
batur ad omnem populum dicens. hec dicit
dominus. quicumque manserit in ciuitate hac
moriemur gladio. & fame. & peste. qui autem
profugerit ad chaldeos uiuet. & erit anima
eius sospes. & uiuens. hec dicit dominus. Tra-
dendo tradetur ciuitas hec in manu regis
babilonis. & capiet eam. Et dixerunt princeps
regi. Rogamus ut occidatur homo iste.
De industria enim dissoluit manus uirorum
bellantium qui remanserunt in ciuitate hac
& manus uniuersi populi. loquens ad eos
iuxta uerba hec. Si quidem homo hic non querit
pacem populo huic. sed malum. Et dicit rex
sedechias. Ecce ipse in manibus uris est. nec
enim falsum est regem quicquam uobis negare.
Tulerunt ergo iheremiam. & piecerunt eum in
lacum belchis filie amalech. qui erat in ue-
stibulo carceris. & circumferunt iheremiam
fimbriis in lacum. ubi non erat aqua. sed lutum.
descendit itaque iheremias in cenum. Audiuit
autem abdemelech ethiops uir eunuchus
qui erat in domo regis. quod misissent

iheremiam in lacum. Porro rex sedebat in porta
beniamin. & egressus est abdemelech de do-
mo regis. & locutus est ad regem dicens. Bene-
mi rex. male fecerunt uiri isti omnia quecumque
perpetrarunt contra iheremiam. prophetam. mit-
tentem eum in lacum. ut moriatur ibi fame. Non
sunt enim ultra panes in ciuitate. Precepit
itaque rex abdemelech ethiopi dicens. Tolle
tecum hinc triginta uiros. & leua iheremiam
prophetam de lacu. ante quam moriatur. Assump-
tis ergo abdemelech secum uiris ingressus est
domum regis que erat sub cellario. & tulit inde
ueteres pannos. et antiqua que copuruerant.
& submisit ea ad iheremiam in lacum per funicu-
los. Dixit quoque abdemelech ethiops ad iheremiam.
pone ueteres pannos. & hec putida. & scissa.
sub cubitu manuum tuarum. & super funes.
fecit ergo iheremias sic. & extraxerunt iheremiam
fimbriis. & eduxerunt eum de lacu. Mansit
autem iheremias in uestibulo carceris. Et misit
rex sedechias. & tulit ad se iheremiam. prophetam
ad ostium tertium. quod erat in domo domini. & dicit
rex ad iheremiam. Interrogo ego te sermonem.
ne abscondas a me aliquid. Dixit autem iheremias
ad sedechiam. Si annuntiaueris tibi.
nihil quid non interficiet me. & si consilia
est dederis. non me audies. Iurauit ergo rex sede-
chias iheremias clam dicens. Viuet dominus
qui fecit nobis animam hanc. si occidero te.
& si tradidero manum uirorum istorum. qui querunt
animam tuam. Et dicit iheremias ad sedechiam.
hec dicit dominus deus israhel. Si perfectus erieris ad prin-
cipem regis babilonis. uiuet anima tua. & equi-
tas hec non succendet igni. & saluus eris tu
& domus tua. Si autem non erieris ad principem regis
babilonis. tradetur ciuitas hec in manum chaldeorum.
& succendet eam igni. & tu non effugies de manu
eorum. Et dicit sedechias ad iheremiam. Solli-
citus sum propter iudeos. qui transfugerunt ad chaldeos.
ne forte tradar in manus eorum. & illu-

19
dant in. Respondit autē iheremias. Non
te tradent. Audi queso uocem dñi. quam
ego loquor ad te. & bene tibi erit. & uiuet
anima tua. Qd si nolueris egredi. iste est
sermo quem ostendit michi dñs. Ecce om
nes mulieres quę remanserunt in domo
regis iuda. educentur ad principes regis
babilonis. & ipsę dicent. Seduxerunt te
& pualuerunt aduersũ te uiri pa cifici tui.
demerserunt in ceno & in lubrico pedes
tuos. & recesserunt a te. & om̄s uxores tuę
& filii tui. educentur ad chaldeos. et non
effuges manus eorũ. sed in manu regis
babilonis capieris. & ciuitatem hanc combu
rent igni. Vrit ę sedechias ad iherem
iam. Nullus sciet uerba hec. & ñ morie
ris. Si autē audierint principes quia
locutus sũ tecũ. & uenerint ad te & dire
runt tibi. indica nobis quid locutus es
cũ rege. ne celes nos. & ñ te interficiemus.
& qđ locutus est tecũ rex. dices ad eos. Pro
stratus ego p̄ces meas corã rege. ne me re
duci iuberet in domũ ionathan. & ibi mo
rerer. Venerunt ę om̄s principes ad iher
emiam. & interrogauerunt eũ. et locutus
est eis iuxta om̄ia uerba. quę p̄ceperat
ei rex. & cessauerunt ab eo. nichil enim
fuerat auditũ. Mansit ę iheremias
in uestibulo carceris. usq; ad diem quo
capta est iherlm. Et factũ est ut caperet
iherlm. Anno nono sedechie regis iuda
mense decimo. uenit nabuchodonosor
rex babilonis. & omnis exercitus eius
ad iherlm. & obsidebant eã. Undecimo
autē anno sedechie. mense quarto. quin
ta die mensis. Apra est ciuitas. & in
gressi sunt om̄s principes regis babilo
nis. & sederunt in porta media. nere
gel. et sereser. semegar. nabufar. sa
chim. kafsaces. meregel. sereser. Reb

mag. & om̄s reliqui principes regis babilo
nis. Cũq; uidisset eos sedechias rex iuda. et
om̄s uiri bellatores. fugerunt & egressi sunt
nocte de ciuitate. p̄ uiam orti regis. & p̄ portam
quę erat inter duos muros. & egressi sunt ad
uiam deserti. Psequutus est autē exercit⁹ chalde
orũ. & cõphenderunt sedechiam in cãpo solitu
dinis. ihericonitine. & captũ adduxerunt
ad nabuchodonosor regem babilonis. in re
blatha. quę est in terra emath. & locut⁹ est
ad eũ iudicia. Et occidit rex babilonis
filios sedechie in reblatha in oculis eius.
& omnes nobiles iuda occidit rex babilo
nis. Oculos ęq; sedechie eruit. & unxit
eũ cõpedib; ut adduceret in babilonem.
Domũ ęq; regis. & domũ uulgi succende
runt chaldei igni. et murũ iherusalem
subuerterunt. & reliquias populi quę re
manserant in ciuitate. et p̄fugas q̄ trans
fugerant ad eũ. & sup̄fluos uulgi q̄ re
manserant transtulit nabuzardan prin
ceps militũ in babilonem. & de plebe pau
perũ qui nichil penitus habebant. dimisit
nabuzardan princeps militũ in terra iuda.
& dedit eis uineas et cisternas in die illa.
Precepit autē nabuchodonosor rex babilo
nis. de iheremia. nabuzardan magistro
militię dicens. Tolle illũ. & pone sup̄ eũ
oculos tuos. nichilq; ei mali facias. sed ut
uoluerit facies q;. Misit ę nabuzardan
p̄nceps militię. & nabu. & sesban. & rap
sares. et nereges. et sereser. et rebmag. et
om̄s optimates regis babilonis. miserunt
& tulerunt iheremiam. de uestibulo carceris.
& tradiderunt eũ godolię filio aicham.
filii saphan. ut intraret domũ. & habitaret
in populo. Ad iheremiam autē fact⁹ fuerat
sermo dñi. cũ clausus fuisset in uestibulo
carceris dicens. Vade & dic abdemelech
ethiopi dicens. Hęc diē dñs exercitiũ d̄s

isrl. Ecce ego inducā sermones meos super
ciuitatem hanc in malū & n̄ in bonū & erūt
in conspectu tuo in die illa. & liberabo te in
die illa dicit dñs. & n̄ traderis in manus
uiry. quos tu formidas. sed eruent libābo
te. & gladio n̄ cades. Et erit t̄ anima tua
in salutem. quia in me habuisti fiduciā ait

Sermo q̄ factus est ad iheremiā **S**dn̄s.
A dñō. postquā dimissus ē a nabuzardā
magistro militū de rama. quando tulit eū
iunctū cathenis. de medio omnū q̄ mi
grabant de iherlm & iuda. & ducebantur
in babilonem. Tollens ḡ princeps militū
iheremiā. dixit ad eū. Vñs d̄s tuus locut̄ ē
malū sup locū istū. & adduxit & fecit dñs
sicut locutus ē. q̄a peccastis dñō. & n̄ audi
stis uocem eius. & factus ē uobis sermo hic.
Hunc ḡ ecce solui te hodie. de cathenis que
sunt in manib; tuis. Si placet t̄ ut uenias
mecū in babilonem. ueni. & ponā oculos
meos sup te. Sin aut̄ displicet t̄ uenire
mecū in babilonem reside. Ecce omnis
terra in conspectu tuo. quod elegeris. et
quo placuerit tibi ut uadas. illuc p̄ge. et
mecū noli uenire. sed habita apud godo
liam filium aicham. filiū saphan. que p̄po
sunt rex babilonis ciuitatib; iude. Habita ḡ
cū eo in medio popli. uel q̄cūq; placuerit t̄
ut uadas uade. Dedit ḡq; ei magister mili
tū cibaria. & munuscula. & dimisit eum.
Venit aut̄ iheremias ad godoliā filium
aichā in masphat. & habitauit cū eo in
medio populi. q̄ relictus fuerat in terra.
Cū ḡ audissent om̄s principes exercitus
q̄ dispersi fuerāt p̄ regiones ipsi & socii eorū.
q̄ p̄fecisset rex babilonis godoliā filium
aichā terrę. & q̄ cōmendasset ei uiros &
mulieres. & paruulos. & de paupib; terrę
q̄ n̄ fuerāt translati in babilonem. ue
nerunt ad godoliā in masphat. ysmael

filius nathame. & ioathan. & iohannan. filij
caree. & saraial filius theonemech. & filij offi
qui erant de nechophati. & iesomas filij ma
achati. ipsi & uiri eorū. Et iurauit eis godoliā
filius aichā filij saphan. & comitib; eorum
dicens. Nolite timere seruire chaldeis. ha
bitate in terra. & seruite regi babilonis. et
bene erit uobis. Ecce ego habito in masphat
ut respondeā p̄cepto chaldeorū q̄ mittuntur
ad nos. Vos aut̄ colligite uindemiā. & messem
& oleū. et condite in uasis uiris. & manete in
urbib; uiris qual tenens. Sed & om̄s iudei
qui erant in moab. et in filiis āmon. & in
ydumea. & in uniuersis regionib;. audito
q̄ dedisset rex babilonis reliq̄as in iudea
& q̄ p̄posuisset sup eos godoliā. filiū aicham
filiū saphan. reuersi sunt in quā om̄s iudei
de uniuersis locis ad que p̄fugerant. & ue
nerunt in terrā iuda ad godoliā in mas
phat. & collagerunt uinū & messem mul
tam nimis. Iohannan aut̄ filij caree. et
om̄s principes exercitus qui dispersi erāt in
regionib;. uenerūt ad godoliā in masphat.
& dixerunt ei. Scito quia baalis rex filiorū
āmon. misit ysinabel filiū nathame. pec
tere ammā tuā. Et n̄ credidit eis godolias
filius aicham. Iohannan ū filij charee dixit
ad godoliā. seorsū in masphat loquens. Ibo
& p̄cutiā ysinabel filiū nathame nullo
sciente. ne interficiat ammā tuā & dissipē
tur om̄s iudei. q̄ congregati sunt ad te.
& p̄bunt reliquę iuda. Et ait godolias
filius aichā. ad iohannan filiū charee.
Noli facere uerbū hoc. falsū enī tu loqueris
de ysinabel. **E**t factū ē in mense septimo.
uenit ysinabel filius nathame filij elisama
de semine regali. & optimates regis. & d̄cē
uiry cū eo ad godoliā filiū aichā in masphat
& comederunt panem simul in masphat.
Surrexit aut̄ ysinabel filius nathame.

& decem uiri qui erant cū eo. & percusserūt
 godoliā filiū aicham filii saphan gladio.
 & interfecerūt eū. quē p̄fecerat rex babilonis
 terre. Om̄s q̄q; iudeos q̄ erāt cū godoliā in
 masphat. & chaldeos q̄ repti sunt ibi. et
 uiros bellatores percussit ysmahel. Sedō
 autē die postquā occidit godoliā. nul-
 lo adhuc scientē. uenerunt de sychem.
 & de sylo. et de samaria. octoginta ui-
 ri rasi barba. & scissis uestib; squalen-
 tes. munera & thus habebant in ma-
 nibus. ut offerrent in domo domini.
 Egressus ḡ hysmahel filius nathanie
 in occursum eorū. de masphat. incedēs
 & plorans ibat. Cū autē occurrisset eis.
 dixit ad eos. Venite ad godoliā filium
 aicha. Cū uenissent ad mediū ciuita-
 tis. interfecit eos ysmahel filius nathanie
 circa mediū lacus. ipse & uiri qui erant
 cū eo. Decem autē uiri repti sunt inter eos.
 q̄ dixerunt ad hysmahel. Noli occidere nō.
 quia habemus thesauros in agro. frum̄tiq;
 & olei. & olei. & mellis. Et cessauit. & non
 interfecit eos cū fr̄ib; suis. Lacus autē in
 quem p̄fecerat ysmahel oīa cadauera uiroꝝ.
 quos percussit p̄pter godoliā. ipse ē quē fecit
 rex asa. p̄pter baasa regem isrl̄. Ipsū reple-
 uit ysmahel filius nathanie occisus. Et capti-
 uas duxit ysmahel om̄s reliquias populū
 q̄ erāt in masphat filias regis. & uniuersū
 populū qui remanserāt in masphat.
 quos cōmendauerat nabuzardan p̄ncip̄
 militiæ godolię filio aichā. & cepit eos
 ysmahel filius nathanie. & abiit ut transi-
 ret ad filios amon. Audiuit autē iohan-
 nan filius charee. & om̄s p̄ncipes bellatoꝝ
 q̄ erāt cū eo om̄e malū qd̄ fecerat ysmahel
 filius nathanie. & assūptis uniuersis uir̄is
 p̄fecti sunt ut bellarent adūsū ysmahel
 filiū nathanie. & inuenerūt eū ad aquas

multas. que sunt in gabaon. Cūq; uidis-
 set omnis populus qui erat cū ysmahel Jo-
 hannan filium charee. & uniuersos p̄ncipes
 bellatorū qui erant cū eo. letati sunt. Et
 reuersus est omnis populus quem ceperat
 ismahel in masphat. reuersusq; abiit ad
 iohannan filium charee. Ismahel autē filius
 nathanie fugit cū octo uir̄is a facie iohan-
 nan. & abiit ad filios ammon. Tulit autē
 iohannan filius charee. & om̄s p̄ncipes
 bellatoꝝ qui erāt cū eo. uniuersas reliquias
 uulgi. quas reduxerat ab ysmahel filio
 nathanie de masphat. post quā percussit
 godoliā filiū aichā. fortē uiros ad plūm.
 & mulieres. & pueros. et eunuchos quos re-
 duxerat de gabaon. & abierunt & sederūt
 p̄grinantes in chanaan. que est iuxta bech-
 leem. ut p̄gerent & introirent in egiptum.
 a facie chaldeoꝝ. Timebat enī eos. q̄a percus-
 serat ysmahel filius nathanie godoliā
 filiū aichā. quē p̄posuerat rex babilonis
 in terrā iuda. Et accesserunt om̄s p̄ncipes
 bellatoꝝ. & iohannan filius charee. et jeroniā
 filius ioh̄ie. et reliquum uulgi a paruo usq;
 ad magnū. dixerunt q̄ ad iheremiā. p̄ph̄am
 cadat oratio nr̄a in conspectu tuo. & ora pro
 nobis ad dñm dñm tuū. p̄ uniuersis reliq̄is
 istis. q̄a derelicti sumus pauci de pluribus.
 sicut oculi tui nos intuent. & annuntiet nob̄
 dñs d̄s tuus uia p̄ quā p̄gamus. & uerbū
 qd̄ faciamus. Dixit autē ad eos iheremias pro-
 ph̄a. Audiu. Ecce ego oro ad dñm dñm ur̄m
 scđm uerba ur̄a. Om̄e uerbū qd̄cūq; respō-
 derit m̄ indicabo uobis. nec celabo uos
 quicquā. Et illi dixerunt ad iheremiam.
 Sit dñs inter nos testis fidei & ueritatis.
 si n̄ iuxta om̄e uerbū in quo miserit te dñs
 d̄s tuus ad nos. sic faciemus. siue bonū ē
 siue malū. Voci dñi d̄i nr̄i ad quē iurā-
 mus te obediemus. ut bene sit nobis.

xlvi

cū audierimus uocem dñi dī nrī. Cū autē
cōpleta essent decem dies. factū ē uerbum
dñi ad iheremiā. Vocauit q; iohannam
filiū charee. & omī pñcipes bellatorū. q̄
erant cum eo. et uniuersū populū a mi
nimo usq; ad magnū. & dixit ad eos. Hec
dicit dñs d̄s isrl̄ ad quem misisti me. ut
p̄sternerem p̄ces ur̄as in conspectu eius.
Si quiescentes manseritis in terra hac. edi
ficabo uos & n̄ destrua. plantabo & non
euellam. Jam enī placatus sū sup malo
qđ feci uobis. Nolite timere a facie regis
babylonis. quem uos pauidi formidatis. no
lite eū metuere dicit dominus. quia uo
biscū sum ego ut saluol faciā uos. & erua
de manu eius. & dabo uobis misericordiā.
& miserebor ur̄i. et habitare uos faciā in
terra ur̄a. Si autē dixeritis uos. n̄ habita
bimus in terra ista. nec audiemus uocem
dñi dī nrī. dicentes nequaquā. sed ad ter
rā egypti p̄gemus. ubi n̄ uidebim̄ bellū.
et clangorem tubę n̄ audiemus. & famem n̄
sustinebimus. & ibi habitabim̄. p̄pter hoc
nunc audite uerbū dñi reliquę iuda.
Hec dicit dñs exercituum d̄s isrl̄. Si posue
ritis faciem ur̄am ut ingrediamini egyptū.
& intraueritis ut ibi habitetis. gladius
quem uos formidatis ibi cōprehendet uos.
in terra egypti. & famel. p̄ qua estis solliciti
adheret uobis in egypto. & ibi morietur
u. Omī q; uiri q̄ posuerint facie suam
ut ingrediantur egyptū. & habitent ibi
morientur gladio & fame et peste. null
de eis remanebit nec effugiet a facie mei
qđ ego afferō sup eos. quia hec dicit dñs exer
citus d̄s isrl̄. Sicut constat ē furor
meus. et indignatio mea sup habitatores
isrl̄. sic conflabit indignatio mea sup
uos. cū ingressi fueritis egyptū. & eritis in
iurandū. & in stuporem. & in maledic

tionem. et in obprobrium. & nequaquā ultra u
debitis locū istū. Verbū dñi sup uos relinq̄
iuda. Nolite intrare in egyptū. Scietes scie
tis. quia obtestatus sum uos hodie. qđ dece
pistis animal ur̄as. Vos enim misisti me ad
dñm dñm nr̄m dicentes. ora. p̄ nobis ad dñm
dñm nr̄m. & iuxta omīa quecuq; dixerit tibi
dñs d̄s nr̄. sic annuntiabis nobis & faciem
Et annuntiavi uobis hodie. & n̄ audistis
uocem dñi dī nrī. sup uniuersis p̄ quibus
misit me ad uos. Nunc q̄ scietes scietis. qđ
gladio. & peste. et fame moriemini. in loco
ad quem uolulistis intrare. ut habitaretis sup.
factū ē autē cū cōplessit loquy iheremias
ad populū uniuersos sermones dñi dī eox.
p̄ q̄b; miserat eū dñs d̄s eox ad illos omnia
uerba hec. dixit azarias filius orie. & io
hannan filius caree. & omī uiri supbi. dicen
tes ad iheremiā. Mendaciū tu loqueris.
Miserit te dñs d̄s ur̄ dicens. ne ingredia
mini in egyptū ut habitetis illic. sed baruch
filius nerie incitat te aduersum nos. ut
tradat nos in manus chaldeorū. ut inter
ficiat nos. & traduci faciat in babilonem.
Et n̄ audiuit iohannan filius caree. & omī
pñcipes bellatorū. & uniuersus popul^{us} uocē
dñi. ut maneret in terra iuda. sed tollens
iohannan filius charee. et uniuersi pñcipes
bellatorū. uniuersos reliquarū iuda. q̄ reuersi
fuerant de cunctis gentib; ad quas fuerant
ante disph. ut habitarent in terra iuda. u
ros & mulieres. paruulos & filias regis. et
omnem animā quā reliquerat nabuzar
dan pñceps militie cū godolia filio ai
cham. filii saphan. & ieremiā. p̄phetā. et
baruch filiū nerie. & ingressi sunt terrā
egypti. qđ n̄ obedierunt uoci dñi. et uene
runt usq; ad taphnis. Et factū ē ūbū dñi
ad iheremiā in taphnis dicens. Sume in
manu tua lapides grandes. & absconde

col in cripta que est sub muro Lateritio
 in porta domus pharaonis in taphnis cer
 nentib; uiril iudeis. & dices ad eos. hec die
 dñs exercituum dñs isrl. Ecce ego mittā &
 assumā nabuchodonosor regem babilonis
 seruum meū & ponā thronū eius sup lapi
 des istos. quos abscondi. & statuet solū eus
 sup eos. ueniensq; percutiet terrā egypti. q̄s
 in morte in morte & quos in captiuitate. i
 captiuitatē. & q̄s in gladio in gladium
 Et succendet ignem in delubris deorū egypti.
 & cōburet ea. & captiuos duces illos. & ami
 ciet terra egypti. sicut amicit pastor pal
 lo suo. & egrediet in de in pace. & conteret
 statuas domus solis. que sunt in terra egypti.
 & delubra deorū egypti cōburet igni.

Verbū qd factū ē ad iheremiā & ad om̄s iude
 os. q̄ erant in terra egypti. habitantes in
 magdalo. & in taphnis. & in memphis. et in
 terra phatures dicens. Hec die dñs exerci
 tuum dñs isrl. Vos uidistis omne malum
 istud qd adduxi sup iherlm. & sup omnes
 urbes iuda. & ecce sunt desertū hodie & n̄
 est meis habitator ppter malitiā quā fece
 runt. ut me ad iracundiā. puocarent. et
 irent & sacrificaret. & coleret deos alienos
 quos nesciebat. & illi & uos. & patres ur̄.
 Et mihi ad uos om̄s seruos meos pphetas. de
 nocte consurgens. mittensq; & dicens. nolite
 facere uerbū abhominatiōis huiuscemodi.
 & n̄ audierunt me. nec inclinauerūt aurem
 suā. ut conuerterent a malis suis. & n̄ sacri
 ficarent dñs alienis. & conflata ē indig
 natio mea. & furor me. & succensa ē inem
 unitatib; iuda. et in plateis iherlm. & uersę
 sunt in solitudinem. & uastitatē scđm
 diem hanc. Et nunc hec die dñs exerci
 tuū dñs isrl. Quare uos facitis malū gñ
 de contra animal ur̄as. ut intereat ex
 uobis uir & mulier. paruulus & lactans

de medio iude. nec relinquat uobis que
 quā residuum. puocantes me in opib; ma
 nuum ur̄arū. sacrificando dñs alienis in
 terra egypti. in quā ingressi estis ut habitet
 ibi. et dispeatis. & sitis in maledictionē & in
 obpbrū cunctis gentib; terre. Nūquā oblit
 estis mala patrū ur̄orū. et mala regis iuda.
 & mala uxorū eius. et mala ur̄a. et mala
 uxore ur̄arū. que fecerunt in terra iuda. et
 in regionib; iherlm. N̄ sunt mundati usq; ad
 diem hanc. & n̄ timuerunt. & n̄ ābulauerūt
 in lege. & in pceptis meis que dedi corā uobis.
 & corā patrib; ur̄is. Ideo hec die dñs exerci
 tuum dñs isrl. Ecce ego ponā faciē meā in
 uobis in malū. & dispdā omnem iudā. et
 assumā reliquias iude. qui posuerunt faci
 es suas. ut ingrederent terra egypti. & habi
 tarent ibi. & confument om̄s in terra egypti.
 & cadent in gladio & fame. & confumentur.
 A minimo usq; ad maximū in gladio et
 in fame morient. & erunt in iniuriā
 dū & in miraculū & in maledictionem.
 & in obpbrū. Et uisitabo habitatores ter
 re egypti. sicut uisitauī sup iherlm in gla
 dio. & in fame. & in peste. & n̄ erit q̄ effugiat.
 & sit residuus de reliquijs iudeorū q̄ uadunt
 ut p̄gnent in terra egypti. & reuertant ad
 terrā iuda. ad quā ipsi eleuant animal suas.
 ut reuertant. & habitent ibi. N̄ reuertent.
 nisi qui fugerint. Responderunt autē ihe
 remie om̄s uiri. scientes qd sacrificarent
 uiros eorū dñs alienis. & uniuersę mulie
 res. quarū stabat multitudo grandis. & oīs
 populus habitantū in terra egypti. in pha
 tures dicens. Sermonem quem locutus es
 ad nos in nomine dñi. n̄ audiemus ex te.
 sed facientes faciemus om̄e uerbū qd age
 dietur de ore ur̄o. ut sacrificemus reginę
 celi. & libem⁹ ei libamina. sicut fecimus
 nos. & patres nr̄. reges nr̄. & p̄ncipes nr̄.

in urbibus iuda. & in plateis iherusalem.
& saturati sumus panibus. & bene nobis erat
malū q; n̄ uidimus. Er̄o autē tempore. q̄
cessauimus sacrificare reginē celi. & libare
ei libamina. indigemus omnib; & gladio
& fame consumpti sumus. Qd̄ si nos sacrifi-
camus reginē celi. & libamus ei libamina.
nūquid sine uiris nostris facimus ei placentias.
ad colendū eā. & libanda libamina.
Et dixit iheremias ad omnem populū. adū
sum uiros. & aduersū mulieres. & aduersū
uniuersam plebem quę responderat ei uerbū
dicens. Nūquid n̄ sacrificiū qd̄ sacrificasti
in ciuitatib; iuda. & in plateis iherlm̄ uos et
patres ur̄i. reges ur̄i. & principes ur̄i. & po-
pulus terre. hoc recordatus ē dñs. & ascendit
sup̄ cor eius. & n̄ poterat d̄s ultra portare p̄t̄
malitiā studioꝝ ur̄oꝝ. & p̄t̄ abhominatiōē
quas fecistis. & facta ē t̄ra ur̄a in desolationē
& in stuporem. & in maledictū. eo qd̄ n̄ sit
habitor sicut ē dies hec. **Propterea** qd̄ sa-
cificaueritis ydolis. & peccaueritis domino
& n̄ audieritis uocē dñi. et in lege. & in pre-
ceptis eius. & in testimoniis eius n̄ ambulaueritis.
idcirco euenerunt uobis mala hec. **Dixit**
autē iheremias. ad omnem populū. & ad uniuersas
mulieres. **Audite** uerbū dñi omnis
iuda. q̄ estis in terra egypti. **hec** dicit dñs
exercituum d̄s isrl̄. **vos** & uxores ur̄e
locuti estis ore ur̄oꝝ. & manib; ur̄is imple-
stis dicentes. **faciamus** uota nr̄a que uouimus.
& sacrificemus reginē celi. & libemus
ei libamina. **implestis** uota ur̄a. et opere
p̄petrastis ea. **ideo** audite uerbū dñi omnis
iuda. qui habitatis in terra egypti. **ecce** ego
iurauimus in nomine meo magno dicit dñs.
quia nequaquā ultra nomen meū uoca-
bitur ex ore omnis uiri iudei dicentis. **ui-
uit** dñs d̄s in omni terra egypti. **ecce**
ego uigilabo sup̄ eos in malū. & n̄ in bo-

num. & consument om̄s uiri iuda. quisi
in terra egypti. gladio & fame. donec penitus
consumantur. **Et** q̄ fugerit gladiū reuertent
de terra egypti. in terrā iuda. uiri pauci. et
scient omnes reliquę iuda. ingredientium
terrā egypti. ut habitent ibi. cuius sermo cō-
pleatur. **meus** an illorū. **Et** hoc uobis signū
ait dñs. qd̄ uisitem ego sup̄ uos in loco isto.
ut sciatis quia uere cōplebunt sermoneſ meos
contra uos in malū. **hec** dicit dñs. **Ecce** ego
tradā pharaonem effixę regem egypti. in ma-
nu inimicorū eius. & in manu querentium
animā illius. sicut tradidit sedechiā regem
iuda. in manu nabuchodonosor regis baby-
lonis inimici sui. & querentis animā eius.

Verba uero qd̄ locutus ē iheremias. p̄pheta.
ad baruch filij nerie. cū scripsisset uer-
ba hec in libro de ore iheremie. anno quar-
to iobachim filij iosie regis iuda dicens.
hec dicit dñs d̄s isrl̄ ad te baruch. **iristi**
ue in misero. qm̄ addidit dñs dolorem
dolori meo. **laboraui** in gemitu meo. & re-
quem n̄ inueni. **hec** dices ad eū. **sic** dicit
dñs. **ecce** quos edificauimus ego destruā. & quos
plantauimus ego euello. & uniuersā terrā hęc
& tu queris ē grandia. **Noli** querere. q̄a
ecce ego adducā malū sup̄ omnem carnem
ait dñs. & dabo tibi animā tuā in salutē.
in omnib; locis ad quecūq; prexeris. **Et**
factū ē uerbū dñi ad iheremiā contra
gentes ad egyptū aduersū exercitū pha-
raonis nechao regis egypti. q̄ erat iuxta
flumen eufraten. in charchanis. quem
percussit nabuchodonosor rex babilonis.
in anno quarto iochim filij iosie regis
iuda. **parate** scutū & clipeū. & p̄pare
ad bellū. **lungite** equos. & ascendite ad
tel̄. **state** in galeis. **polite** lanceas. **induite**
uos loriceis. **Et** g. **Vidi** ipsos p̄p̄dos.
& terga uertentes. **fortes** corū celos.

fugerunt concita nec respererunt: terror
 undiq; ait dñs. **N** fugiat uelox: nec salua
 ri se putet fortis. Ad aqilonem iuxta flumē
 eufraten: uicti sunt & ruerunt. **U**s ē iste qui
 quasi flumen ascendit: et ueluti flumiorū
 intumescunt gurgites eius. **E**gyptus flumī
 nis instar ascendit: & uelut flumina moue
 buntur fluctus eius: & dicit. Ascendens opā
 terrā: p̄dā ciuitatē & habitatores ei. Ascendit
 te equos: & exultate in curribus: & p̄cedant
 fortes ethiopia: & libies tenentes scutū: & h
 dñi arripientes & iacentes sagittas. **H**ies autē
 illa dñi dñi exercituum dies ultionis: ut su
 mat uindictā de inimicis suis. **D**euiorabit
 gladius & saturabitur: & mebrabit san
 guine corū. **H**icima enī dñi exercituum in
 terra aqilonis iuxta flumen eufraten. **A**scē
 de galaa: & tolle resinā uirgo filia egypti.
 frustra multiplicabis medicamina: sanctā
 n̄ erit tibi. **A**udierunt gentes ignominiam
 tuā: & ululatus tuus impleuit terrā: q̄a for
 tis ip̄egit in fortem. **A**bo pariter conciderūt.
Vocabū qd locutus ē dñs ad iheremiā pphā
 sup eo qd uenturus esset nabuchodonosor
 rex babilonis: & p̄cussurus terrā egypti. **A**n
 nuntiate egypto: & auditū facite magdalo:
 & resonet in memphis: & in taphnis dicite.
Ita: & p̄para te: quia deuorauit gladius
 ea que meruerunt tuosunt. **Q**uare cōpu
 truit fortis tuus: **N**̄ stetit: qm̄ dñs subuer
 tit eū. **M**ultiplicauit ruentes: ceciditq; iur
 ad primum suum & dicit. **S**urgite reuertamī
 ad populū nr̄m: et ad terrā natiuitatis nr̄e: a
 facie gladij colūbe. **V**ocate nomen pharao
 regis egypti: tumultū adduxit temp̄. **V**iuo
 ego inquit rex dñs exercituum nom̄ eius:
 qm̄ sicut thabor in montib;: & sicut carme
 lus in mari ueniet. **V**asa transmigratiois
 fac tibi: habitatrix filia egypti: q̄a memphis
 in solitudinem erit: & deseret inhabitabilis.

Vitula elegans atq; formosa egyptus: **S**z
 mulator ab aqulone ueniet ei. **M**erxen
 nariū q̄q; eius qui uersabantur in medio ei
 quasi uitula saginata: uersi sunt & fugerūt
 simul: nec stare potuerunt: quia dies inter
 fectionis eorū uenit sup eos: tēp̄ uisitacionis
 eorū. **V**ox eius quasi eris sonabit: qm̄ cū exer
 citu p̄p̄adunt: & cū securib; uenient ei: qua
 si ligna cedentes succiderunt saltū ei: aut do
 minis qui supputari n̄ potest. **M**ultiplica
 ti sunt sup locustas: & n̄ ē eis numerus. **C**on
 fusa est filia egypti: & tradita in manu poplī
 aqulonis: dicit dñs exercituum dñs isrl̄. **E**cce
 ego uisitabo sup tumultū alexandrię: & sup
 pharao: & sup egyptū: et sup deos eius: & super
 reges eius: et sup pharao: & sup eos q̄ confidit
 in eo: et dabo ego eos in manu querentium
 animā eorū: & in manu nabuchodonosor
 regis babilonis: & in manu seruorū eius:
 & post hec habitabit confidenter: sicut dies
 pristinis ait dñs. **E**t tu ne timeas serue meus
 iacob: & ne p̄ueas isrl̄: quia ecce ego saluum
 faciam te de longinquo: & semen tuum de ter
 ra captiuitatis sue: **E**t reuertet iacob: & descet
 & p̄spabit: & n̄ erit qui exerceat eū. **E**t tu no
 li timere serue meus iacob: ait dñs: q̄a ego
 tecū sū: q̄a consumā ego cunctas gentes ad
 quas cieci te: te ū n̄ consumā sed castigabo
 te in iudicio: nec quasi innocenti parcā tibi.
Nā factū ē uerbū dñi ad iheremiā ppham
 contra palestinos ante quā p̄citeret pharao
 garā. **H**ec dicit dñs: ecce aque ascendunt
 ab aqulone: & erunt quasi torrentes mundans
 & opient terrā & plenitudinem eius: urbem
 & habitatores eius: **C**lamabunt homines et
 ululabunt om̄s habitatores terre: ab strepi
 tu pompe armorū & bellatorū eius: a cōmoti
 one quadrigarū eius: et multitudine rotarū
 illius. **N**̄ respererunt patres filios manib;
 dissoluti: p̄ aduentu diei in q̄ uastabuntur

om̄s philistinū' & dissipabitur tyrus & sydon
cū omnib; reliquis auxilijs suis. Depopulat̄ ē
enim palestinos' reliquias in sulc capadocie. Ve
nit caluiniū sup gazam' conticuit ascalon.
& reliquie uallis earū. Usq; q̄ concidit o mu
chro dñi' usq; q̄ n̄ quiescet. Ingrederet in ua
ginā tuā' refrigerare & sile. Q̄ modo quiescet
cū dñs p̄cepit ei aduersus ascalonem. & adū
sus maritimas eius regiones. Ibiq; condixerit
illy. **Hec dicit dñs exercituum dñs isrl̄.** **Ve**
sup nabo. q̄m uastata ē & confusa. capta est
cariathari. confusa ē fortis & tremuit. N̄ ē
ultra exultatio in moab' contra esebon cogi
tauerunt mali. Venite. & disperdamus eā
de gente. Irigo silens conticesces' sequet̄ q;
te gladius. Vox clamoris de oronam' ua
sitas & conctio magna. Conctita ē moab'
annuntiate clamorem paruulis eius. Per
ascensū enī luyth plorans ascendet in fle
tū' q̄m in descensu oronāi hostes ululanti
contritionis audierunt. Fugite. saluate
animas uras'. & eritis quasi iurice in de
serto. Pro eo enī qd̄ habuisti fiduciā in
munitionib; tuis. & in thesauris tuis. tu
q̄q; capieris. & ibit chamol intransmigra
tionē. sacerdotes eius. & principes e' simul.
& ueniet p̄do ad omnem urbem. & urbs
nulla saluabit̄. Et p̄bunt ualles. & dissi
pabuntur cāpestria. q̄m dixit dominus.
Date florem moab' quia florens egrediet̄
& ciuitates eius deserte erunt. & inhabi
tabiles. **Maledictus hō q̄ facit op' dñi**
fraudulenter. & maledict' q̄ phibet gla
diū suum a sanguine. Fertilis fuit mo
ab ab adolescentia sua. & requieuit in se
cib; suis. nec transfusus ē de uase in uas
& intransmigrationē n̄ abiit. Idcirco
p̄mansit gustus eius in meo. & odor eius
n̄ ē imutatus. **Propterea ecce dies ueniunt**
dicit dñs. & mittā ei ordinatores. et

stratores laguncularū. & sternerent eum.
& uasa eius exhaurient. & lagenas eorum
collident. Et confundet̄ moab a chamol. si
cut confusa ē dom' isrl̄ a bebel. in qua
habebat fiduciā. **Q̄m dicitis fortes sumus.**
& uiri robusti ad p̄liandū'. **Uastata ē moab**
& ciuitates illius ascenderunt. & electi iuue
nes eius descenderunt in occisionem. **Au**
rex dñs exercituum nomen eius. **Prope ē**
interitus moab ut ueniat. & malū eius
uelociter accurret nimis. **Consolamini**
eū om̄s qui estis in circuitu eius. & unū
si qui scitis nomen eius dicite. **Q̄m con**
fracta ē uirga fortis. baculus gl̄iosus.
Descende de glā & sede in sita. habitatio
filie dibon' q̄m uastator moab ascendet
ad te. & dissipabit munitiones tuas. **In**
uya sta. & p̄spice habitatio arver. m̄roga
fugientem & eū qui euasit. dic qd̄ accidit.
Confusus ē moab. q̄m uictus ē. **Ululate**
& clamate. annuntiate in arnon. q̄m
uastata ē moab. & iudiciū uenit ad t̄ā
campestrem sup helon'. et sup jela. et sup
mempba. & sup dibō. & sup nabo. & sup
domū deblathaim. & sup cariatharim
et sup bebgamul. & sup bechmaon. & se
charioth. & sup bosra. et sup om̄s ciuita
tes terre moab. que longe. & que p̄p̄sūt
Abscisum ē cornu moab. & brachiū eius
contū ē ait dñs. **In ebriate eū.** quoniā
contra dñm erect' ē. & allidet manum
moab in uomitū suo. et erit in derisum
etiā ipse. **fuit enī in derisū tibi isrl̄.**
quasi inter fures reperisset eū. **Prope uer**
ba q̄ tua que aduersus illū locutus es.
captiuus duxeris. **Relinquitte ciuitates.**
& habitate in petra habitatores moab'.
estote quasi colūba nidificans in sūmo
ore foraminis. **Audiuim' supbiā moab'.**
supbi; ē ualde. **Sublimitatē eius.** et

Arrogantia. et supbia. & altitudinem cordis
illius ego scio ait dominus. & iactantiam eius. eo
quod non sit iuxta eam iustitiam eius. nec iuxta quod
poterat conata sit facere. Ideo super moab eju
labo. & ad moab uniuersum clamabo. & ad iu
ros muri fictilis lamentantes. De planctu
jazer plorabo tibi uinea sabama. ppagines
tuas transierunt mare usque ad mare jazer
puenerunt. super messem tuam & undemiam
tuam pido irruit. Ablata est lectica & exulta
tio de carmelo. & de terra moab. & unum
de torcularibus sustulit. nequaquam cantato
rue. solitum celeuma cantabit. De clamore
esebon usque eleale. & iesa dederunt uocem
suam. a segoz usque ad oronaim uitulam con
sternantem. Aque quae nemini pessime erit
sto auferam de moab ait dominus offerentem in
excelsis. & sacrificantem diis eius. Propterea
cor meum ad moab quasi tibia erit sona
bit. & cor meum ad iuros muri fictilis dabit
sonitum tibiarii. Quia plus fecit quam potuit.
idecirco pierunt. Omne enim caput caluitum
& omnis barba rasa erit. incunctis manibus
colligatio. & super omne dorsum ciliatum. et
super omnia tecta moab. et in plateis eius
omnis planctus. quia contritus moab sicut
uas inutile ait dominus. Quia uicta est. & ulula
uerunt. Quia deiecit ceruicem moab. & con
fusus est. Erunt quoque moab in derisum. & in exem
plum omnibus in circuitu suo. Hec dicit dominus
Ecce quasi aquila euolabit. & extendet alas
suas ad moab. Capta est carioth & munty
ones comprehensae sunt. & erit cor fortium moab
in die illa. sicut cor mulieris parturientis.
Et cessabit moab esse populus. quoniam contra
animum gloriatur est. Pauor. & fouea. & laqueus
super te o habitator moab. ait dominus. Si fugerit
a facie pauoris. cadet in foueam. & qui conscen
derit de fouea. capietur laqueo. Adducam
enim super moab annum uisitationis eorum.

23
dicit dominus. In umbra esebon steterunt
de laqueo fugientes. quia ignis egressus est de
esebon. & flamma de medio seon. & deuorabit
partem moab. et uerticem filiorum tumultus.
He tibi moab. puli popule cbamos. quae comprehen
sionem sunt filii tui. & filiae tuae in captiuitate.
& conuertam captiuitatem moab in nouissimis
diebus. ait dominus. huc usque uidetur moab. Nunc ad filiam amon.

Hec dicit dominus. Numquid filii non sunt israhel.
aut heres non est eius. Cur igitur hereditatem
possidebit melchon. Gad & populus eius
in urbibus eius habitabit. Ideo ecce dies ueni
ent dicit dominus. & auditum faciam super rabath
filiorum amon fremitum plium. & erit in tumultu
tum dissipata. filiae quoque eius igni succendentur.
& possidebit israhel possessores suos dicit dominus.
Ulula esebon. quoniam uastata est a hi. Clamate
filiae rabath. accingite uos ciliatibus. plan
gite & circuite per sepe. quia melchom in tran
s migrationem ducetur. sacerdotes eius. et
principes eius simul. Et gladius in ualibus.
Defluxit uallis tua filia delicata. quae
confidebas in thesauris tuis. et dicebas. Quis
ueniet ad me. Ecce ego inducam super te ter
rorem. ait dominus deus exercituum. ab omnibus
qui sunt in circuitu tuo. & dispergemus sin
guli. a conspectu uisus. nec erit qui congreget
fugientes. & post haec reuertetur faciam capti
uos filiorum amon. ait dominus.
Hec dicit dominus exercituum. Numquid non est ult
sapientia in theman. Perit consilium
a filiis. inutilis facta est sapientia eorum.
fugite. tergauerite. descendite in uora
gnem habitatores dedan. quoniam perditionem
esau. adduxi super eum. tempus uisitationis eius.
Si undemiatore uenissent super te. non reli
quissent racemum. si fures in nocte. rapuis
sent quod sufficeret tibi. Ego si discooperis
esau. reuelam abscondita eius. & celari non po
terit. Vastatum est semen eius. & fructus eius. & uices

ny eius. & n̄ erit. Relinque pupillos tuos
& ego eos faciam uiuere. & indux̄ tuꝝ in
me sp̄abunt. quia hec dicit dñs. Ecce quis
n̄ erat iudiciũ ut biberent calicem. bibe-
tes bibent. & tu quasi innocens relinqueris.
¶ Eris innocens. sed bibens bibes. quia p̄ me
met ipsũ iuram dicit dñs. qđ in solitudinem
& in obp̄brũ et in desertũ. & in maledictionẽ
erit uosra. & omnes ciuitates eius. erunt in
solitudines sempiternas. Auditiũ audiui a
dñõ. & legatus ad gentes missus sum. Congre-
gamini & uenite contra eã. et consurgamini
in preliũ. Ecce enĩ paruulũ dedi te in gentib.
contemptibilem inter homines. Arrogantia
tua decepit te. & sup̄bia cordis tui. qui
habitas in cauernis petre. & apprehende-
re nitens altitudinem collis. Cũ exalta-
ueris quasi aquila nidũ tuũ. inde deca-
ham te dicit dñs. Et erit ydumea deserta.
omnis qui transibit p̄ eã stupebit. & sibi-
bit sup̄ om̄s plagas eꝝ. sicut subuersa est
sodoma & gomorra. et uicines eꝝ ait dñs.
Non habitabit ibi uir. & n̄ incolet eam
filius hominis. Ecce quasi leo ascendet de
sup̄bia iordanis. ad pulchritudinẽ robustã.
q̄a subito eũ currere faciã ad illã. & q̄s erit
electus. quem p̄ponã eꝝ. ¶ Et enĩ similis meꝝ.
& q̄s sustinebit me. ¶ Et q̄s est iste pastor. qui
resistat uultui meo. ¶ Propterea audite
consiliũ dñi qđ misit de edom. & cogitati-
ones eius. quas cogitauit de habitatoribus
theman. Si n̄ deierint eos paruuli gregis.
n̄ dissipauerint eũ eis habitaculũ eorum.
A uoce ruine eꝝ cõmota est terra. clamor
in mari rubro audit̄ e uocis eꝝ. Ecce quasi
aq̄la ascendet. & uolabit. & expandet alas
suas sup̄ bosram. & erit eꝝ fortũ ydumẽ.
in die illa quasi eꝝ mulieris parturientis.
Confusus ē einath. & arphat. q̄a auditiũ
pestimũ audierunt. Turbati s̄t in mari

p̄ sollicitudine. quiescere n̄ poterunt. Dissol-
uta est damascus. uersa in fugã. Tremor
apphendit eã. angustia & dolores tenuerũt
eã quasi parturientem. ¶ Cũ dereliquerũt
ciuitatem laudabilem. urbem letitię. ¶ Ideo
cadent iuuenes eius in plateis eius. et omnes
iuri p̄lii conticescent. in die illa ait dñs exer-
cituum. & succendã ignem in muro damasc.
& deuorabit mema benadab.

Hec dicit dñs. Surgite ascendite ad cedar.
& uastate filios orientis. Tabernacula eorũ
& greges eꝝ capient. pelles eorũ & omnia
uasa eꝝ. & camelos eꝝ tollent sibi. & uocabũt
sup̄ eos formidinem in circuitu. Fugite. abue-
uehementer. in uoragibus. sedete q̄ habitatis
allos. ait dñs. Inuit enĩ contra uos nabu-
chodonosor rex babilonis consiliũ. & cogi-
tauit aduersũ uos cogitationes. Consurgite
& ascendite ad gentem quetã. & habitantem
confidenter ait dñs. ¶ Hostia n̄ uedes eis. soli
habitant. & erunt cameli eorũ in direp-
tionem. & multitudo iumentoy in predam.
& dissipã eos in omnem uentũ. qui sunt
attonsi in cornã. & ex omni confinio eorũ
adducã interitiũ sup̄ eos ait dñs. Et erit
asor in habitaculũ draconũ. deserta usq;
in eternũ. ¶ Manebit ibi uir. nec incolet
eã filius hominis. ¶ Qđ factũ ē tũbũ dñi ad
ibesemiã. p̄phã adũũ elam. in p̄ncipio
regni sedechie. regis iuda dicens. hec dicit
dñs exercituum. Ecce ego confringã ar-
cũ helã. & sumã fortitudinem eorũ. & in-
ducã sup̄ helã. quattuor uentos a quattuor
plagis eely. & uentilabo eos in om̄s uentos
istos. & n̄ erit gens ad quã n̄ pueniant. p̄fu-
gi helã. Et pauere faciã helã corã inimicũ
suis. & in conspectu querentũ animã ipsoꝝ.
Et adducã sup̄ eos malũ. uã furoris meꝝ dicit
dñs. ¶ Emittã post eos gladiũ donec consu-
mã eos. & ponã solũ meũ in helam.

et pda inde reges & principes ait dñs
 Innouissimis autem dieb; reuerti faciam
 captiuos belam. dicit dominus.
Herbū quod locutus ē dñs de babylone &
 de terra chaldeoꝝ in manu iheremie pph̄e
 Annuntiate in gentib; & auditū facite.
 leuate signū / pdicate & nolite celare. Hic
 capta ē babylon / confusus est bel / uetus ē
 marodach. & confusa sunt sculptura eius
 supata sunt ydola eoz qm̄ ascendit contra
 eā gens ab aqlone. que ponet terrā eus
 in solitudinem. & n̄ erit qui habitet in ea
 ab homine usq; ad pecus / & moti sunt & ab
 erunt. In diebus illis & in tempore illo ait
 dñs uenient filii isrl̄ & filij iuda simul.
 ambulantes & flentes pperabunt / & dñm
 dñm suum querent in syon. Interrogabit
 uā huc facies eorū uenient / & apponent
 ad dñm federe sempiterno. qd̄ nulla obli
 uione delebit. Grex yditus factus ē populus
 meus. pastores eoz seduxerunt eos / fecerūtq;
 uagari in montibus. De monte in collem tran
 sierunt / oblitū sunt cubitū suū. Om̄s q̄ inue
 nerunt comederunt eos / & hostes eorū dixe
 runt n̄ peccauimus. p̄ eo qd̄ peccauerunt
 domino decore iustitiaz & expectationi patrū
 eorū dñō. Recedite de medio babylonis & de
 terra chaldeoꝝ egredimini. & estote quasi
 cedi ante greges / qm̄ ecce ego suscito & adduco
 in babylonem congregationem gentium
 magnarū. de terra aqlonis / & p̄p̄abuntur
 aduersū eā / & inde capiet. Sagitta eius qua
 si uiri fortis interfectoris / n̄ reuertetur
 uacua. Et erit chaldaea in p̄dā. om̄s uastā
 telcā replebunt ait dñs / qm̄ exultatis
 & magna loquimini. diripientes here
 ditatē meā. qm̄ effusi estis sicut uentus.
 sup herbā / & mugistis ut tauri. Confusa ē
 mater ur̄a nimis / & adequata puluery
 que genuit uos. Ecce nouissima erit in

gentibus. & deserta in iya. & arenis. abita
 dñi n̄ habitabitur. sed rediget̄ tota in soli
 tudinem. Omnis q̄ transit p̄ babylonem
 stupebit / & sibilabit sup uniuersis plagis
 eius. Prepamini contra babylonem p̄ cir
 cuitū. Om̄s qui tenditis arcū debellate eam /
 n̄ parcatis iaculis. quia dñō peccauit. Clama
 te aduersus eā / ubiq; dedit manū. Ceciderūt
 fundamenta eus / destructi sunt muri eus /
 qm̄ ultio dñi est. Vltionem accipiet de ea
 sicut fecit facite ei. Uisidite fatorem de ba
 bylone. & tenentem falceam in tempore me
 sis / a facie gladii colūbe. Nusquisq; ad
 populū suum conuertetur / & singuly ad
 terrā suā fugient. Grex dispersus isrl̄ / leo
 nes eiecerunt eū. Primus comedit eū rex as
 sur / iste nouissimus exollauit eū nabucho
 donosor rex babylonis. Preterea hec die dñs
 exercituum d̄s isrl̄. Ecce ego uisitabo regē
 babylonis. & terrā eius. sicut uisitaui regē
 assur. & reducā isrl̄ ad habitaculū suum /
 & pasceat̄ carmelus & basan. & in monte
 effraim & galaaad saturabit̄ anima eius.
In dieb; illis & in tempore illo ait dom̄
 queret̄ iniquitas isrl̄ & n̄ erit / & peccatum
 iuda. n̄ inueniet̄. qm̄ p̄p̄itū est eis quos
 reliquero. Sup terrā dominantū ascende.
 & sup habitatores eius uisita. Dissipa & inter
 fice que post eos sunt ait dñs / & fac iuxta
 omnia que p̄cepi tibi. Vox belli in terra / et
 contritio magna. Quia contractus & cont̄
 est malleus uniuersę terre. Quia uersa est
 in desertū babylon in gentibus. Maqueau
 te & capta est babylon. & nesciebas / inuen
 ta est & apprehensa. qm̄ dñm puocasti. Apert
 dñs thesaurū suum. & protulit uasa ire
 sue / qm̄ opus est dñō dō exercituum in terra
 chaldeoꝝ. Venite ad eā ad extremis finib;
 aperte ut creant q̄ conculeet̄ eā. Tollite de
 iya lapides. & redigite in acernos / iustitiam eā /

nec sit quicquā reliquum. Dissipare unū
sol fortes eius descendant in occisionem. Ve
eius quia uenit dies eorū tempus uisitationis
eorū. Hor fugientū & eorū q̄ euaserunt de
terra aquilonis ut annuntient in syon
ultionem dñi dñi nri ultionem templi eius.
Annuntiate in babilonem plurimis om
nibus qui tendunt arcū. Consistite aduers⁹
eā p̄ gurū & nullus euadat. Reddite ei se
cundū opus suum iuxta omnia quę fecit
facite illi quia contra dñm erecta est.
aduersum sanctum israhel. Idcirco cadet
iuuenes eius in plateis eius & omnes uir bel
latores eius conuiescent in die illa ait dñs.
Ecce ego ad te supbe dicit dñs dñs exercitū
quia uenit dies tua tempus uisitationis tue
& cadet supbe & corruet & non erit q̄ suscipiet
eū. Et succendā ignem in uribus eius et
deuorabit omnia in circuitu eius. **H**ec
dicit dñs exercituum. Calumpniā sustinet
filius isrl̄ & filii iuda simul om̄s qui ceperūt
eos tenent nolunt dimittere eos. Redēptō
eorū fortis dñs exercituum nomen eius. **I**n
iudicio defendet causam eorū ut extirret
terriā & commoueat habitatores babilonis.
Gladius ad chaldeos ait dñs & ad habitato
res babilonis & ad principes & ad sapientes
eius. Gladi⁹ ad diuinos eius qui stulti erunt
gladi⁹ ad fortes illius q̄ timebunt. Gladius
ad equos & ad currus eius & ad omne uulg⁹
qd̄ est in medio eius et erunt quasi mulieres.
Gladius ad thesauros eius qui diripientur.
Siccitas sup aquas eius erit & arefcent. q̄a
terra sculptiliū ē et in portentis gloriantur.
Propterea habitabunt drachones eū factus fi
carus & habitabunt in ea strutiones et nō
habitabit ultra usq; in sempiternū. nec
erit ultra usq; ad generationē & gene
rationem sicut subuertit dñs sodomā et
gomorā et uicinas eius ait dominus.

Non habitabit ibi uir nec inolet eā filius
hominis. Ecce populus uenit ab aquilone.
& gens magna & reges multi consergent a fi
nibus terre. arcū & scutū apprehendent. Irude
les sunt & in misericordes uox eorū quasi ma
re sonabit & sup equos ascendet sicut uir
patus ad preliū contra te filia babilonis. Au
diuit rex babilonis famā eorū & dissolue
sunt manus eius angustia apprehendit eū
dolor quasi parturientem. Ecce quasi leo a
scendet de supbia iordani ad pulchritudi
nem robustā quia subito eū currere faciā
ad illā. Et quis erit electus quem p̄ponā ei.
Uis enī similis mei et quis sustinebit me.
Et q̄s ē iste pastor q̄ resistat uultui meo.
Propterea audite consiliū dñi. qd̄ mente
concepit aduersū babilonem & cogitatio
nes eius quas cogitauit sup terrā chaldeorū.
n̄ detaxerunt eos paruuli gregū n̄ dissipati
tū fuerit eū ipsi habitaculi eorū. A uoce
captiuitatis babilonis commota ē terra et
clamor inter gentes auditus est. **H**ec dicit
dñs. Ecce ego suscitabo sup babilonem et
sup habitatores eius q̄ cor suum leuauerūt
contra me quasi uentū pestilentem & mit
tā in babilonem uentilatores & uentilabūt
eā & demolientur terrā eius qm̄ uenerūt
sup eā undiq; in die afflicti om̄s eius. Non
tendat q̄ tendit arcū suum & n̄ ascendat
loricatus. Nolite parcere iuuenibus ei inter
ficite omnem militiā eius & cadent in t̄feh
in terra chaldeorū & uulnerati in regionib⁹
eius qm̄ n̄ fuit induatus isrl̄ & iuda a dño
suo deo exercituum. Terra autē eorū repleta ē
delicto a scō isrl̄. fuge de medio babilonis
& saluet unusquisq; animā suā. Nolite
tacere sup iniquitates eius qm̄ tempus
ultionis ē dño. uicissitudinem ipse retri
buet ei. Calyx aureus babilonis in manu
dñi inebrians omnem terrā. De uino ei⁹

biberunt omnes gentes: & ideo comote sunt.
Subito cecidit babilon: & contrita est. **V**lulate
sup eam: tollite resinā ad dolorem eius
si forte sanetur. Curauimus babilonē & nō ē
sanata: derelinquamus eā. & eamus unius
quisq; in terrā suā: qm̄ puenit usq; ad celos
iudiciū eius: & eleuati sunt usq; ad nubes.
Paulit dñs iustitias nr̄as: uenite & enarremus
in syon opus dñi dī nr̄i. Acute sagittas:
implere pharetras. Inscitauit domū
sp̄m regū medorū: & contra babilonem
mens eius ut pdat eā: qm̄ ultio dñi ē. ulgo
templi sui. Sup muros babilonis leuate
signū: augete custodiam. Leuate custodes:
preparate in sidias: quia cogitauit dñs
& fecit quicūq; locutus est: contra habitatores
babilonis. **Q**uē habitas sup aquas
multas: locuples in thesauris: uenit finis
tuis pedalis p̄cisionis tue. **I**urauit dñs
exercituum p̄ animā suā qm̄ replebo te
hominib; quasi bruchis: & sup te celestia
cantabitur. **Q**ui fecit terrā in fortitudine
sua: & p̄pauit orbem in sapientia sua: et
prudētia sua extēdit celos: dante eo
uoces: multiplicabuntur aque in celo.
qui eleuat nubes ab extremo terre: fulgura
in pluuiā fecit: & p̄durit uentos
de thesauris suis. **S**cutus ē omnis homo
a scientia: confusus est omnis conflator
in sculptis: quia mendax conflatio eius:
nec est sp̄s meus. **V**ana sunt opa: & risu
digna: in tempore uisitationis sue p̄bit.
Sicut hec pars iacob: q̄a q̄ fecit omnia
ipse est: & isrl̄ scpt̄ū hereditatis eius: dñs
exercituum nomen eius. **C**ollidit turchi
uasa belli: & ego collidā in te gentes: & di
spidā in te regna: et collidā in te equum
et equitem eius: & collidā in te currum
& ascensorem eius: et collidā in te uirum
et mulierem: & collidā in te puerū & senē.

et collidā in te iuuenes & uirgines: et col
lidā in te pastorem & gregem eius: & col
lidā in te agricolā: & iugales eius: & collidam
in te duces & magistrat: et reddā babilonem
& eunuchis habitatorib; chaldeis omē malū
qd̄ fecerunt in syon in oculis ur̄is ait dñs:
Ecce ego ad te mons pessifer: ait dñs: q̄ cor
rūpis omnem terrā: extendā manū meam
sup te: & euoluā te de petris: & dabo te in
montem cōbustionis: & nō tollent de te
lapidem in angulū: et lapidē in fundamē
ta: sed p̄ditus in eternū eris ait dñs. **L**e
uate signū in terra: clangite bucina in gē
tibus. **S**anctificate sup eā gentes: & nuntiate
contra illam regib; ararath: menim: & ascē
nez: numerate contra eā capsar: adducite
equum: quasi bruchū aculeatū. **S**anctificate
contra eā gentes: reges medie: & duces eius:
& uniuersos magistratus eius: cunctā q;
terram potestatis eius: & cōmouebit terra
& turbabit: quia cinglaunt contra babilonem
cogitatio dñi: ut ponat terram
babilonis desertā: & inhabitabilem. **E**s
lauerunt fortes babilonis a p̄lio: habita
uerunt in p̄sidis: deuorati sunt robur eorū:
& facti sunt quasi mulieres. **I**ncensa sunt
tabernacula eius: & contriti sunt uectes:
Currens obuiā currenti ueniet: & nuntius
obuiā nuntianti: ut annuntiet regi babilo
nis quia capta ē ciuitas: a sūmo usq; ad sū
mū: & uada p̄occupata sunt: & paludes
incense sunt igni: & uiri bellatores cōt
bati sunt: q̄a hec dicit dñs exercituum
d̄s isrl̄: **F**ilia babilonis quasi area: tēp̄
trituri eius adhuc modicū: & ueniet temp̄
messionis eius: **C**omedit me: deuorauit me
nabuchodonosor rex babilonis: reddidit me
quasi uas mane: obsorbuit me quasi dra
cho: repleuit uentrem suum teneritudi
ne mea: et eiecit me iniquitas adūsū me:

et caro mea super babilonem dicit habitatio syon. et sanguis meus super habitatores chaldaee dicit iherusalem. Propterea hec dicit dominus. Ecce ego iudicabo causam tuam. et ulciscar ultionem tuam. et desertum faciam mare eius. et siccabo uenam eius. et erit babilon in cumulos habitatio draconum. stupor. et sibilus. eo quod non sit habitator. Simul ut leones rugient. excrucient comas. uelut canes leonum. In calore eorum ponam potus eorum. et inebriabo eos ut sopiant. et dormiant sompnum sempiternum. et non consurgant dicit dominus. Deducam eos quasi agnos ad uictimam. quasi arietes cum hedis. Quia capta est selsach. et comprehensa est in claua uniuersae terrae. Quia facta est in stuporem babilon inter gentes. Ascendit super babilon mare. et multitudo fluctuum elapsa est. facte sunt ciuitates eius in stuporem terra inhabitabilis et deserta. terra in qua nullus habitet. nec transeat per eam filius hominis. Et uisitabo super bel in babilone. et eiciam quod absorbuerat de ore eius. et non confluent ad eum ultra gentes. Si quidem et murus babilonis corruet. Egre dimini de medio eius populus meus. ut saluet unusquisque animam suam. ab ira furoris domini. ne forte mollescat cor uestrum. et timeant audiri. qui audiet in terra. et ueniet in anno audito. et post hunc annum audito et iniquitas in terra. et dominator super dominatorem. Propterea ecce dies ueniunt. et uisitabo super sculptilia babilonis. et omnis terra eius confundetur. et uniuersi interfecti eius cadent in medio eius. Et laudabunt super babilonem caeli et terra. mare. et omnia quae in eis sunt. quia ab aqilone ueniunt ei prodones ait dominus. Quia quia fecit babilon ut caderent occisi in israel. sic de babilone cadent occisi super uniuersam terram. Qui fugistis gladium uenite. nolite stare. Recedamini. peccati domini. et iherusalem ascendet super cor uestrum. Confusi sumus quoniam audimus uos obprobria. operuit ignominia facies nostras.

quia uenerunt alieni super sanctificationem domus domini. Propterea ecce dies ueniunt ait dominus. et uisitabo super sculptilia eius. et in omni terra eius mugiet uulneratus. Si ascenderit babilon in celum. et firmauerit in excelso robur suum. a me uenient uastatores eius ait dominus. Vox clamoris de babilone. et confusio magna de terra chaldaeorum. quoniam uastauit dominus babilonem. et perdidit ex ea uocem magnam. et sonabant fluctus eius. quasi aquae multae. Uedit sonitum uocis eorum. quia uenit super eam id est super babilonem pado. Et apprehensi sunt fortes eius. et emarent arcus eorum. quia fortis ultor dominus reddens retribuet. Et inebriabo principes eius. et sapientes eius. duces eius. et magistratus eius. et fortes eius. et dormient sompno sempiterno. et non eriguentur ait rex dominus exercituum nomen eius. Hec dicit dominus exercituum. Murus babilonis ille latissimus. suffossione fodietur. et portae eius excelsae igni comburentur. et labores populorum ad melum. et gentium in igne erunt. et disperibunt.

Verbum quod precepit iheremias propheta saraie filio iherie. filii maasie cum pgeret cum sedechia rege in babilonem. in anno quarto regni eius. Saraia autem erat princeps prophetae. Et scripsit iheremias omne malum quod uenturum erat super babilonem. in uno libro omnia uerba haec. quae scripta sunt contra babilonem. et dixit iheremias ad saraiam. Cum ueneris in babilonem. et uideris. et legeris omnia uerba haec. dicet. Domine tu locutus es super locum istum. ut disperderes eum. ne sit quicquam habitet. ab homine usque ad pecus. ut sit perpetua solitudo. Cumque compleueris legere librum istum. ligabis ad eum lapidem. et proiecis illum in medio eufraten. et dices. Sic submergetur babilon. et non consurget a facie afflictionis. quia ego adducam super eam. et dissoluetur. **F**ilius uiginti et unius anni erat sedechias. cum regnare cepisset. undecim annis regnauit in iherusalem.

et nomen matris eius amithal filia there
 mie de lobna. Et fecit malū in oculis dñi
 iuxta omnia que fecerat ioachim. qm̄ fu
 re dñi erat in iherl̄m & in iuda. usq; q̄ pro
 cecit eos a facie sua. & recessit sedechias re
 ge babilonis. factū ē autē in nono anno reg
 ni eius. in mense decimo. decima mensis
 uenit nabuchodonosor rex babilonis. ipse
 & omnis exercitus eius aduersus iherusalē
 et obsederunt eā. Et edificauerunt contra eā
 munitiones in circuitu. & fuit ciuitas obses
 sa. usq; ad undecimū annū regni sedechie.

Mense autē quarto. nona^{die} mensis obtinuit
 famel in ciuitate. & n̄ erat alim̄ta pp̄lo t̄re.
 & disrupta ē ciuitas. & om̄s iuri bellatores
 eius fugerunt. & exierunt de ciuitate nocte
 p̄ uia portę que ē inter duos muros. & ducit
 ad ortū regis. chaldeis obsidentib; urbem.
 in giro. & adierunt p̄ uia que ducit ad he
 remū. Psequutus ē autē exercit̄ chaldeorū
 regem. & apprehenderunt sedechiā in de
 sero. qd̄ ē ihericho. & om̄s comitatus ei
 diffugit ad eo. Cūq; cōphendissent regem.
 adduxerunt eū ad regem babilonis in re
 blata. que est in terra emath. & locutus est
 ad eū iudicia. Et iugulauit rex babilonis
 filios sedechie in oculis eius. sed et omnes
 p̄ncipes iude occidit in reblatha. & oculos
 sedechie erunt. & uinxit eū cōpedib;. et adduxit
 eū rex babilonis in babilonem. & posuit eū
 in domū carceris usq; ad diem mortis eius.

In mense autē quinto. decima mensis. ipse est
 annus nonusdecimus nabuchodonosor. regis
 babilonis. uenit nabuzardan princeps mi
 litie. q̄ stabat corā rege babilonis in iherl̄m.
 & incendit domū dñi. & domū regis. & om̄s
 domos iherl̄m. & omnem domū magnam
 igne cōbussit. et omnem murū iherl̄m per
 euerit. destruxit cunctis exercit̄ chalde
 orū. q̄ erat cū magistro militie. De paup̄

autē populi & de reliquo uulgo qd̄ reman
 serat in ciuitate. et de p̄fugis q̄ transigerāt
 ad regem babilonis. & ceteros de multitudinē.
 transtulit nabuzardan princeps militie.
De paup̄; ū terrę reliquid nabuzardan
 princeps militie uincitores & agricolas.
 Columnas quoq; ereas que erant in domo
 dñi & bases. & mare ereū qd̄ erat i domo dñi
 confregerunt chaldei. et tulerunt om̄e es
 carū in babilonem. & lebetas. & ciragras.
 & psalteria. et phialas. & mortariola. & oīa
 uasa aurea. que in ministerio fuerat tulle
 runt. et ydrias. & chimiamatheria. & iuceos.
 & pelues. et candelabra. & mortariola. et sciatō.
 quotq̄ aurea aurea. & quotq̄ argentea argēta.
 Tulit magister militie columnas duas. et
 mare unū. utulos duodeci ereos qui erant
 sub basibus. quas fecerat rex salomon in domo
 dñi. N̄ erat pondus eris omnū uasoz horū.
De columnis autē decem & octo cubiti alti
 tudinis erant in columna una. & funiculus
 duodecim cubitoz circuebat eā. Porro grossi
 tudo eius. quattuor digitoz. & mirissecus
 erat cana. et capitella sup unāq; crea. Altitudo
 capitelli unius quinq; cubitoz. & retia
 cula. & malagranata. centū retaculis circū
 dabant. & retiacula. & malagranata nona
 ginta & sex dependentia. Om̄ia malagrana
 ta centū retaculis circū dabant. Et tulit
 magister militie saraiam sacerdotē p̄mū.
 & sophoniā sacerdotem secundū. & tres
 custodes uestibuli. et de ciuitate tulit eu
 nuchum unū. q̄ erat p̄positus sup uiros
 bellatores. et septem uiros de his q̄ uide
 bant faciem regis. q̄ inuenti sunt in ciuita
 te. & scribā principem militū. q̄ p̄babat
 tyrones. & seraginta uiros de populo terre.
 q̄ inuenti sunt in medio ciuitatis. Tulit
 autē eos nabuzardan magister militie. et
 dixit eos ad regem babilonis in reblatha.

et percussit eos rex babilonis. & interfecit eos
in reblacha in terra emach. & translatis e
iuda de terra sua. Iste est populus quem
transiit nabuchodonosor. In anno septi
mo. judeos tria milia. & uiginti tres. in an
no octauo decimo nabuchodonosor de ihe
rusalem animal octingentas triginta duo.
in anno uicesimo tertio nabuchodonosor
transiit nabuzardan princeps militie
iudeoru animal septingentas quadra
ginta quinque. Omnis ergo anime quattuor
milia sexcentis. Et factum est in tresimo
septimo anno transmigrations iochim
regis iude. duodecimo mense. uicesima
quinta mensis. eleuauit euylmerodach
rex babilonis ipso anno regni sui caput
ioachim. regis iuda. & eduxit de domo
carceris. & locutus est cum eo bona. & posuit
thronum eius super thronum regum. qui erant
post se in babilonem. & mutauit uestimenta
carceris eius. & comedebat panem coram eo.
cunctis diebus uite sue. & cibaria eius ci
baria perpetua dabantur ei a rege babil
onis. statuta per singulos dies. usque ad diem
mortis sue. cunctis diebus uite eius.

De oratione et sacrificio pro uita

Habuchodonosor

Et hec uerba libri que scripsit baruch
filius nerie filii maasie filii se
dechie filii sedej filii helchie.
in babilonia in anno quinto in septima
mensis. in tempore quo ceperunt chaldi
iherusalem. & succenderunt eam igni. Et
legit baruch uerba libri huius ad aures
iechonie filii iochim regis iuda. & ad au
res uniuersi populi uenientis ad librum.
& ad aures potentium filiorum regum. & ad au
res populi a minimo usque ad magnum
eorum. habitantium in babilonia. ad flum
euphratis. Et audientes ieiunabant. & plora

bant. & orabant in conspectu domini. & colle
gerunt pecuniam secundam quod poterunt unius
cuiusque manus. & miserunt in iherusalem
ad iochim filium elchie filii salom sacer
dorem. & ad sacerdotes. & ad omnem populum.
qui inuenti sunt cum eo in iherusalem. cum acciperet
uasa templi domini que ablata fuerant de tem
plo. reuocare in terram iuda. decima die
mensis illius anni. uasa argentea. que sunt
sedechias filius iosie rex iuda. postquam
cepit nabuchodonosor rex babilonis iechoniam
& principes. & uinctos. & potentes. &
populum terre ab iherusalem. & eduxit eos in babiloniam.
& dixerunt. Ecce misimus ad uos
pecuniam. de quibus emite holocaustum. &
thuris. & facite manna. et offerete pro peccato
ad aram domini dei nostri. & orate pro uita nabu
chodonosor. regis babilonis. & pro uita bal
thasar filii eius. ut sint dies ipsorum sicut
dies celi super terram. & det dominus uirtutem
nobis. & illuminet oculos nostros. ut ui
uamus sub umbra nabuchodonosor regis
babilonie. & sub umbra balthasar filij eius.
& seruiamus eis multis diebus. & inueniamus
gratiam in conspectu eorum. Et pro nobis ipsis
orate ad dominum deum nostrum. quia peccauimus
domino deo nostro. & non est auersus finis eius a
nobis. usque in hunc diem. Et legite librum
istum quem misimus ad uos recitari in tem
plo domini in die sollempni. & in die oportuno.
& dicetis. Non deo nostro iustitia. nobis autem
confusio faciei nostre sicut dies hec. omni iuda
& habitantibus in iherusalem. regibus nostris. & prin
cipibus nostris. sacerdotibus nostris. & prophetis nostris.
& patribus nostris. Peccauimus ante dominum deum
nostrum. & non credidimus diffidentes in eum.
et non fuimus subiectibiles illi. & non obaudi
uimus uocem domini dei nostri. ut ambularemus
in mandatis eius que dedit nobis. A die
qua eduxit patres nostros de terra egypti.